This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, May 6, 2003

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Apr(LT)2766

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (2773) 2003 MAY-GEGUŽĖ 6 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina – $1

Motina - auklėtoja

Kasmet minime plačios apimties šventę – Motinos dieną. Tai ne tik svarbi padėkos pareiškimo, bet ir šeimyninio pabendravimo proga. Visiems ji turėtų būti prasminga, nes kiekvienas, motiną turėjęs, gali suprasti ir pagerbti motiniškos meilės idealą. Juk jos meilė yra tyriausia – besąlyginė, ir jos atlaidumas – kilniausias pakantumo pavyzdys.

MOTINYSTĖ tam tikra prasme yra luomas, kurio džiaugsmus ir vargus pilnai supranta tik jo narės. Tai yra potraukis, kurio šiais laikais vienos moterys atsisako, o kitoms, kad ir norinčioms, nelemta sulaukti šios dovanos. Keista pagalvojus, kad šiam svarbiausiam gyvenimo darbui tikro pasiruošimo nėra. Motiną šiame nesibaigiančiame uždavinyje lydi jos pačios auklėjimas, įdiegtos vertybės ir meilė. Motinos įvairiais auklėjimo klausimais tariasi vienos su kitomis, skaito knygas, meldžiasi, o galų gale ir paklauso, ką "širdis" sako. Tai irgi yra motinos įgimta nuojauta, kitiems sunkiai suvokiama. Mat motinai yra pavesta tokia svarbi misija – iš nekalčiausio, bejėgio kūdikio išauklėti savarankišką gerą žmogų. Ta atsakomybė yra milžiniška, tam tikra prasme net šventa, nors ji yra labai natūrali ir savaip paprasta. Kasdieniniame gyvenime, vienai ar kartu su tėvu auginančiai vaiką – didžioji rūpesčio našta dėl jautresnių klausimų ar dvasinio ugdymo tenka motinai. Ji jaučia pareigą visuomenės akyse, dažnai būna kaltinama dėl vaikų nesėkmių. O visuomenės didžiausią pasibaisėjimą sukelia vaikus skriaudžianti motina. Motinos artuma – aiškiai nepamainoma, net teismai tik nuo nepataisomų ir aplaidžiausių motinų atima vaikus. Ir vaikai tos artumos trokšta, nors stengiasi visokeriopai iš jos "išaugti". Motinos ryšys su vaiku yra pats glaudžiausias. Jo kaita, vaikams augant ir atitolstant, gali būti jai iš skaudžiausių išgyvenimų. Bet ji suvokia, kad taip turi būti. Jai kūdikio šypsena ir sūnaus ar dukters nuoširdus apkabinimas yra reikšmingesni už bet kokią patirtą kančią, brangiausias atpildas už nuolatinį rūpestį.

DEJA, motinos vaidmuo šiuolaikinėje visuomenėje vis dėlto nėra radęs savo teisėtos vietos. Moterų natūralus polinkis sukurti šeimą nėra ypatingai puoselėjamas šiais laikais. Kai kuriose srityse motinoms gal ir lengviau – yra daugiau paslaugų, lengvinančių kasdieninį gyvenimą, daugiau vaikų darželių, ilgesnės atostogos dirbančioms naujagimių motinoms, net tėvams. Tačiau jokioje plotmėje nesiekiama pastoviai suartinti šeimas, motinas su vaikais, nesudaromos sąlygos ilgesniam jų bendravimui. Visuomenė nekreipia pakankamo dėmesio šeimoms. Reikia ypatingo nusistatymo norint atsiginti nuo dabartinės vartotojiškos įtakos, kuri neigiamai veikia šeimas, užuot vienijusi, tolina jos narius.

Daug kalbama apie pažangą moterų lygiateisiškumo srityje, bet kol motinos nėra remiamos auklėjimo srityje, tol visuomenėje vyraus savanaudiški principai ir augantis dvasinis skurdas. Motinos diena primena pareigą padėkoti motinoms, atnaujinti šį svarbųjį ryšį ir atgaivinti šeimyninį bendravimą. **RSJ**

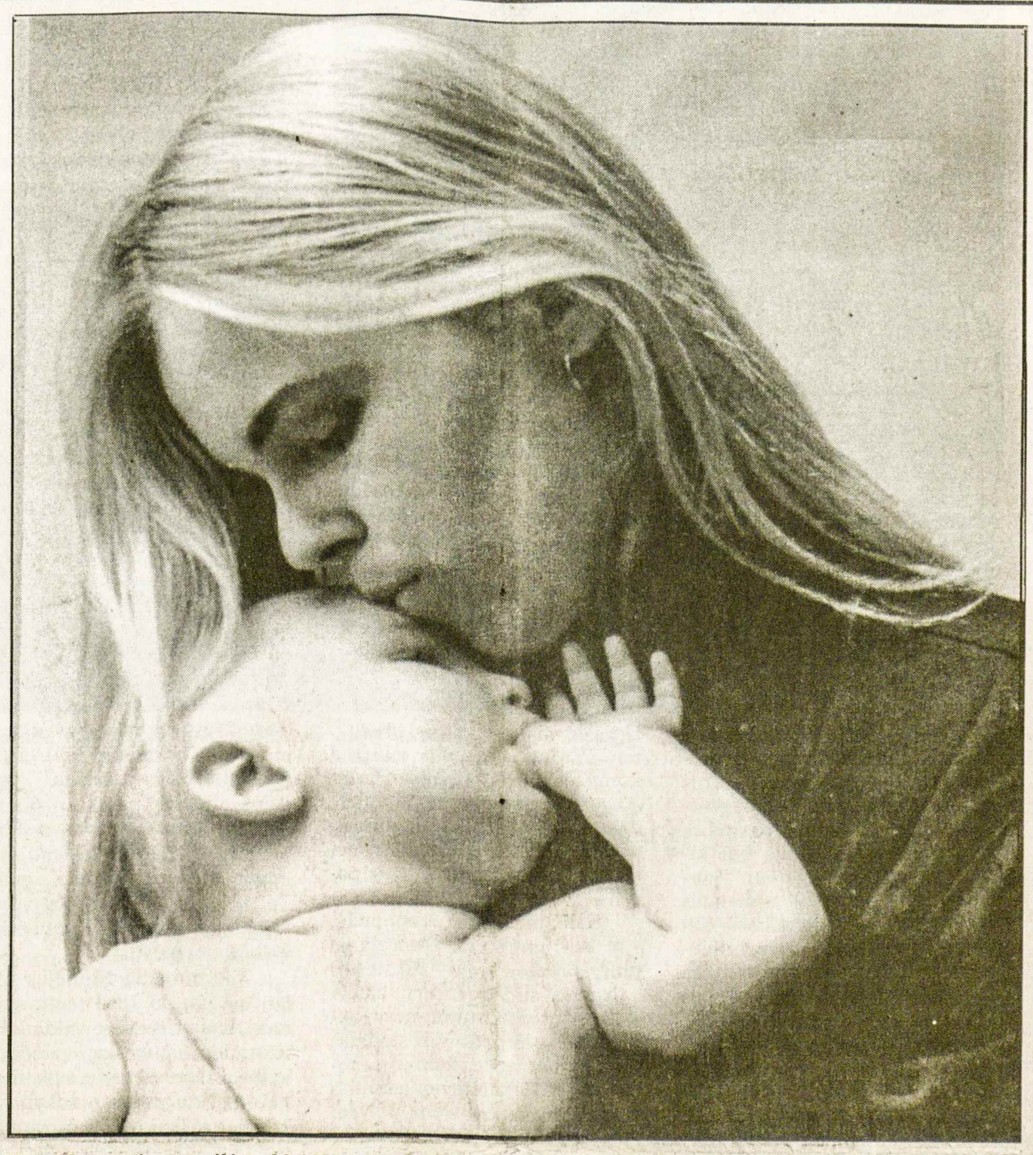

Dieviška motinos meilė teskleidžia ramybę ir žemišką laimę... **"Artumos" nuotrauka**

KANADOS ĮVYKIAI

SARS politinėje arenoje

SARS protrūkis Toronte atrodė jau buvo pradėjęs blėsti. Nors mirusiųjų nuo šio ūminio kvėpavimo takų sindromo padaugėjo iki 23, naujų susirgimų (išskyrus porą medicinos tarnautojų, gydžiusių SARS ligonius) nepastebėta ištisas tris savaites, būrelis sirgusių išleisti iš ligoninių, ligoninės, kurios buvo laikinai uždarytos, pradėjo vėl atverti duris lankytojams, izoliuotųjų skaičius pradėjo mažėti. Ir štai, lyg perkūnas iš giedro dangaus, Tarptautinė sveikatos organizacija (WHO – *World Health Organization*) viešai paskelbė Torontą SARS pavojaus zonoje ir patarė be reikalo šiuo metu Torontan neskeliauti. Tuojau dainininkas Elton John atšaukė savo koncertą, turėjusį įvykti Air Canada centre (krepšinio ir ledo ritulio arenoje), JAV neįsileido mergaičių futbolo (*soccer*) rinktinės varžyboms Pittsburge, buvo atšauktos kelios konferencijos ne tik Toronte, bet net ir Kvebeko mieste. Tik Kansas City beisbolininkai nepabūgo atvykti į rungtynes su Toronto *Blue Jays*.

Pažadinti politikai sujudo protestuoti, nes nuo tokio WHO patarimo gali labai nukentėti turizmas ir apskritai visa ekonomija. Jau dabar skaičiuojama, kad SARS krizė kainuos Kanados, Ontario, o ypač Toronto, ekonomijai apie $2 bln. Min. pirmininkas Jean Chretien, sugrįžęs iš Karibų salų golfo laukų, per televiziją pasmerkė WHO sprendimą, sakydamas, rio premjeras E. Eves, sugrįžęs iš Arizonos golfo laukų, o "spalvingasis" Toronto burmistras M. Lastman per JAV populiaruųjį CNN žinių kanalą išreiškė savo rūstį WHO adresu ir net išdrįso nusistebėti, iš kur ta nelaboji WHO atsirado ir kaip jie drįso nebuvę Toronte ir nepasitarę su juo "paskelbti tokią nesąmonę". Nustebęs ir pasipiktinęs buvo Toronto bei provincijos sveikatos tarnybos personalas, tvarkęs šią SARS krizę. Pasigirdo balsų, kad WHO sprendimas įtraukti Torontą į SARS pavojaus zoną buvo politiškai motyvuotas, nenorint palikti vien Kinijos tame sąraše. Bet WHO iš pradžių atsisakė skubiai peržiūrėti ar pakeisti savo sprendimą, nors ir prisipažino, kad buvo gavę gal ir ne išsamią informaciją apie padėtį Toronte.

Atrodo, kad WHO tikėjosi Toronte tokios pat įspūdingai stiprios reakcijos, kaip kad Singapūre (ten daugiau SARS užkrėstųjų ir nuo jo mirusių, bet WHO jo neįtraukė į savo sąrašą), kur buvo skubiai įvesta griežta kontrolė: oro uoste įrengti aparatai, kuriais matuojama praeinančių keleivių kūno temperatūra (viena SARS savybių aukšta kūno temperatūra), ligoninių bei asmenų, turėjusių ryšių su užkrėstaisiais, izoliacija kad jie be reikalo pasikarščiavo, Torontas yra saugus ir todėl numatomas ministerių kabineto

(Nukelta į 3-čią psl.)

Lietuva Atėnų iškilmėse

Ten pasirašyta sutartis dėl įsijungimo į Europos sąjungą

JUOZAS VITĖNAS

Šių metų balandžio 16 dieną Lietuva padarė lemtingą žingsnį savo istorijoje – jos min. pirmininkas A. Brazauskas ir užsienio reikalų ministeris A. Valionis Atėnuose pasirašė Lietuvos įsijungimo į Europos sąjungą sutartį ir tuo būdu tapo jos nare-stebėtoja, o tikrąja nare taps, kai dešimt kandidačių šalių savo referendumais pasisakys už jų įsijungimą į ES, o penkiolika esamų ES narių pritars jų priėmimui. Lietuvoje referendumas šiuo reikalu numatytas gegužės 10-11 dienomis.

Europos parlamento pirmininkas P. Cox paprašė Europos tarybą pasirūpinti, kad ES valstybių parlamentai iki 2004 m. gegužės 1 d. patvirtintų dešimties naujų narių priėmimą ir tuo užbaigtų plėtrą ES, kurią tuomet sudarytų 25 valstybės.

Lietuvos įsijungimą į ES prezidentas R. Paksas taip įvertino: "Po kelerių metų Lietuvos istorijoje balandžio 16-tąją galėsime rašyti kartu su tokiomis mūsų šaliai svarbiomis datomis kaip Vasario 16-ji, Kovo 11-ji ir Liepos 6-ji".

Sutarties pasirašymo iškilmėse prezidentas taip priminė tūkstantmetę Lietuvos istoriją, senas europietiškas tradicijas, bandymus išbraukti Lietuvos valstybę iš Europos žemėlapio ir pabrėžė, kad tradicinių vertybių negalima užgniaužti prievarta.

Šios sutarties pasirašymas, sakė prez. Paksas, parodo, kad norime ir galime būti kartu ir kartu kurti Europos ateitį, spręsti pačius opiausius klausimus, rūpimus mūsų valstybių piliečiams.

Apie iškilmes Atėnuose *Lietuvos ryto* dienrašty taip rašoma: Visus Europos sąjungos šalių ir narių kandidačių vadovus prie Atalo rūmų vartų pasitiko Graikijos premjeras C. Simitis ir užsienio reikalų ministeris G. E. Papandreou. Nuo vartų iki rūmų kolonados, kur buvo pasirašoma sutartis, visų valstybių prezidentams ir įgaliotiems asmenims sutarčiai pasirašyti teko pėsčiomis nueiti maždaug pusę kilometro. Todėl jiems buvo sudaryta išskirtina galimybė pamatyti bei pajusti visą didybę Graikijos, kurioje ir gimė Europos idėja, ir kartu apgalvoti kiekvieną savo žingsnį sutarties link.

Niekur kitur nebūtų galima sukurti tokios atmosferos ir joks dailininkas nebūtų sukūręs tokių dekoracijų sutarties pasirašymo iškilmėms, teigė Atėnų spaudos centro darbuotojai.

Lietuvos įstojimo į ES sutarties pasirašymo iškilmėse greta Pakso, Brazausko ir Valionio taip pat dalyvavo komiteto Europos reikalams generalinis direktorius P. Auštrevičius, seimo komiteto Europos reikalams pirmininkas V. Andriukaitis ir konstitucinio teismo pirmininkas E. Kūris.

Lietuvos ryte priekaištauta, kad į Lietuvos delegaciją iškilmėms Atėnuose nebuvo pakviesti buvęs prezidentas V. Adamkus ir Atkuriamojo seimo pirmininkas V. Landsbergis. Tai buvo pateisinta tuo, kad jiems neliko vietos delegaciją sudarius iš "dabar veikiančių politikų".

Adamkus ir seimo pirmininkas A. Paulauskas Atėnuose vykusias iškilmes stebėjo seime įrengtame televizijos ekrane. "Nejaučiu nuoskaudos, kad neišvykau į Atėnus", sakė Adamkus. "Koks skirtumas, kur stebėti džiaugsmingus žmonių veidus. Man malonu matyti čia esančių žmonių šypsančias ir džiaugsmu spindinčias akis".

Vis dėlto, pasak *Lietuvos žinių* dienraščio, Adamkus pripažino, kad nustebo išgirdęs, jog jis į Graikiją nevyks. "Žinojau, sakė Adamkus, kad prezidento dekretu buvau įtrauktas į delegaciją, bet vėliau patyriau, kad į Graikiją nevyksiu. Jukgi prezidento valia pasirinkti jį supančius žmones, viską priimu natūraliai".

Lietuvos ryto komentare rašoma, kad iš pirmo žvilgsnio Lietuvos vadovai pastaruoju metu lyg ir stengėsi, kad įstojimo į Europos sąjungą pasirašymas taptų visuotine tautos švente. Tai rodo Lietuvos delegacijos išleistuvės į Atėnus, kurios priminė 19-to amžiaus pabaigos klojimo teatrą: kelias valandas grojo ir dainavo liaudies muzikantai, jų klausėsi prezidentūros parinkti piliečiai, pasodintas net "Vienybės medis Europos vidury".

Tačiau, pasak laikraščio, visą bėdą sudarė tai, kad prezidentas, min. pirmininkas ir valdininkų būrys pamiršo, jog šio spektaklio metu visuomenei buvo skirtas tik pasyvios žiūrovės vaidmuo. Todėl balandžio 16-ji netapo tautos švente.

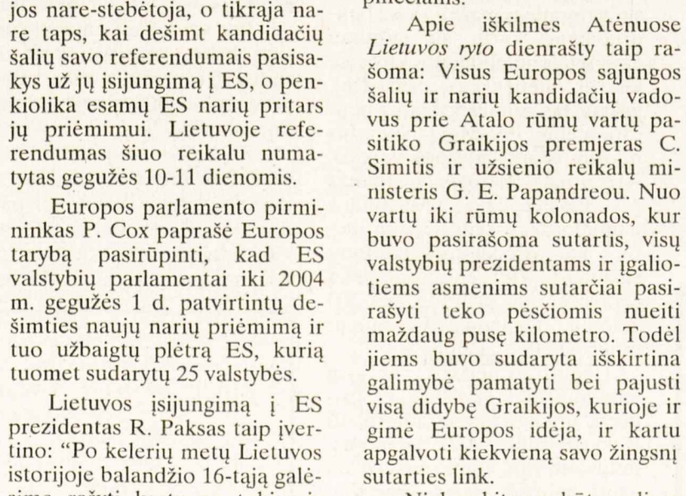

Atėnų miesto pastatas, kuriame ir Lietuva su kitomis valstybėmis kandidatėmis pasirašė stojimo į Europos sąjungą sutartį

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Estijoje

Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas balandžio 23-24 d.d. lankėsi Estijoje darbo vizitu. Jis susitiko su Estijos vadovu Arnoldu Ruuteliu, taip pat dalyvavo trišaliame Baltijos valstybių prezidentų pasitarime. Vyko pokalbiai su Estijos parlamento pirmininke Ene Ergma ir ministeriu pirmininku Jujan Parts. Susitikimuose R. Paksas siūlė, kad Baltijos valstybių žinovai atliktų studiją įvertinti, kaip Baltijos šalių bendradarbiavimas įvairiose srityse veikia regiono plėtrą, ir numatyti strateginius pirmumus bei perspektyvas ateinančiam dešimtmečiui. Jo nuomone, reikėtų plėtoti naujas trišalio bendradarbiavimo idėjas, keistis patirtimi įsijungimo į transatlantines struktūras bei demokratinių reformų įgyvendinimo srityje su kaimyninėmis valstybėmis, plėsti saugumo bei pastovumo erdvę į Rytus – Šiaurės Vakarų Rusiją, Gudiją, Ukrainą, taip pat į Pietų Kaukazo valstybes. Lietuvos prezidentas taip pat siūlė įsteigti Baltijos verslo centrą, kuris išreikštų bendrus Baltijos regiono ekonominius, verslo interesus, kalbėjo apie bendrų energetinių ir transporto projektų įgyvendinimo svarbą.

Tarėsi Baltijos kraštų vadovai

Balandžio 24 d. Taline vyko tradicinis Baltijos valstybių vadovų Rolando Pakso, Vairos Vykės-Freibergos ir Arnoldo Ruutelio susitikimas. Prezidentai aptarė Baltijos valstybių pasirengimą referendumui dėl narystės Europos sąjungoje, ES ateities, ŠAS plėtros ir įvairių žinybų projektų plėtros. Taip pat kalbėta tranzito iš ir į Karaliaučiaus sritį klausimais.

Estijos ir Latvijos prezidentai pažymėjo, kad jų valstybių gyventojų apklausų rezultatai nėra tokie pozityvūs kaip Lietuvoje (kur 65% remia narystę), ir referendumo rezultatai tose valstybėse taip pat priklausys nuo teigiamų referendumo rezultatų Lietuvoje. Estijoje referendumas vyks rugsėjo 14 d., Latvijoje – rugsėjo 20 d.

Nuolaidos dėl tranzito

Lietuvos užsienio reikalų ministerio Antanas Valionio teigimu, Rusijos ir Lietuvos derybose dėl tranzito į Karaliaučiaus sritį Vilnius padarė kai kurių nuolaidų. Nors iš karto Lietuva nesutiko, kad konsuliniai darbuotojai būtų trauki-niuose, dabar tam tikslui bus skiriamos lėšos. Taip pat nuspręsta iki minimumo sutrumpinti leidimo vykti tranzitu išdavimo terminus. Dabar jis bus išduodamas per 24 valandas. Lietuva pasiliko teisę neįleisti į savo teritoriją keleivių, kurių asmeniniai duomenys nesutampa su Lietuvos konsulinių darbuotojų informacija. UR ministeris būdamas Maskvoje taip pat pareiškė, kad Rusijos kariškių tranzitas į Karaliaučių per Lietuvos teritoriją iš esmės nesikeis. Primindamas, jog nuo vasario 1 d. įvestus suprastintus tranzito dokumentus gaus ir kariškiai, jis pažymėjo, kad Lietuva pripažįsta visų tipų Rusijos pasus.

Siūlo tvirtinti sutartį

Rusijos seimo – dūmos tarptautinių reikalų komitetas balandžio 24 d. siūlė dūmai patvirtinti 1997 m. pasirašytą Rusijos ir Lietuvos valstybinės sienos sutartį. Apie tai spaudai pranešė komiteto pirmininkas Dimitrijus Rogozinas, skelbia ITAR-TASS-ELTA per LGTIC. Taip pat siūloma dūmai patvirtinti Rusijos ir Lietuvos sutartį dėl ekonominės zonos ir žemyninės sėklumos Baltijos jūroje atribojimo. Dūmos tarybai siūloma šių sutarčių patvirtinimo klausimą įtraukti į gegužės 21 d. visumos posėdžio darbotvarkę.

Lankėsi ŠAS pareigūnai

Lietuvoje balandžio 22 d. lankėsi ŠAS pajėgų Šiaurės Rytų Europoje vadas generolas leitenantas Jan Scharling ir štabo karinio bendradarbiavimo skyriaus viršininkas pulkininkas leitenantas Hans Joachim Gerber. Susitikime su Lietuvos kariuomenės vadu generolu majoru Jonu Kronkaičiu ir krašto apsaugos viceministeriu Jonu Geču buvo pateikti Lietuvos karinių pajėgų organizavimo planai.

J. Scharling domėjosi Lietuvos karinės struktūros valdymo principais, atsarginių rengimu. Jo teigimu, tai labai svarbus klausimas, nes Lietuvos įsipareigojimas sukurti nuolatinės parengties brigadą ateityje pareikalaus atitinkamų personalo ir logistikos pajėgumų. Svečias taip pat pažymėjo, kad Lietuva, kurdama tarptautines pajėgas, turi išlaikyti pusiausvyrą su valstybiniais pajėgumais, minėdamas Danijos pavyzdį. Pagrindinė Lietuvos globėja ruošiantis ŠAS narystei yra Danijos kariuomenė.

Mažins karių skaičių

Balandžio 23 d. Lietuvos vyriausybė pritarė Kariuomenės principinės struktūros 2003 ir 2008 metais nustatymo įstatymo projektui ir teiks jį seimui tvirtinti. Įstatyme nustatytas nuolatinių junginių, batalionų ir jiems prilygintų dalinių, taip pat bendras ribinis krašto apsaugoje tarnaujančių privalomosios, profesinės karo tarnybos ir aktyviųjų atsarginių karių skaičius. Taip pat nustatomas ribinis kiekvieno laipsnio aukštesniųjų karininkų skaičius, skelbia ELTA/LGTIC. Įstatymui įsigaliojus, per artimiausius penkerius metus karių skaičius sumažės nuo 22,000 iki 17,000. **RSJ**

Šiame numeryje

Motina – auklėtoja
Visuomenė nekreipia pakankamo dėmesio šeimoms
Lietuva Atėnų iškilmėse
Jiems neliko vietos delegaciją sudarius iš "dabar veikiančių politikų"
Ar išliks lietuvių kalba?
Mūsų žiniasklaida virto tarptautiniu kalbų kratiniu
Jaunimo sodyba Lietuvoje
Jei Dievas taip norėjo, vadinasi, taip ir turėjo būti
Dėkojame garbės knygnešiams
Gyvename laikotarpiu, kai knygnešystė tebėra aktuali...
Mintys apie Nieką baltoje tyloje
Senos fotografijos kalba tik tylai suprantama kalba
Istorinės reikšmės raštijos paminklas
Visa tai labai svarbu Bretkūno kalbos tyrėjams
Vokietė, Baltiją pamilusi rašytoja
Per savo auklę ji susipažino su lietuvių dainomis
Jungtinių Amerikos valstijų lietuviai
Galop jau susiprasta įamžinti pelnytą indėlį užsienyje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Kardinolas A. J. Bačkis š.m. kovo pabaigoje dalyvavo Romoje Popiežiškosios visuomenės ryšių priemonių tarybos visuotiniame susirinkime. Grįžęs Lietuvon, palankiai vertino katalikiškųjų interneto tinklapių plėtrą. Apie tai kalbėjo susitikimuose su katalikų radijo "Mažoji studija" bei "Laisvosios Europos" darbuotojais. Internetas įvertintas kaip viena iš geriausių priemonių tarpusavio ryšiams palaikyti bei evangelizacijai plėsti, ypač jaunimo tarpe. Kardinolas ta proga pasidžiaugė, kad Lietuvos visuomeninis radijas bei televizija teikia galimybę rengti ir transliuoti religines laidas. Atkreipė betgi dėmesį, kad didieji Lietuvos dienraščiai neturi religinės skiltie s, kuo pasižymi Vakarų valstybių spauda. Apibendrindamas Romos suvažiavime keltus klausimus kardinolas teigė, kad tikėjimas turi būti skelbiamas be išlygų ar nuolaidžiavimų, turi būti aiškiai rodomas kelias, kuriuo reikia eiti.

Friburgo universiteto "Caritas" mokslų ir krikščioniško socialinio darbo katedros direktorius prof. dr. Heinrich Pompey, Vilniaus arkivyskupijos "Caritas" kvietimu, š.m. kovo pabaigoje lankėsi Vilniuje, kur Pedagoginio universiteto studentams parengė paskaitų ciklą apie teologiniusbiblinius "Caritas" gailestingumo pavyzdžius, nušvietė labdaros veiklą pirmaisiais krikščionybės amžiais. Vyko keli seminarai, skirti socialiniams darbuotojams. Apskritai, studijų esmė – suvokti šalpos veiklos prasmę, ugdyti motyvus šiai veiklai, išmokti įžvelgti, ką reiškia tikėjimas krizinėse gyvenimo aplinkybėse.

Šiaulių katedroje š.m. balandžio 6 d. Kauno styginių kvartetas atliko Fr. J. Haydn garsųjį kūrinį "Septyni paskutiniai Jėzaus Kristaus žodžiai". Paskutiniuosius Kristaus žodžius ir jų komentarą skaitė vysk. Eug. Bartulis. Kūrinys buvo atliktas kaip sumanyta XVIII šimt. pabaigoje – vyskupas tarė vieną iš septynių Kristaus žodžių, juos paaiškino ir po to skambėjo muzika. Tai Šiaulių katedroje skambėjo pirmą kartą.

Vokietijos Oldenburgo krašto Vechtos mieste š.m. kovo 28 d. į pensiją iškilmingai palydėtas Lietuvos bičiulis, to krašto "Caritas" 16 metų direktoriumi dirbęs P. Schneider. Jo iniciatyva per trylika metų Lietuvos vargstančius pasiekė 417 labdaros siuntų už beveik 15 milijonų eurų. Pagarbą ir padėką išreikšti šiam geradariui į iškilmę nuvyko Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, Lietuvos "Caritas" atkūrėja ses. Albina Pajarskaitė, gen. direktorius kun. R. Grigas, darbuotojai J. Kukauskienė, Saulius ir Valdas Kelpšai. Arkivyskupas savo padėkos žodyje pabrėžė, kad oldenburgiečių pagalbos ranka buvo ištiesta sunkiausiu mūsų tėvynei laiku. Šiuo metu mūsų bendruomenes Oldenburgo krašte ir Lietuvoje vienija apie 40 partneriškų projektų. Naujuoju Oldenburgo krašto "Caritas" direktoriumi paskirtas teologijos daktaras Gerhard Tepe. Tikimasi, kad jis tęs P. Schneider pradėtą darbą.

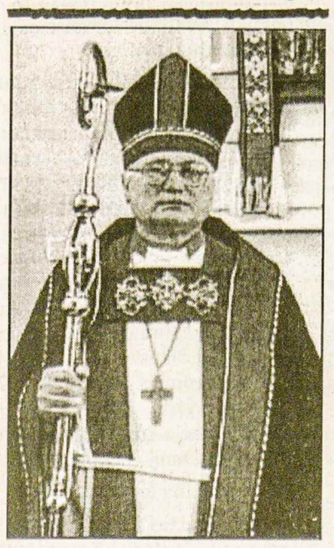

Vysk. JONAS KALVANAS (1948-2003)

Eidamas 55-uosius gyvenimo metus netikėtai mirė Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupas, Konsistorijos pirmininkas, Jonas Viktoras Kalvanas. Gimė 1948 m. rugpjūčio 2 d. Tauragės ev. liuteronų Martyno Mažvydo bažnyčios kunigo Jono Viktoro Kalvano ir Martos Račkauskaitės-Kalvanienės šeimoje. 1966 metais baigė Tauragės 2-ąją vidurinę mokyklą. 1974 m. baigė Kauno Medicinos institutą. Dirbo gydytoju neurologu ir psichiatru Omsko klinikinėje ligoninėje, o vėliau Šilalės centrinėje ligoninėje gydytoju psichoneurologu. 1984 m. įstojo į Rygos ev. liuteronų dvasinę seminariją. 1984 m. balandžio 29 d. Konsistorijos nutarimu jis skiriamas kunigu diakonu tarnauti Tauragės parapijoje. Jis norėjo tarnauti ir kaip kunigas-diakonas ir kaip gydytojas, tačiau komunistinė valdžia jį privertė pasirinkti tik vieną profesiją – jis pasirinko kunigystę. 1990 m. liepos 29 d. Tauragėje paskiriamas pilnateisiu kunigu ir vyskupo pavaduotoju. Mirus vyskupui senjorui Jonui Viktorui Kalvanui, 1995 m. liepos 29 d. visuotiniame bažnyčios sinode Jonas Kalvanas jaunesnysis buvo išrinktas naujuoju bažnyčios vyskupu. Liko žmona Tatjana, dukros Eva, Lidija ir sūnus Jonas, mama Marta, penkios seserys ir kiti artimieji. Palaidotas š.m. balandžio 29 d. Joniškio kapinėse (Tauragė) šalia savo tėvo, ankstesnio Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupo Jono Viktoro Kalvano (1914-1995). Laidotuvėse dalyvavo išeivijos liuteronų vyskupas Hansas Dumpys iš Čikagos.

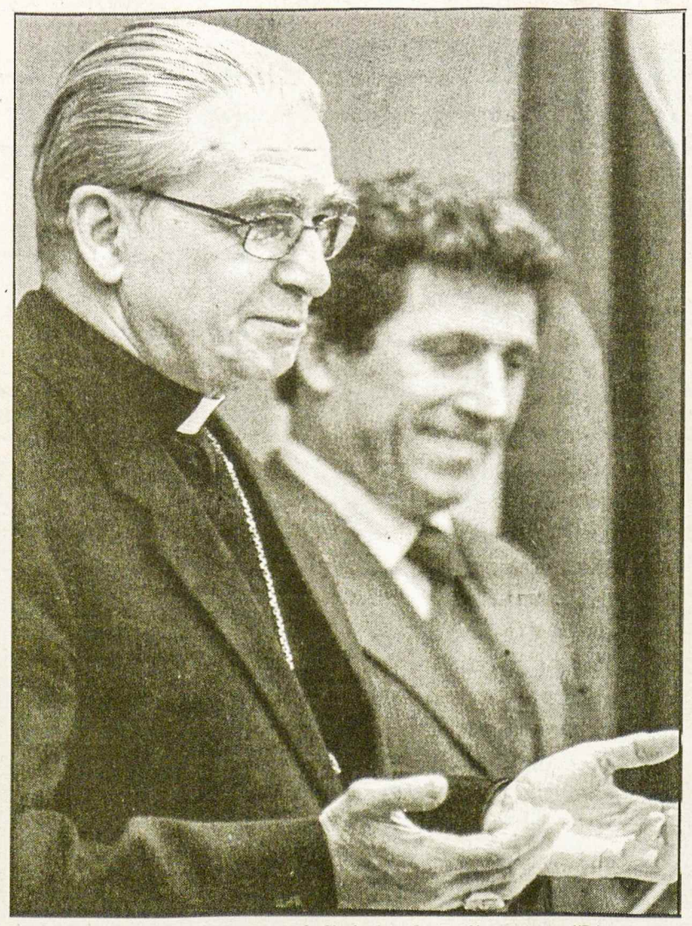

Lietuvoje buvo surengta mokslinė konferencija tema "Lietuva ir Šventasis Sostas". Nuotraukoje – kardinolas A. J. Bačkis ir užsienio reikalų ministeris A. Valionis aptaria organizacinius konferencijos reikalus. Nuotrauka iš žurnalo "Katalikų pasaulis"

Aš jaučiuosi lietuvis...

Vieno Pietų Amerikos gyventojo patyrimai Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese

Esu gimęs ir užaugęs Argentinos lietuvių bendruomenėje, gražiajame Buenos Aires mieste. Nors Lietuvoje negyvenau (neturiu nė Lietuvos pilietybės), savo draugams bei kitiems vis kartoju tą patį: "jaučiuosi lietuvis". Tai asmeninis pareiškimas, apsisprendimas. Kai kurie mano pažįstami argentiniečiai visiškai nesupranta (ir ko gero niekad nesupras), kodėl aš pasirinkau tokį gyvenimo būdą. Jie apie mane galvoja: ...savaitės metu dirba, studijuoja, jo gyvenimas atrodo beveik normalus, tačiau neretai matome, kad prie kompiuterio sėdi, lietuviškai susirašinėja su kitais žmonėmis, net ir kiekvieną savaitgalį išvažiuoja į kažkokį lietuvišką centrą, negrįžta iki sekmadienio vakaro...

Kodėl jis taip myli tą Lietuvą? Kodėl jis tiek daug laiko tokiems tikslams paskiria? Atsakymas – "Jaučiuosi lietuvis".

"Bet tu pagal įstatymus – nelietuvis", – dažnai tenka man girdėti. Antras atsakymas: "Seneliai – lietuviai, tai ir aš – lietuvis".

Mano seneliai – abu per 90 metų – pas mane gyvena, sunkiai serga, reikia labai atsargiai juos prižiūrėti, viskuo reikia rūpintis, juos slaugyti... O gerai, bet kas iš tų visų sunkumų? Ar kas nors žino, kokia mano nuotaika būna, kai senelis prieina ir lietuviškai man ką nors papasakoja apie Lietuvą? Nedaug kas gali žinoti... tiktai tie, kurie jaučiasi taip, kaip aš jaučiuosi.

Žinau, kad būti lietuviu nėra tiktai mano savybė, visur pasaulyje yra tokių kaip aš. Tą sužinojau dalyvaudamas praeitame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese 2000-aisiais metais Australijoje. Yra nepaprastai džiugu pastebėti, kad jaunimas, pvz. iš Gudijos, iš Kanados, net iš Australijos, dalijasi tais pačiais išgyvenimais.

Kalbant apie ekonomiką, yra skirtumų. Gal Amerikoje pragyvenimo lygis aukštesnis palyginus su Argentina, tačiau jokių veiklos skirtumų nesuvoksi. Tikslas tas pats. Visi stengias išlaikyti lietuvybę, kaip jų seneliai tai darė. Lietuvių jaunimo kongrese sužinosi vieną dalyką: tai, ką padarysi dėl lietuvybės, turės labai didelę prasmę ne tik tau pačiam, bet ir kitiems.

Yra ypatingai svarbus dalykas, kad savo darbais gali kitus lietuvius "užkrėsti". Turiu labai gražų prisiminimą. Vienam Australijos LJS-os nariui papasakojau apie Argentinos lietuvių jaunimo veiklą ir dabartinę mūsų situaciją. Baigus šnekėti, jis iškart suprato, kad mūsų organizacijai trūksta naujų narių ir vadovų. Po kelių dienų šis žmogus man papasakojo apie Australijos lietuvių bendruomenę. Atrodo, kad vienąsyk Australijoje lietuvių skaičius staiga pradėjo mažėti. Visa bendruomenė kartu su jaunimu ėmė telefonų abonentų knygose ieškoti lietuviškų pavardžių, paskui tas šeimas kviesti į bendruomeninį gyvenimą. Nemažas nuošimtis prisidėjo prie veiklos. Argentinos lietuvių jaunimas perėmė šitą idėją iš Australijos jaunimo. Nepraėjo nė treji metai, kai pradėjome telefonu skambinti, o Argentinos lietuvių centruose jau atsirado per 200 žmonių. Dauguma jų nuolat mokosi lietuvių kalbos.

Pietų Amerikos lietuvių jaunimui jau laikas stipriau susiburti, tinkamai bendradarbiauti ir kartu išlikti, kiek įmanoma, lietuviais, bet taip pat reikia gauti patirties iš viso pasaulio jaunimo, konkrečių idėjų dėl išlikimo strategijos ir t.t., žodžiu, visokeriopos pagalbos.

Dėl įvairių priežasčių bus labai sunku išlikti (atstumai nuo Lietuvos, trečiosios kartos lietuvių kalbos trūkumas, ekonominės krizės ir t.t., tie visi dalykai nelabai padeda), bet aiškiai suvokiu, kad tai yra vienintelis mūsų pasirinkimas ir vienintelė protingiausia išeitis, jei norime, kad už 20 metų kitas Pietų Amerikos gyventojas lietuviškai parašytų apie lietuvių bendruomenės ateitį ir meilę Lietuvai.

Federiko Mahne-Zavickas,
Argentinos lietuvis

Galintys paaukoti lėšų pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošai, prašomi siųsti čekius: KANADOJE: World Lithuanian Youth Association, 1 Resurrection Road, Etobicoke, ON, M9A 5G1, Canada.
JAV: Lithuanian World Community Foundation, P. O. Box 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796, USA.

Tik už aukas virš 20 dol. bus išduodamas mokesčių kvitas.

KLUBO NARIUI

a.a. ANTANUI PRUNSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame dukrai DANGUOLEI bei sūnums – RIMUI ir GINTUI su šeimomis, giminėms bei artimiesiems –

HLPK "Ąžuolas"

PADĖKA

MYLIMA ŽMONA IR MAMYTĖ

a.a. JANINA KAŽEMĖKIENĖ

iškeliavo amžinybėn 2003 m. kovo 12 d.
Ilsėkis Viešpatyje!

Dėkojame visiems už parėkštas užuojautas sunkios netekties valandomis. Nuoširdus ačiū Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Juozapui Žukauskui, OFM, ir kun. Audriui Šarkai, OFM, už gražias religines apeigas ir paguodos žodžius. Liekame dėkingi D. ir B. Mačiams už skaniai paruoštą maistą, ponioms už skanius pyragus. Taip pat nuoširdus ačiū už gražias gėles ir aukas labdarai –

vyras Juozas Kažemėkas,
duktė Irena Zhivko ir šeima

Ar išliks lietuvių kalba?

VIKTORAS ALEKNA

Tokį klausimą jau seniai kelia kai kurie kalbininkai ir nekalbininkai ne tik okupacijų laikais, bet ir dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje. Kodėl? Juk šiandien 84% Lietuvos gyventojų yra lietuviai. Juk beveik visi ir 16% nelietuvių moka ar bent supranta lietuviškai, o kai kurie ir labai gerai. O mintis klausti, ar išliks lietuvių kalba, nuolat kyla. Štai ir balandžio 17 d. *Respublikoje* to klausia Valstybinės lietuvių kalbos komisijos vadovė Irena Smetonienė.

Kas darosi Lietuvoje, jei tokie klausimai nuolat kyla?

Lietuviai nuo amžių kalbėjo savo išskirtine kalba ir taip kalbėdami išlaikė tos kalbos šaknis, galūnes, priesagas, priešdėlius ir nuoseklų garsyną su kilnojamu kirčiu ir net priegaidėmis, ko neturi nė viena dabartinė Europos indoeuropiečių kalba. Net sanskritas, turintis seniausius indoeuropiečių kalbos rašto paminklus, nėra senesnis už lietuvių kalbą.

Bet lietuviai, ilgus amžius kovoję dėl savo vietos pasaulyje, jau senokai nusilpo savo dvasia ir gana seniai ėmė lankstytis svetimiems kaimynams bei tolimesniems atėjūnams. Ir ne tik išorine laikysena, bet ir kalba. Juk ir rašyti lietuviai pirmiau išmoko slaviškai, lotyniškai, germaniškai, ir tik po kelių šimtmečių susiprato pamėginti rašyti ir lietuviškai. Jau aštuonioliktame amžiuje beveik visa kadaise Lietuvos valstybės diduomenė jau nekalbėjo lietuviškai. Devynioliktojo amžiaus pradžios didysis pasaulio poetas Adomas Mickevičius savo stambiausią veikalą *Poną Tadą* pradėjęs žodžiais *Lietuva, mano Tėvyne...*, nė dienos negyvenęs Lenkijoje, nemokėjo lietuviškai kalbėti nei rašyti.

Tik žemaitis Motiejus Valančius jau po 1863 metų sukilimo, kada rusų caro valdininkai uždraudė lietuvišką spaudą ir kalbą, atvėrė lietuvių akis, liepė nuo mažens poterių mokyti vaikus lietuviškai ir į šventovę neštis lietuvišką maldaknygę. M. Valančiaus paklausė lietuvių prastuomenė, o diduomenė ir toliau kalbėjo lenkiškai, daug kas greitai išmoko ir rusiškai.

Taigi tik devynioliktojo amžiaus pabaigoje atgimė lietuvių kalba ne tik prie žagrės ar dalgio, bet ir laikraščiuose, knygose, poetų eilutėse. O valstybine kalba tik po 1918 m. vasario 16 d. nepriklausomybės paskelbimo buvo paskelbta lietuvių kalba.

Bolševikų valdžia panaikino Lietuvos valstybingumą, kartu ir lietuvių kalbos padėtį sumenkino, nors jos visai ir neuždraudė. Bet vis labiau ėmė įsigalėti rusų kalba. Nuo aštuntojo dešimtmečio pradžios rusų kalbos pradėta mokyti net vaikų darželių vaikučiai.

Po 1990 metų kovo 11 d. paskelbto Lietuvos valstybės atkūrimo lietuvių kalba vėl pasidarė valstybinė. Bet dalis lietuvių, žaibiškai atsisakę rusų kalbos, metėsi prie anglų kalbos. Jau 1990 m. viena gana garsi motina net per spaudą pasigyrė, kad ji su savo vos pradedančia kalbėti dukrele kalbanti tik angliškai. Ne viename vaikų darželyje greitai pačių tėvų pageidavimu vaikai pradėti mokyti ir anglų kalbos.

Švietimo ministerija į visas mokyklas pirmaja svetima kalba įteisino anglų kalbą, tėvams leisdama pasirinkti antrąją svetimą kalbą. Paaugliai pradėjo tarpusavyje kalbėtis angliškai, dainuoti angliškai. Pe radiją visą parą skambėjo dainos angliškai, šiek tiek ir kitomis kalbomis.

Net mūsų mokslininkai rusų kalbą pakeitė į anglų kalbą. Ir šiandien mokslininku gali pasidaryti tik tas, kuris savo mokslo darbus sugeba rašyti vakariečių, pirmiausia anglų, kalba ir juos spausdinti anglų kalba leidžiamuose mokslo žurnaluose. Šiandien jau *Lietuvos* mokslininkai lietuvių kalbą nori palikti net pačioje Lietuvoje tik buitine prastuomenės kalba.

Šiandien jau ir Lietuvoje žmonės skirstomi į *elitinę* visuomenės dalį ir *prastuomenę*. Jau ir rašytojai, visais įmanomais keliais verždamiesi į Vakarus, savo eilėraščius, apsakymus, romanus patys mėgina versti į Vakarų, pirmiausia anglų, kalbas.

O mūsų žiniasklaida virto tarptautiniu kalbų kratiniu. Lietuvių žiniaskaidininkai, dažniausiai išsimokslinę rusų kalba, šiandien godžiai skaito angliškus, prancūziškus, vokiškus laikraščius, knygas ir kai ką mėgindami išsiversti savo laikraščiams, daug žodžių, nemokėdami tinkamai sulietuvinti, perrašo į savo lietuvišką laikraštį, tik pridėdami lietuvišką galūnę. Todėl mūsų žiniasklaidoje atsirado daugybė svetimų kalbų, dažniausiai anglų, žodžių, kurių vartojimas lietuviškoje spaudoje darosi visai nesuprantamas.

Einame į Europą, daromės europiečiai. Tik tie mūsų vadovai niekam nesako, kad, įstoję į Europos sąjungą lietuvių kalbą įrašysime į Europos sąjungos kalbų sąrašą, ir kiekvienas ES nutarimas ar įstatymas bus skelbiamas ir lietuvių kalba. Tai ko mums taip menkinti savo kalbą, ko kiekviename žingsnyje griebtis svetimų kalbų? Šie mano žodžiai lyg ir skatintų lietuvius neatsisakyti savitumo, visur ir visada laikytis savo gimtosios kalbos.

Bet taip nėra. Atvažiuokite į Vilnių, Kauną ar net kokius nors Svedasus ir Sintautus, visur ant sienų, parduotuvių durų rasite visokių svetimžodžių. Pažvelkite į dažną lietuvį gatvėje ir ant jo kepurės, švarko nugaros rasite užrašą svetima kalba. Ypač tai ryšku Vilniuje ir Kaune – lietuviškiausiame Lietuvos mieste.

Skurdina lietuvių kalbą ir kitaip. Šiandien jau daug lietuvių moterų atsisako lietuviškų priesagų savo varduose, pavardėse ir net tuo didžiuojasi kai kurios Beržės ar Alksnės, visokios Juodvalės... .

Šiandien *Lietuvos aide* kalbininkas Vytautas Vitkauskas skundžiasi: *Naikinama valstybinė lietuvių kalba.* Jis jau nedejuoja, kad Viniuje ant kas antrų durų dažniausiai angliškas užrašas. Jis skundžiasi, kad šiandien "ministras pirmininkas, Seimo pirmininkas, gal ir prezidentas nori iš tautos gyvenimo išrauti jos šaknis – tautystės ir gyvybės pagrindus". Mat Vilnijoje ir Visagine, gal ir Klaipėdoje – visur, kur kitakalbių gyvena daugiau, norima gatvių ir kitų vietovių pavadinimus rašyti ir nelietuviškai, kartai lietuviškus pavadinimus net verčiant į kitas kalbas. Pavyzdžiui, pavadinimą "Mokyklos gatvė" kur nors Nemenčinėje ar Visagine rašyti "Ulica Szkolnaja". Jau senokai Vilniaus lenkai kelia triukšmą, reikalaudami, kad net valstybiniuose raštuose jų pavardės bei vardai būtų rašomi lenkišku raidynu ir lenkiška išore. Pavyzdžiui, koks nors Jonas Barzdaitis būtų veržiamas į "Jan Barzdowski". Taip jie ne tik Vilniaus Pilsudskio užimtame krašte, bet ir visoje Lietuvoje per šimtmečius lenkino lietuvių pavardes.

Lenkų pagrobtame Seinų ir Punsko krašte visų lietuvių vardai ir pavardės rašomos lenkų raidynu, vietovardžiai lenkinami. Tai darė ir Vilnijoje, tai nori daryti ir šiandien. O Prūsijoje Stalinas po 1945 m. visus vietovardžius surusino: Karaliaučius – Kaliningrad, Tilžė – Sovietsk ir t.t.

Vokiečiai kelis šimtmečius to nedarė, o raudonieji okupantai per kelias dienas viską surusino. Ir šiandien nieko netaiso, visam pasauliui meluodami, kad Prūsų žemė esanti nuo amžių rusų žemė.

Kova dėl lietuvių kalbos šiandien praranda savo vertę ir kai kuriems lietuviams. Net kai kurie labai orūs kalbininkai ir Lietuvoje stengiasi paskleisti mintį, jog mes, lietuviai, turime atsisakyti lietuviškos vartosenos, tardami svetimų tautų vardus. Net juokinga būtų, jei koks nors dzūkas ar kapsas, keliaudamas į užsienį, sakytų: "Aš važiuoju į Paris, o mano sūnus pasiliks Berlin ar Leipzig..." O kalbininkai, ne visi, kai kurie, taip siūlo ir net daro. Ir ne kur, o naujausioje *Visuotinėje lietuvių enciklopedijoje.* Jos redaktoriai nutarė visus indoeuropiečių kalbų vardus enciklopedijoje rašyti ne taip, kaip lietuviai ir patys tų kalbų vartotojai taria, o kaip jie rašo. Pavyzdžiui, vokietis rašo Schiller, o taria Šiler, arba prancūzas rašo Chateaubriand, o taria Šatobrian, anglas taria Bairon, o rašo Byron. Ir t.t. Tai enciklopedijos kūrėjai ir nutarė abėcėliniame lietuviams skirtame leidinyje rašyti ne taip, kaip vardai tariami, o taip kai rašomi, reikalaudami, kad kiekvienas lietuvis mokėtų bent šešiasdešimt indoeuropiečių kalbų ir enciklopedijoje sugebėtų susirasti tą indoeuropietišką vardažodį. Tiesa, skliausteliuose parašo, kad, pvz. Chabrol Claude lietuvis gali skaityti Klodas Šabrolis ar Chacel Rosa – Rosa Časel, bet juk dažniausiai mes išmokstame tarimą ir tik po to raštą, todėl ir Enciklopedijoje turėjo būti parašyta Šabrolis Klodas (Chabrol Claude). Juk Enciklopediją skaitys ne prancūzas, o lietuvis.

Ak, liūdna, kai atsiranda ir lietuvių, kurie menkina lietuvių kalbą...

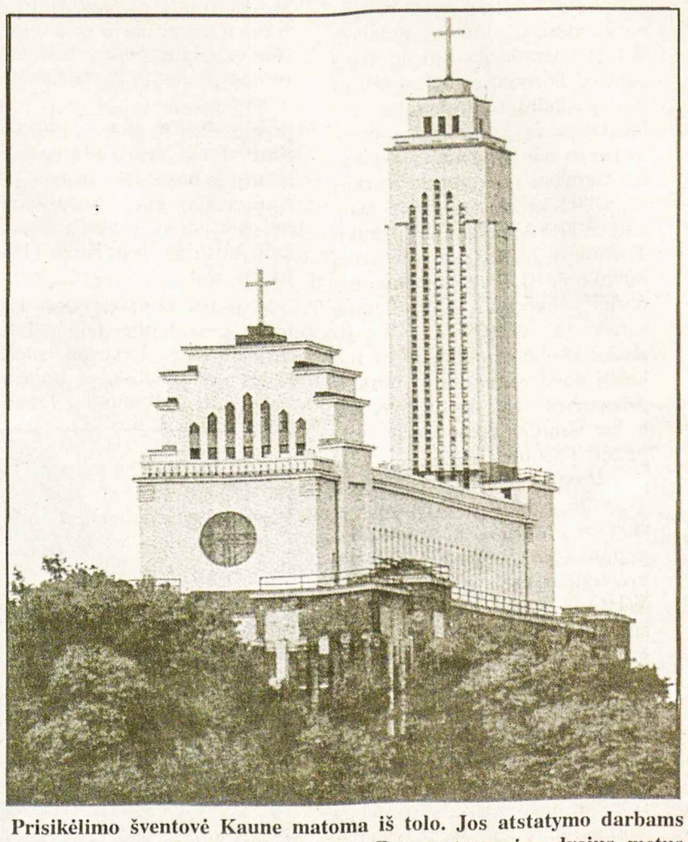

Prisikėlimo šventovė Kaune matoma iš tolo. Jos atstatymo darbams užbaigti reikia dar 8 milijonų litų. Per pastaruosius dvejus metus surinkta aukų Lietuvoje 106,000 litų

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

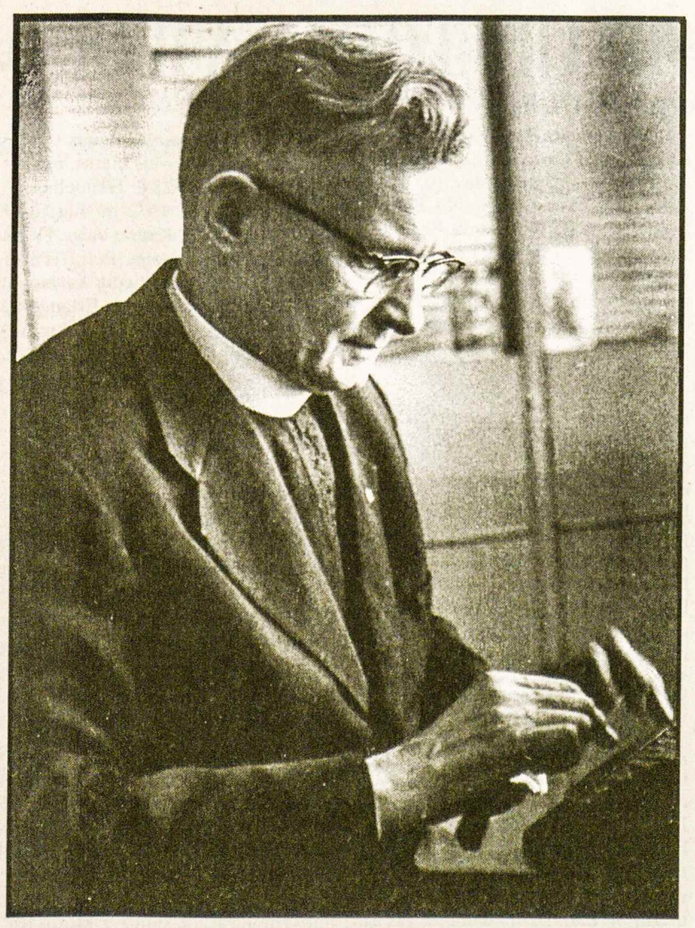

A.a. prel. dr. JUOZAS PRUNSKIS Nuotr. Vyt. Maželio

Iškeliavo spaudos ąžuolas

Su prelatu dr. J. Prunskiu atsisveikinant

EDVARDAS ŠULAITIS

Atsimenu, kai 1949 m. vėlyvą rudenį atvykau į Čikagą iš varganų karo pabėgėlių stovyklų Vokietijoje, pirmas spaudos žmogus, kurį naujame krašte sutikau, buvo vienas iš dienraščio *Draugas* redaktorių – kunigas (vėliau pakeltas prelatu) dr. Juozas Prunskis.

Su šiuo dvasiškiu, kuris dar Lietuvoje (1936-39 m.) buvo plačiai skaitomo dienraščio *XX amžius* redaktoriumi, vėliau teko bendradarbiauti ne vieną dešimtmetį, iš jo semtis žurnalistinės patirties.

Šis Lietuvos ir išeivijos spaudos ąžuolas iškeliavo amžinybėn balandžio 26 d., praėjusių metų pabaigoje (gruodžio 22 d.) spėjęs atšvęsti 95-ją amžiaus sukaktį. Jis buvo ne vien žurnalistas, bet ir kunigas, Bažnytinės teisės daktaras, rašytojas, visuomenės veikėjas, mecenatas.

Gimęs 1907 m. gruodžio 22 d. Žvilbučiuose, Daugailių valsčiuje (šiais vardais jis kartais pasirašydavo reportažus spaudoje), Utenos apskrityje. Lietuvą paliko pirmosios rusų okupacijos metu 1940-siais, kai komunistai jį pradėjo persekioti. Tais pačiais metais jis atvyko į Čikagą ir buvo seniausios lietuvių parapijos Čikagoje – Šv. Jurgio kunigu, o keletą metų dirbo ir amerikiečių parapijoje.

1948-72 m. buvo vienu iš pagrindinių *Draugo* redaktorių, taip pat redagavo tų pačių marijonų vienuolyno leidžiamą religinės minties žurnalą *Laivą* ir anglų kalba *The Marian*. Lietuvių enciklopedijoje redagavo žurnalistikos skyrių, dėstė žurnalistiką Pedagoginiame lituanistikos institute Čikagoje.

Prel. J. Prunskis parašė ir paruošė spaudai 39 mažesnės ar didesnės apimties knygas ir brošiūras. Kelios iš jų lietė spaudą, žurnalistiką – *Ką ir kaip rašyti į laikraščius* (išleista 1936 ir 1950 m.) ir *Žurnalistika* (1974 m.). Pirmąją iš jų jis siuntinėdavo visiems, kurie atsiųsdavo korespondencijas *Draugo* dienraščiui. O tokių ankstesniais laikais būdavo 200-300.

Su prel. J. Prunskiu daugiausia teko bendrauti praėjusio šimtmečio 6-me dešimtmetyje, kai buvo proga *Drauge* redaguoti sporto, Lietuvos vyčių skyrius, o vasaros mėnesiais – pavaduoti atostogaujančius redaktorius. Jo nurodymai, patarimai ir išmintis labai pravertė tolimesniame žurnalistiniame darbe. Kai prel. J. Prunskis 1997 m. minėjo kunigystės 65 ir amžiaus 90 metų jubiliejų, Utenoje buvo išleista prof. Aldonos Vasiliauskienės paruošta stambi knyga apie šį žymų žmogų *Gyvenimas Dievui ir Lietuvai*. Čia sužymėti ir ta proga Lietuvoje vykusieji renginiai, skirti šių sukakčių paminėjimui. Knygoje matoma jam suteikto Utenos miesto garbės piliečio pažymėjimo kopija, kiti svarbūs dalykai.

Knygoje išvardintos premijos, kurias prel. J. Prunskis yra įsteigęs. Jų tarpe *Draugo* romano premijos, o taip pat žurnalistams, lietuvių rašytojų draugijai, religinio meno bei religinės literatūros premijos. Tai tik dalis prel. J. Prunskio darbų, žygių ir pastangų.

Velionis buvo pašarvotas Petkaus laidojimo namų koplyčioje balandžio 30 ir gegužės 1 d. Maldos ir atsisveikinimas įvyko ketvirtadienio vakare. Palaidotas gegužės 2 d. po šv. Mišių Prel. J. Matulaičio misijos šventovėje, Šv. Kazimiero kapinėse.

• Nesiskundžiau ir nedejavau dėl savo likimo, tačiau kartą, kai buvau basas ir neturėjau lėšų batams pirkti, pradėjau murmėti. Prislėgtas nuėjau į didelę mečetę Kufoje ir ten pamačiau vyrą be kojų. Tuomet dėkojau Dievui už tai, kad turėjau abi kojas, kurioms trūko tiktai apavo (Madi)

Jaunimo sodyba Lietuvoje

Jos steigėjo kunigo Hermano Šulco laiškas, kuriame atsispindi dabartiniai rūpesčiai

MIELIEJI BIČIULIAI,

Sveikinu Jus iš Lietuvos, iš Žemaitijos, kur buvusiose mano senelio žemėse jaunimo sodyba auga ir tvirtėja! Numatome čia dar įsteigti ekologinį ūkį ir medžio bei metalo dirbtuves, organizuoti kompiuterių kursus. Jau ištisus metus vyksta įvairūs seminarai ir jaunimo susitikimai. Kol kas čia dirba dvi auklėtojos ir du vyrai, kurie tvarko ūkio reikalus ir prižiūri statybas.

Per keletą vasarų čia vyko įvairios vasaros stovyklos, o nuo rudens kiekvieną savaitgalį čia renkasi vaikai ir jaunimas, kurių dauguma yra iš nepasiturinčių šeimų, o dalis tų vaikų yra pripratę dirbti per atostogas artimiausiame miesto (Klaipėdos) šiukšlyne, kad užsidirbtų šiek tiek pinigų maistui ir reikalingiausioms mokyklinėms reikmėms.

Kai kuriems jų būtų geriau pas mus gyventi pastoviai, bet kol kas neturime galimybių. Pavyzdžiui, prieš pat Kalėdų atostogas viena 15-metė mergaitė (ji norėtų likti neatpažinta) man sakė, kad per Kalėdų šventes nenorėtų gyventi pas savo mamą... Tai galima suprasti, kai pamatai, kokiose sąlygose gyvena jų šeima: jų butas yra pailgas barakinis kambarys, kuriame telpa 1 lova, staliukas ir krosnis. Tame kambaryje pastoviai gyvena trys žmonės, bet dažnai būna ir daugiau, be to, jie būna neblaivūs... Vanduo yra lauke, žinoma, tik šaltas; tualetas (lenta su skyle) irgi yra lauke. Panašiose sąlygose gyvena dauguma tų vaikų, kurie ateina į Jaunimo sodybą, todėl jų gyvenimo perspektyvos labai menkos, dažnai net beviltiškos. Labai tikėtina, kad jie, kaip ir aplink juos esantys suaugę, anksčiau ar vėliau ims vartoti alkoholį, gyvens palaidą gyvenimą. Kaip tik praėjusį savaitgalį sodyboje buvo vienas berniukas, kuris jau keletą kartų bandė iš beviltiškumo nusižudyti. Todėl manau, jog tiems vaikams ir jaunimui, kurie gali ateiti pas mus į Jaunimo sodybą, kyla viltis, kad jų gyvenimas gali pasikeisti.

Džiugu, kai jau po pusės metų galime matyti teigiamus rezultatus. Prieš tai minėtą penkiolikmetę paprašius papasakoti savo įspūdžius, parašė taip: "Gyvenimas manęs neapdovanojo didžiule laime ir materialinėmis vertybėmis, tačiau apdovanojo jausmais, puikia nuojauta, galbūt, kai užaugsiu, bus viskas kitaip... Gal taip yra tik vaikystėje, kad supraščiau, koks gyvenimas iš tikrųjų. Aš džiaugiuosi, jog man kliuvo tokia dalia, nes jeigu Dievas taip norėjo, vadinasi, taip ir turėjo būti.

Man patinka šokti, dainuoti, vaidinti, iškylauti, klausytis muzikos, mylėti gamtą ir Dievą..." Tai tokios penkiolikos metų mergaitės mintys apie gyvenimą, jo prasmę.

Aš pats dar dirbu ir Afrikoje, tačiau ten būnu vis rečiau ir trumpiau, kadangi Jaunimo sodyboje Ruandoje mano buvęs jaunimas jau pakankamai gerai sugeba savarankiškai tvarkytis.

Ten yra apie 200 vaikų našlaičių ir jaunimo. Maždaug šimtas jų lanko gimnazijas, o 4 jaunuoliai – universitetus Vokietijoje, Italijoje ir pačioje Ruandoje.

Rudenį Jaunimo sodyboje Ruandoje įsteigėm savąją gimnaziją, kuri tikrai bus naudinga jaunimo šviesesnei ateičiai. Mokslo metus pradėjome su 60 mokinių – dviem pirmojo kurso klasėm. Ateityje tikimės mokyti ir auklėti apie 600 mokinių.

Ruandoje esu išdirbęs jau daugiau kaip 25 metus. Čia patyriau daug džiaugsmo ir daug žiaurumo, ypač prieš 10 metų per genocidą, kai išgriovė sodybą, iššudė dalį jaunimo. Tuo metu ieškojo ir manęs, turėdami vieną tikslą – nužudyti. Mane išgelbėjo vienas JT tankas...

Daugelis bičiulių man pataria visiškai palikti Afriką, nes ten vis dar neramu, be to, tenai mane nuolat kankina maliarija, kuria persirgau jau per 100 kartų. Iš tikrųjų vis mažiau būnu Ruandoje ir vis daugiau laiko skiriu Jaunimo sodybai Lietuvoje, kur jaunimui labai reikalinga pagalba, ypač ugdant dvasines vertybes.

Rudenį Lietuvoje patyriau ypatingai didelį džiaugsmą, nes geri draugai iš Vokietijos atskraidino į Lietuvą, sumokėdami už kelionę, mano 89 m. žilgalvėlę mamą, kuri tomis dienomis buvo laimingiausias žmogus pasaulyje. Jeigu Dievas duos, pavasarį mama atvyks į sodybą visam laikui. Tuomet ji galės būti močiutė, ir dvasinė prieglauda tiems vaikučiams, kurie čia renkasi savaitgaliais ir per atostogas. Juk daugelis jų niekada nėra patyrę sveikos, šiltos šeimyninės meilės, kurią mes stengiamės įdiegti vardan Dievo meilės.

Kun. Hermanas Šulcas ir jaunimėlis

Lietuva, 2003 m. pavasaris

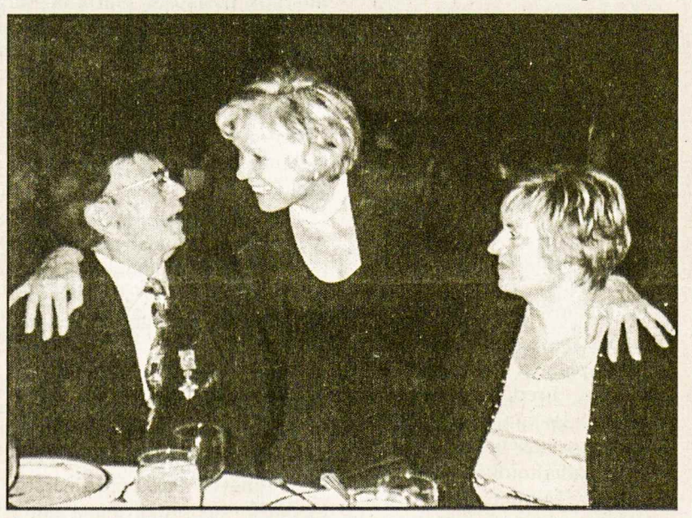

Lietuvos "Metų moterimi" paskelbta Čikagoje "Lietuvos vaikų vilties" organizacijos veikloje besireiškianti Gražina Gudaitytė-Liautaud kalbasi su apdovanojimą gavusiu Broniumi Juodeliu. Dešinėje – Ramunė Juodelienė Nuotr. Ed. Šulaičio

Mama

Brangioji mama,
šviesi saulele man,
Akių švelnumas
žiedais žibuoklių švyt,
Tavo rankelės
nuo darbų sužvarbę,
Mane gyvenimo
keliu vis lydi.

Atleisk, mieloji,
man už grubų žodį.
Ir už laukimo
valandas ilgas,
Dar niekas
taip gražiai nemoka,
Supinti lino
svyrančias kasas.

Vida Vosylienė

Motinai

Drungnas vėjas džiaugsmą
šlama
Skarose lieknų pušų.
Puokštę tau, geroji mama,
Tėviškės taku nešu.

Ačiū, ačiū, o mieloji,
Kad supai, kad auginai.

- - - - - - - - - - - - - -

Tu mylėti nenustoji,
Nors manas klaidas žinai.

Teprimins žiedai gražiausi
Daug aukotų man dienų,
Dėl kurių esi brangiausia
Ir verta skambių dainų.

Jeronimas Šalčiūnas

A†A
JUOZUI STANIUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai BRONEI, dukrai VIDAI, sūnui EDMUNDUI ir visiems giminėms –

Irena ir Aleksas Kusinskiai,
Wasaga Beach, Ont.

A†A
STASEI AUŠROTIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame jos vyrui skautininkui ALGIUI, dukroms skautininkėms – BIRUTEI ir KRISTINAI su šeima, sūnui KĘSTUČIUI –

Skautininkių "Šatrijos Raganos" būrelis

PADĖKA

A†A
JUOZAS KIZAS

mirė 2003 m. kovo 23 d., palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont.

Dėkojame kun. V. Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose ir už šv. Mišias. Ačiū karsto nešėjams; V. Birštonui už skanų maistą; ponioms už skanius pyragus; už gražias gėles ir nuoširdžias užuojautas, pareikštas mums žodžiu bei raštu. Dėkojame visiems, padėjusiems mums atsisveikinti su velioniu.

Adelė Kizienė,
Lilė McNeil su šeima

Sesė Nijolė Sadūnaitė Kernavėje – senojoje Lietuvos sostinėje su savo draugėmis

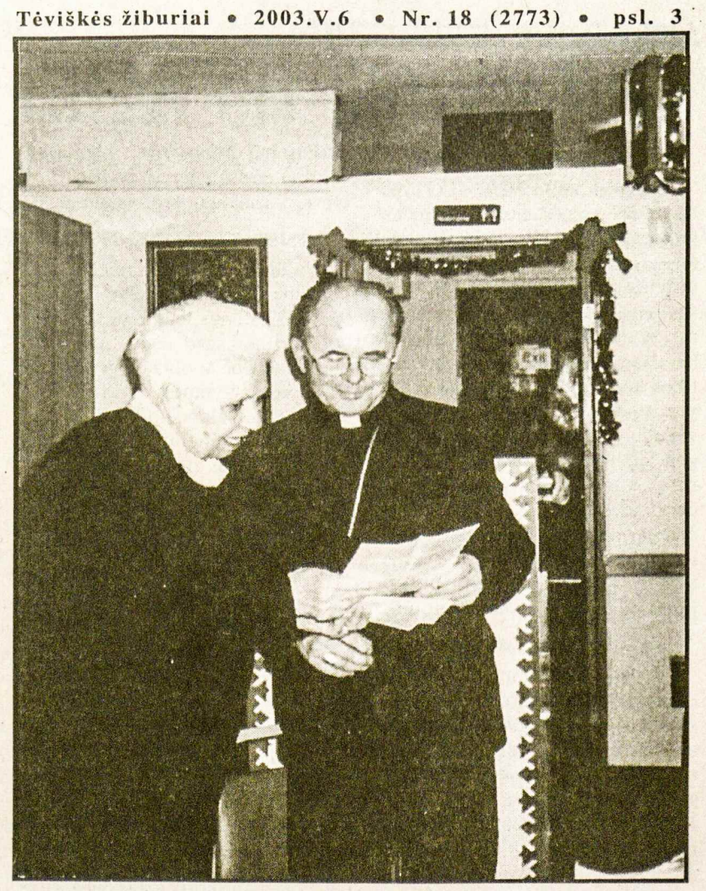

"TŽ" bendradarbė Aldona Šmulkštienė su arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi Čikagoje jo viešnagės metu Nuotr. Ed. Šulaičio

Ant Vilniaus kalvų - "Geležinis vilkas"

Pokario metais Vilniuje prie arkikatedros, pilies papėdėje, stovėjo paminklas "Geležiniam vilkui". Deja, sovietmečiu, kada kolaborantai naikino mūsų tautos dvasinį-kultūrinį paveldą, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino lemtingojo sapno herojus buvo nuverstas. Tačiau krivio Lizdeikos išpranašautos Gedimino sapno vizijos virto tikrove – kunigaikštis įsteigė Vilniaus miestą (Lietuvos sostinę), kuris, nepaisant istorinių negandų, auga, plečiasi, gražėja.

Sostinėje seniai gyvenantis entuziastas, patriotas Justinas Bautrėnas (ilgametis Lietuvos radijo spektaklių kūrėjas, režisierius, garsiosios bado akcijos prie 1991 metų sausyje sovietinių okupantų užimtų radijo ir televizijos rūmų vienas iš organizatorių; vėliau steigęs ir vadovavęs čia esančiam muziejui) pernai įsteigė "Geležinio vilko" paminklo paramos fondą ir pasiryžo pastatyti jam paminklą. J. Bautrėnas sako: "Vilnijos kraštas visą prieškario metą buvo lenkų užgrobtas. Aš gyvenau Vilniuje ir mano vaikystės ir jaunystės dienų simbolis buvo 'geležinis vilkas', palaikantis viltį, kad kada nors šis miestas ir visas jo kraštas vėl bus lietuvių... Mano bei jaunesnės kartos uždavinys – ant Vilniaus kalvų pastatyti galingą 'geležinio vilko' paminklą, kaip mūsų tautos vienybės ir jėgos simbolį. Prie šios gražios idėjos įgyvendinimo kviečiu prisidėti ir pasaulyje 'išsibarsčiusius' lietuvius".

Tikiuosi, kad į šį patrioto Justino Bautrėno raginimą atsilieps daug kas, kadangi ir Lietuvoje, ir už jos ribų yra tautiečių, nepraradusių tautinio išdidumo, savigarbos.

Beje, šiemet yra puiki proga parodyti savo kilnias ambicijas – turiu omenyje vasarą įvyksiančią Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventę. Į mūsų sostinę suplauks, sugužės tūkstančiai dainorių, šokėjų, žiūrovų, rėmėjų. Būtų gražu, jeigu nemažai kas iš jų tarp lėšų, numatytų kelionei, pragyvenimui ir pramogoms, pasiimtų vieną kitą dolerį, eurą, litą, skirtą "Geležiniam vilkui". Jei nebūsite šykštūs, tai 2009 metais, švenčiant Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį, ant Vilniaus kalvų "sustaugs" galingas Gedimino sapno herojus.

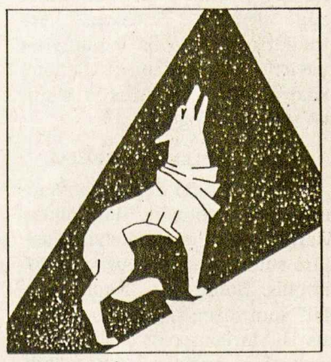

Vienas litą,
Kitas litą, –
Gedimino sapno vilkas
Čia stovės.
Ten, kur Trijų kryžių kalnas.
Vilniuje šalia Neries.
Jo staugimas žadins žmones
Mylėt Laisvę mūs tautos.
Nes brangesnio nėra krašto
Kaip šalelė Lietuvos.

Nutarusiems šio paminklo statybą paremti bei susidomėjusiems arba dar abejojantiems pateikiu Justino Bautrėno duomenis: "Geležinio vilko" paminklo paramos fondas. Steigėjas: režisierius Justinas Bautrėnas, Antakalnio gatvė 70-18, Vilnius 2040, tel. 234-14-61. Banko duomenys: HANSA BANKAS, Vilniaus filialas, sąsk. nr. 10071995604, banko kodas 73000. **Alfredas Guščius**

Vienas iš senųjų Cicero lietuvių telkinio gyventojų – Aleksas Šatas kalba sekmadieniniame lietuvių pabendravime Nuotr. Ed. Šulaičio

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SVEIKATOS TARYBA

Kaip praenša ELTA/LGTIC, Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas įsteigė Lietuvos Sveikatos tarybą ir paskyrė vadovą Juozą Pundzių. Tarybos tikslas yra skatinti visuomenės ir valstybės institucijų dialogą bei tarpinstitucinį bendradarbiavimą sveikatos politikos klausimais. Balandžio 30 d. prezidentas susitiko su tarybos vadovu ir Žmogaus teisių apsaugos medicinos srityje tarybos nariais. Numatoma pradėti dalykinį bendradarbiavimą, derinti informaciją, paremtą pacientų patirtimi ir valdžios sprendimais.Taryba teiks siūlymus valdžioms institucijoms sveikatos sistemai tobulinti.

STOVYKLOS JAUNIMUI

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas kartu su Lietuvos šaulių sąjunga balandžio 29 d. pasirašė trejų metų bendradarbiavimo sutartį dėl užsienio lietuvių vaikų ir jaunimo vasaros poilsio Lietuvos šaulių sąjungos rengiamose stovyklose. TMI departamentas nuo 1998 m. organizuoja stovyklas, kuriose užsienio lietuvių jaunimas susipažįsta su istorine tėvyne, jos kultūra, tradicijomis, gilina lietuvių kalbos žinias. Kasmet stovyklauja apie 100 užsienio lietuvių vaikų, daugiausia iš Rytų kraštų – Rusijos, Gudijos, Latvijos ir kt. Vasaros stovyklos, kaip ugdymo priemonė, yra įtrauktos į Lietuvos vyriausybės patvirtintą Užsienio lietuvių bendruomenių kultūros ir švietimo rėmimo programą.

ŽUVO MARIJAMPOLIEČIAI

Balandžio 25 d. grįžtant iš giminaičio laidotuvių, šiauriniame Marijampolės aplinkkelyje susidūrė sunkvežimis ir lengvas automobilis. Bendrovės "Kauno grūdai" sunkvežimis, gabenantis miltus iš Marijampolės į Vilkaviškį, sankryžoje įvažiavo į automobilį, nesustojusį jo praleisti. Žuvo automobiliu važiavę 78 metų Jonas ir 74 metų Veronika Ambrasai, Marijampolės pedagogai. Tai Montrealyje gyvenusio, dabar Čikagoje dirbančio kun. Kazimiero Ambraso, SJ, brolis su žmona.

KEIČIASI "SOCIALDEMOKRATIJA"

Lietuvos partija "Socialdemokratija 2000" balandžio 26 d. vykusiame partijos išplėstiniame valdybos posėdyje nutarė ne tik keisti partijos pavadinimą, bet ir pačiai persitvarkyti, praneša LGTIC. Posėdyje priimtas valdybos pareiškimas, pabrėžiantis, jog vyriausybės vykdomoje politikoje pasigendama socialdemokratinės politikos nuostatų. Pareiškimą pasirašiusieji nori, kad "tikrieji socialdemokratai ir jiems prijaučiantys bei tie Lietuvos žmonės, kurie pasisako už valstybės interesų viršenybę prieš partinius, už valstybės įtakos didinimą šalies gyvenime, jos autoriteto stiprinimą, už dalykišką, apgalvotų sprendimų politiką, už tai, kad valdžia taptų ne gyvenimo būdu, bet būtų tik priemone įgyvendinti idėjas bei programas, o politikų darbai nesiskirtų nuo žodžių, burtųsi į Socialdemokratų sąjungą".

ATSISTATYDINO MINISTERIS

Lietuvos vidaus reikalų ministeris Juozas Bernatonis prisipažino padaręs lemtingų klaidų ir pervertinęs savo jėgas, nepagrįstai apkaltinęs policijos generalinį komisarą Vytautą Grigaravičių. Ministeris balandžio 25 d. ministeriui pirmininkui Algirdui Brazauskui įteikė atsistatydinimo pareiškimą. Seimo laikinoji komisija, tyrusi J. Bernatonio pareikštus kaltinimus V. Grigaravičiui ir jo nušalinimo bei atestacijos teisėtumą, nutraukė savo veiklą nustačiusi, kad ministerio kaltinimas nepasitvirtino, ir VRM įsakymas dėl gen. komisaro nušalinimo nuo pareigų neturi pakankamo teisinio pagrindo. Komisija taip pat nustatė, kad gen. komisaro neeilinė atestacija irgi neturi teisinio pagrindo.

LATVIJON NAUJA TVARKA

ELTA/LGTIC žiniomis, įsigaliojus naujiems teisės aktams, gegužės 1 d. pasikeitė užsieniečių vykimo į Latviją ir buvimo joje tvarka. Dėl leidimo gyventi Latvijoje Lietuvos piliečiai turi kreiptis į Latvijos diplomatinę arba konsulinę įstaigą. Ilgiau kaip 90 dienų apsistoti pageidaujantys turi įsigyti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi. Vizos į Latviją nebebus išduodamos remiantis kurortiniais arba turistiniais kelialapiais. Pasienio kontrolės punktuose vienkartinės asmeninės tranzitinės ir trumpalaikės vizos bus išduodamos tik tais atvejais, kai dėl objektyvių priežasčių asmuo neturėjo galimybės prašyti vizos atstovybėje, jeigu vizos išdavimo būtinumas atsiranda dėl nenumatytų aplinkybių arba humanitarinių priežasčių, taip pat kai atitinka Latvijos tarptautinius įsipareigojimus arba valstybinius interesus. Pasienio kontrolės punkte išduodamų trumpalaikių vizų terminas neviršija 15 dienų.

SUTEIKTA PREZIDENTO MALONĖ

Lietuvos prezidento Rolando Pakso vadovaujama Malonės komisija balandžio 30 d. suteikė malonę dešimčiai nuteistųjų. Tai buvo pirmasis Malonės komisijos posėdis, kuriam pirmininkavo prezidentas, rašo LGTIC. Septyni nuteistieji visiškai atleisti nuo likusios bausmės dalies, o trims sumažintas bausmės laikas. Malonė suteikta asmenims, padariusiems nesunkius nusikaltimus, susijusius su naminės degtinės gamybos aparatūros įsigijimu ir laikymu, nestambaus masto vagystėmis. Nei prievartautojai, nei žmogžudžiai, nei plėšikai nesulaukė komisijos malonės. Iš viso svarstyta daugiau kaip 60 prašymų. **RSJ**

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

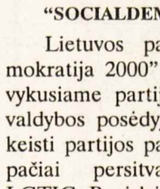

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

Didžiojo šeštadienio ugnies šventinimo apeigos Hamiltone, Vilniaus Aušros Vartų lietuviškoje parapijoje **Nuotr. M. Borusienės**

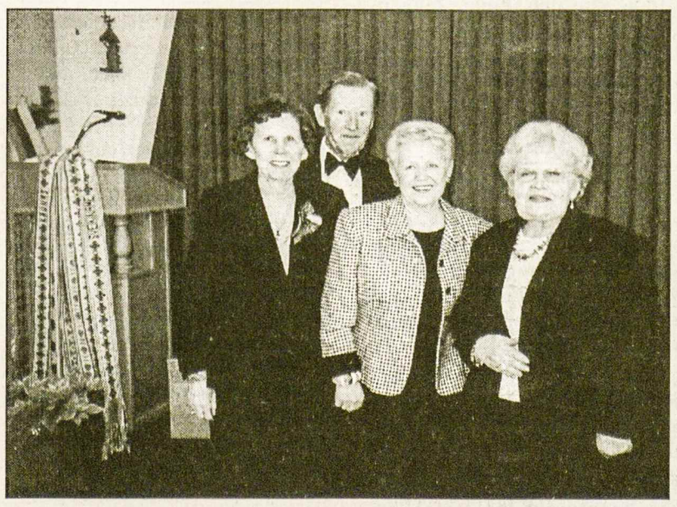

KLB pirm. Rūta Žilinskienė, pagrindinė kalbėtoja š.m. Vasario 16-tosios minėjime Vasagoje. Nuotraukoje ji (viduryje) su tos apylinkės valdybos nariais. Iš k. E. Krikščiūnienė, V. Abramavičius, pirm. A. Vitkienė
Nuotr. A. Žilinsko

Ir menkas žiedelis skatina kurti

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Lietuvos tautodailininkų sąjungos "Dzūkijos" skyriaus "Dzyvų" galerijoje Alytuje atidaryta jaunos dailininkės druskininkietės Fredos Mickevičiūtės-Pocevičienės grafinės tapybos "Gyvenimo upė" apie 30 rodinių paroda.

Parodą atidarė ir dailininkę lankytojams pristatė LTS "Dzūkijos" skyriaus pirmininkė Aldona Jankauskienė.

Apie save, savo kūrybą, ateities planus pasakojo pati dailininkė. Freda gimusi 1972 m. liepos 19-tąją druskininkiečių skulptoriaus Justo ir juvelyrės tautodailininkės Reginos Mickevičių šeimoje. Ji, iš tėvų ir senelių paveldėjusi meilę ir potraukį menui, maža būdama, mėgo piešti pasakų motyvais, gamtos peizažus, rašė vaikiškus eilėraštukus. Tėvai, matydami jos susidomėjimą daile, leido mokytis vaikų mokykloje. Druskininkų dailės mokyklą ji baigė 1989 m. Ji labai dėkinga savo mokytojams Elmai Šturmaitei, Onutei Railienei, Sauliui Vaisodai, Dailės akademijos profesoriui grafikui Gurskui, mokiusiems dailės abėcėlės. Jai labai svarbios prof. Gursko, mokiusio suprasti M. K. Čiurlionio grafiką, pamokos.

1994, 1995 m. ji tobulinosi Prancūzijoje. Čia būdama išmoko prancūzų kalbą, prancūzų k. perskaitė Šventąjį Raštą.

2000-aisiais ji iliustravo Kaune išleistą vaikišką knygelę *Žemės širdies paslaptis.*

Jos paletės šviesioms, giedroms spalvos gimti turėjo įtakos meilė gamtai, žavėjimasis jos stebuklais. Jos kūrybinę mintį žadino šviesių, mirgančių žvaigždžių žaismas juodame nakties danguje, auksiniai saulėtekiai, vasaros vėlyvų saulėlydžių raudonis, besislapstąs suplyšusioje debesėlių marškoj.

"Kiekvienas žiedelis, maža samanėlė, tai gyvoji Dievo meilė žmogui" – sako Freda, – skatinanti žmogaus kūrybinę mintį. Ji tiki, kad dailininkas yra instrumentas Dievo rankoje, kuris padėtų atskleisti Sutvėrėjo kūrybos paslaptis. Garbina M. K. Čiurlionio garso ir spalvos dermę.

Freda išminties ir kūrybinio džiaugsmo ieško ir knygose. Jos padeda giliau suprasti būties slėpinius, viltingai pažvelgti į ateitį.

Ji labai norėtų, kad jos bendraamžiai, atsukę nugaras triukšmui, stabteltų, vienumoj įsiklausytų širdies balso, pasidžiaugtų kiekviena diena, ramybės teikiamu džiaugsmu. Atsidūrusiems nežinios kryžkelėj – ieškoti sprendimų Dievo meilės kibirkštėlėje.

Studijuoja dailininkė Vilniaus pedagoginiame universitete, rengiasi būti mažųjų mokytoja ir auklėtoja. Žada daug tapyti, norėtų, kad kūryboje žiūrovas patirtų džiaugsmo akimirkas.

Į parodos atidarymą palydėjo mama Regina, šeimos draugai Danutė ir Jonas Platonovai.

Parodoje linkėta irtis gilyn į kūrybinius vandenis, patirti sėkmę ir džiaugsmą. Surengti daug parodų.

Nesibaigiantys vilniečių rūpesčiai

Šiuo metu tradicinei Rytų Lietuvos kultūrai kilo naujų problemų. Jas sukelia valdančiosios partijos, ypač Lenkų rinkimų akcija, karaliaujanti Vilniaus, Šalčininkų rajonuose ir nepagrįstai priimta į valdančiąją koaliciją ilgaamžėje istorinėje sostinėje Vilniuje, Trakų, Švenčionių rajonuose. Dėl to spauda praneša, kad grįžta lenkų okupacija: jie savo reikalams skirsto valstybės pinigus, nekilnojamąjį turtą, 99 metams už simbolinę sumą saviškiams nuomoja ežerus, prieš Lietuvą kovojusiems okupantams neteisėtai "grąžina" žemę, valdo dalį seniūnijų su "broliais" lietuviais, švietimo įstaigas, daugiausia pinigų skirdami lenkiškoms mokykloms, su Lenkijos valdininkais organizuodami melagingus skundus prieš Lietuvą.

Pagal lenkų aktyvistų įnorius gatvių pavadinimus ruošiamasi rašyti ne tik lenkiškomis raidėmis, bet ir versti į lenkų kalbą, kad "suprastų" nutautinti lietuviai ir nesuprastų nenutautinti lietuviai. Prezidentas buvo planavęs Pietryčių Lietuvos mokyklas taip pat atiduoti lenkų partijai. Seinų krašte nevykdomas prezidentų susitarimas neuždaryti kelių paskutinių lietuviškų mokyklėlių ir nebaigti nutautinti paskutinio lietuviško Punsko valsčiaus.

Šie klausimai aptarti "Vilnijos" draugijos suvažiavime, kuriame buvo perrinkta draugijos taryba. Leidiniui pradėtos rinkti Vilniaus kraštui nusipelniusių žmonių biografijos, nuotraukos. A. Juknevičiaus dukterys, atsiėmusios namą Vilniuje, Jakšto g. 9, "Vilnijos" draugiją, tęsiančią prieškario lietuvių organizacijų darbą, paliko čia veikti nereikalaudamas mokesčio už patalpas.

Kazimieras Garšva,
draugijos pirmininkas

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Ottawa, Ontario

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMO pamaldas kovo 30 d. laikė svečias iš Lietuvos, Panevėžio vysk. Jonas Kauneckas St. Elizabeth šventovėje. Kartu su vyskupu koncelebravo ir mūsų kapelionas kun. Viktoras. Suvažiavo gan didelis skaičius dalyvių, gal apie 150, kurių didesnioji dalis buvo jaunos šeimos su vaikais. Tai nustebino visus, ypač vyskupą, kuris paminėjo tai prieš savo pamokslą.

KLB Otavos apylinkės pirm. R. Kličienė, padedama valdybos narių, bažnytinio komiteto ir kitų savanorių, puikiai suorganizavo giedojimą šventovėje ir įspūdingą spektaklį *Kaziuko mugė* šventovės salėje vaišių metu. Vargonais šventovėje ir pianinu salėje grojo Loreta Lukšaitė-Cassidy. Mūsų pirm. Rūtos sudarytas Otavos mergaičių dainininkių kvintetas – Kristina Doytchinova, Martyna Doytchinova, Karolina Kličiūtė, Dovilė Zitikytė ir Sigutė Zitikytė puikiai giedojo šventovėje ir gražiai dainavo "Kaziuko mugėje". Jų kvintetas vyksta ateinančią vasarą į dainų šventę Lietuvoje.

Svečio vyskupo kelionės išlaidoms padengti R. Barisa, bažnytinio komiteto narys, rinko aukas šventovėje ir šventovės salėje su aukų lapu, kuriame pasirašė šie asmenys: kun. V. Skilandžiūnas, V. Plečkaitis, J. D. Danys, D. R. Barisai, V. Prisčepionka, A. Ramūnas, p. Danaitienė, p. Dalmotienė, p. Gudžiūnienė, p. Jurjonienė, p.p. Verbylos, p.p. Mitalai, p.p. Augaičiai ir dr. A. Šidlauskaitė. Iš viso surinkta 630 dol. Tai buvo tikrai nuotaikingas pobūvis ir gera proga vieniems su kitais susipažinti, pasikalbėti ir pabendrauti, ypač su mūsų vyskupu iš Lietuvos. **Kor.**

Hamilton, Ont.

A.a. ANTANUI PRUNSKUI mirus, užjausdami dukrą Danguolę, sūnus Rimą ir Gintą bei jų šeimas Rūta ir Magdalena Vaitonienė "Vaiko tėviškės namams" aukojo $20.

A. a. ANTANUI PRUNSKUI mirus, užjausdami dukrą Danguolę, sūnus Rimą, Gintą ir jų šeimas, "Pagalba Lietuvos vaikams" aukojo: $25 – A. Z. Stanaičiai; $20 – G. Agurkienė, L. P. Cipariai, Z. Čečkauskas, E. K. Gudinskai, A. N. Gutauskai, F. Venskevičienė, B. B. A. Venslovai, A. K. Žilvyčiai, G. K. Žukauskai; $15 – A. S. Urbonavičiai; $10 – J. Astas, E. Grajauskienė, F. M. Gudinskai, V. P. Šidlauskai.

A. a. STASEI AUŠROTIENEI mirus, reikšdami užuojautą vyrui Algiui, dukroms Birutei, Kristinai, sūnui Kęstučiui ir jų šeimoms bei visiems giminėms "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukojo: $50 – L. A. Kuzmickai (Paris, Ont.); $25 – D. A. Dransutavičiai, A. Gudinskas, G. J. Kažemėkai, C. V. Laurinavičiai; $20 – R. Bartininkienė, L. F. Cipariai, M. J. Gimžauskai, D. L. Gutauskai, I. J. Jokubynai, A. J. Kutkos, A. F. Pietrantonio, N. Stonkienė, K. Zanon, G. K. Žukauskai; $15 – M. Rybienė; $10 – G. Agurkienė, J. Astas, G. Beržaitienė, F. M. Gudinskai, E. Navickienė, I. Ulbinienė, P. Vitienė; $5 – M. Borusienė. Dėkojame visiems aukojusiems. **PLV komitetas**

"SAMOGITIA"
Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Petersburgo, FL, lietuviai Kovo 11-tąją š.m. kovo 8 d. Palladium teatre paminėjo koncertu, kurį atliko "Dainavos" ansamblis iš Čikagos. Jame dalyvavo apie 400 žiūrovų, atvykusių ir iš kitų Floridos vietovių. Įvadiniu žodžiu koncertą pradėjo Lietuvių klubo Kultūrinio būrelio pirm. A. Kairienė ir pakvietė trumpai kalbai Lietuvos garbės konsulą A. Karnavičių. Pastarasis pasidžiaugė, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventė – Kovo 11-toji minima lietuviškos dainos koncertu. Jis pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais. Visa salė buvo sužavėta koncerto atliekama programa. Pabaigai į sceną buvo pakviesti buvę ansamblio nariai kartu sudainuoti tradicinę ansamblio dainą *Kur giria žaliuoja*. Ansamblio choristams, jo vadovui Dariui Polikaičiui ir akompaniatoriui Vidui Neverauskui publika buvo itin dėkinga.

Sekmadienį, kovo 9, ansamblis giedojo per pamaldas Šv. Judo katedroje, pripildytoje lietuvių ir amerikiečių. Prie altoriaus buvo Lietuvos vėliava. Mišias atnašavo kun. dr. M. Čyvas. Po pamaldų lietuviai nuvyko į Lietuvių klubą papietauti bei pabendrauti. Ansambliečiai ir čia dar padainavo porą dainų. Kaip rašoma *Lietuvių žiniose*, 2003 m. 322 nr., St. Petersburgo lietuviams ir kitiems atvykusiems iš kitų vietovių buvusi didelė dvasinė šventė. Šventės rengėjai reiškia nuoširdžią padėką "Dainavos" ansambliui ir Lietuvių fondui už finansinę paramą.

Britanija

Didž. Britanijos lietuvių Derby skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko š.m. kovo 9 d. ukrainiečių klubo patalpose. Jame dalyvavo tautiečių ir iš Mensfeldo apylinkių. Susirinkimui pirmininkavo skyriaus pirm. J. Levinskas, sekretoriavo J. Maslauskas. Pirmininkas savo pranešime pažymėjo, kad skyrius surengė tautinių švenčių minėjimus, dalyvavo DBLS suvažiavimuose. Ižd. reikalais pranešimą padarė ižd. B. Levinskienė, paminėdama, kad skyriaus pajamas sudaro narių mokestis ir loterijos pelnas. Iš gautų lėšų yra apmokama nuoma už naudojimąsi ukrainiečių klubo patalpomis. Valdyba, susirinkimo pageidavimu, pasiliko toliau eiti pareigas. Ją sudaro: pirm. J. Levinskas, vicepirm. J. Maslauskas, sekr. A. Tiravičius-Thomson, ižd. B. Levinskienė. Diskusijose buvo kalbama apie Lietuvių sodybos reikalus, Lietuvos prezidento rinkimus, skyriaus tolimesnę veiklą. Po susirinkimo pasivaišinta kavute ir pasidalinta įspūdžiais. (*Britanijos lietuvių balsas*, 2003 m., 4 nr.)

Ukraina

Kryme 1999 m. buvo įsteigta M. K. Čiurlionio lietuvių kultūros draugija. Tais pačiais metais įsisteigė ir lituanistinė mokykla, kurioje lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos mokosi vaikai bei suaugusieji. Krymo tautiečiai greitai pajautė, kad norint palaikyti tarpusavio ryšius reikia spausdinto žodžio. Taip 2000 metais M. K. Čiurlionio draugija nusprendė išleisti laikraštuką *Tiltas*. Jis per trejus metus tapo tiltu, jungiančiu Kryme gyvenančius lietuvius ir su visa Pasaulio lietuvių bendruomene. Leidinį redaguoja Valentina M. Loginova.

(*Pasaulio lietuvis*, 2003 m., 3 nr.)

Vokietija

A. a. Tautvydas Martynas Gailius, baigdamas 80-sius metus, mirė 2002 m. rugpjūčio 25 d. Heildelberge. Velionis gimė 1922 m. rugpjūčio 20 d. Berlyne. Kaune baigė IV-tą valstybinę gimnaziją. Per II Pasaulinį karą buvo vokiečių kariuomenėje. Po karo studijavo Erlangeno universitete anglistiką ir kūno kultūrą. Taipgi baigė jaunimo vadovų kursus Tarptautiniame institute Minau-Bodensee vietovėje. Darbavosi kaip Tarptautinės krikščionių jaunimo organizacijos vadovas, o nuo 1952 iki 1965 m. jis buvo Vasario 16-tosios gimnazijos berniukų bendrabučio vedėjas. Kartu buvo ir sporto vadovas bei žemesnėse klasėse dėstė anglų kalbą. Gimnazijoje suorganizavo įvairias sporto grupes: boksą, sunkumo kilnojimą, imtynes, stalo tenisą, futbolą bei labiausiai pasižymėjusias tinklinio ir krepšinio grupes, pasiekusias varžybose nemažų laimėjimų. Taipgi vadovavo skautų tuntui "Aušra". Priklausė iš Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybai. Jis gimnazijos vadovybės buvo vertinamas dar ir todėl, kad gerai mokėjo lietuvių, vokiečių ir anglų kalbas. T. Gailius, išėjęs į pensiją, apsigyveno Heildelberge, kur ir palaidotas. Jo liūdi žmona Julta, sūnus Viktoras ir duktė Kristina su šeimomis.

(*Vokietijos CB valdybos informacijos,* 2002 m., 3-4 nr.)

Australija

Poetas Juozas Almis Juragis, gyvenantis Sidnio mieste, už savo kūrybą buvo apdovanotas Lietuvių rašytojų draugijos premija. Sidnio lietuvių bibliotekos bičiulių būrelis š.m. kovo 23 d. Lietuvių klubo patalpose surengė laureato pagerbimą. Poetas Sidnio bei visiems Australijos lietuviams yra gerai pažįstamas savo plačia kultūrine ir spaudos veikla. E. Jonaitienė padarė jo kūrybos apžvalgą. Yra išleisti J. A. Juragio 4 poezijos rinkiniai: *Tolimieji miražai* (1964 m.), *Akmens ir paukščio metas* (1977 m.), *Žeme, būk mano motina* (1986 m.), *Tik sapno ugnį jausi* (1999 m.). Taipgi savo kūrybos yra paskelbęs periodinėje spaudoje. Jo eilėraščių buvo išspausdinta Vilniuje išleistoje antologijoje *Po Pietų kryžiumi* ir išeivių leidinyje *Lietuvių poezija išeivijoje 1945-1971 m.* Jis taipogi redagavo literatūrinį priedą *Verpetai* laikraštyje *Tėviškės aidai* ir vienkartinius leidinius: *Australijos lietuvių metraštį* bei *Plunksną ir žodį*. Pagerbime poeto kūrybą patraukliai perdavė aktorius V. Ratkevičius ir būrelio narė I. Judulienė. Apie J. A. Juragį kaip žmogų su humoro priedu kalbėjo A. Bačinskas. Susilaukta iš Lietuvos garbės gen. konsulo, Australijos lietuvių bendruomenės, LB Sidnio apylinkės ir daugelio kitų organizacijų valdybų sveikinimų. Laureatas, jautriai prisiminęs savo žmoną Lidiją, nuoširdžiai visiems padėkojo.

(*Mūsų pastogė*, 2003 m., 13 nr.)

J. Andr.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 45 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	6.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	5.10%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	1.55%		
180 dienų indėlius	1.55%		
1 m. term. indėlius	2.50%		
2 m. term. indėlius	3.00%		
3 m. term. indėlius	3.35%		
4 m. term. indėlius	4.00%		
5 m. term. indėlius	4.50%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	2.50%		
2 m. ind.	3.35%		
3 m. ind.	3.60%		
4 m. ind.	4.25%		
5 m. ind.	4.75%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Jis atsisveikino su šiuo pasauliu

2000 m. rugsėjo 5 d. *Tėviškės žiburiuose* buvo išspausdintas mano rašinys *Istorikui Mičiuliui – šimtas metų.* Šiandien, deja, turiu ir redakcijai, ir skaitytojams pranešti, kad Juozas Mičiulis 2003 m. balandžio 2 d. paskutinį kartą įkvėpė tyro Vilniaus šilelio oro, ir širdis sustojo plakusi. O balandžio 5 d. nemažas jo draugų ir šiaip pažįstamų, net jo mokinių, būrys supylė Juozo Mičiulio kapą Anykščių kalnelyje.

Dar daug ką būtų galima rašyti ir apie Juozo Mičiulio paskutiniuosius metus. Jis dar pasirūpino 2001 metais išleisti savo *Lietuvos istoriją,* kurioje papasakojo "ką kiekvienas lietuvis turi žinoti apie savo tautos praeitį". Šią istoriją jis buvo parašęs dar nelaisvės metais – 1985, ir ji buvo išsaugota.

Jau po šimto metų sukakties minėjimo dar metus jis ir politika domėjosi, ir radijo klausėsi, televizijos laidų žiūrėjo. Bet jau akys ir klausa labai nusilpo, pritrūko jėgų ir vaikščioti, ir daugiau kaip metus tik kvėpavo šilelio oru, tik mąstė, kas bus, kai jis numirs.

Ir numirė. Paliko savo darbų gilias pėdas ir sovietinių kankinimų padarinius. Tai ryškus paveikslas, kaip bolševikai niokojo ir kankino lietuvių tautą. Išsimokslinęs jaunuolis daugiau kaip 24 metus tarnavo tėvynei Lietuvai ir Katalikų Bažnyčiai, o vieną dieną iš pamokos klasėje buvo išvestas, nuvežtas į kalėjimą, paskui į tremtį, iš kurios buvo išleistas tik po devynerių metų. Bet grįžusiam į Lietuvą sovietiniai švietimo tvarkytojai jam jau neatidarė durų į jokią mokyklą ir leido dirbti tik statybininku Anykščių statybos įstaigoje. Dirbo jis dar iki 1962 m., kada išėjo pensijon. Buvo pakankamai pajėgus ir būtų galėjęs dar daug padaryti, šviesdamas ir auklėdamas savo tautiečius. Todėl ir tie ilgi senatvės metai buvo mažai prasmingi, nes jis buvo nepageidaujamas, net nereikalingas sovietinio gyvenimo kūrėjams.

Taip atsisveikino su šiuo pasauliu paskutinis 1922 metų Marijampolės gimnazijos abiturientų.

Viktoras Alekna

Toronto "Gintaro" šokėjos, išsirikiavusios darniam šokiui metiniame koncerte Anapilio salėje

Nuotr. D. Puterienės

Toronto gintariečiai atlieka sudėtingą šokį metiniame koncerte Anapilio salėje **Nuotr. D. Puterienės**

Lietuvos kariuomenės karininkai 1918-1953 m.

VIDA VOSYLIENĖ,
LKRS narė

Gegužės mėnesį "Lietuvos kariuomenės karių, nukentėjusių nuo sovietinio ir nacistinio genocido, artimųjų sąjunga" švęs penkmetį ir kartu išleis III tomą apie karininkus. Pirmas tomas vien tik vardinis sąrašas, kuriame yra 7000.

Antrame tome, kurio sutiktuvės įvyko Vilniaus karininkų rūmuose, išdėstyta Lietuvos kariuomenės struktūra, karininkų nuotraukos, šeimos nuotraukos, aprašyta mokslas, karinė karjera, paminėta šeima, kariškių likimas.

Sąjungos nariai, organizatoriai ėmėsi sunkaus, atsakingo ir neapmokamo darbo. Prasidėjo žinių rinkimas archyvuose, klaidžiojimai pas gimines, nuotraukų ir prisiminimų užrašymas. Tai nepakartojama meilė Lietuvos istorijai, kariams, tarnavusiems Tėvynei ir jų skaudiems likimams, atneštiems sovietinio ir nacistinio genocido. Tai puikus, daugelio žmonių rinktas ir sukurtas paminklas Lietuvos kariams. Knygos sveria po 2 kg, puikus popierius, kokybiškos nuotraukos.

Su didele pagarba paėmiau į rankas šios sąjungos bilietą ir įsigijau II tomą kuriame yra mano mamytės dviejų brolių Čekauskų Juozo ir Vlado aprašymai. Vartau, atrandu giminių, pažįstamų ir žinomų karių pavardes. Tai aukšto išsilavinimo, puikios tarnybinės karjeros, turintys daug Lietuvos ir užsienio šalių apdovanojimus, kariškiai. Kokie baisūs jų likimai: Štuthofo ir kiti vokiečių konclageriai sugėrė nekaltų žmonių kraują. Tik vienas kitas pajėgė ištrūkti iš šio smagračio ir, likęs gyvas, parašyti prisiminimus apie nežmoniškas kančias ir žmonių naikinimą.

Žiauriai buvo kankinami ir sovietiniuose lageriuose. Sibiro žemė didelė, lageriams vietos užteko. Daugelis atgulė amžinam nežmoniškam poilsiui svetimoje šalyje. Norilsko lageriuose tūkstančiai mūsų tautiečių buvo susprogdinti ir palaidoti po šlako sluoksniu. Artimieji čia net ir palaikų negalėjo rasti. Jų atminimui pastatė paminklinį akmenį.

Skirtingas likimas buvo tų kariškių, kurie sugebėjo pasitraukti į užsienį. Gal dar yra giminių, kurie gali suteikti žinias ar paramą sekantiems knygų tomams, kurių reikės paruošti iš viso 10.

Likimo žingsniai

Skiriu 1918-1953 m. Lietuvos kariškiams, dėdėms Vladui ir Juozui Čekauskams:

Likimo žingsniai
Žiaurūs ir skausmingi
Per mūsų žemę ėjo kruvini.
Nežino motinos, kur
Brangūs sūnūs dingę,
Kur jų ieškoti, kokioje šaly?

O "Dievų miško" – Štuthofo konclagerio
Pasaka siaubinga!
Kas tave sekė... kartos nepamirš,
Kai mūsų kūnai
Priešo žemėj stingo,
O artimieji raudojo per naktis.

Parnešk, paukšteli, mūs
Pelenus ir Viltį į Tėvynę,
Tegul prisimena ir šiuos vardus.
Nors didvyriai nebuvom,
Bet Lietuvą mes gynėm –
Nesteigdami SS-kų būrių.

O kas sugrįžo,
Kitas priešas pasitiko...
Nutrenkęs mirties deglą į rankas,
Į Sibiro platybes trėmė,
Apšaukę Tėvynės išdavikais,
Jie surakino Laisvę ir aukas.

Minėk, lietuvi,
Praeities garbingus sūnus,
Jie nesuklupo, žuvo tik mirtis.
Jų vardai
Skamba ąžuolais galiūnais,
O pušys Rekvium ošia per naktis.

Velykų dieną su karininkais iš Lietuvos prie Anapilio šventovės Mississaugoje. Iš k.: Vytautas Pečiulis, plk. ltn. Valdas Kiveris, mjr. Dainius Guzas, Vida Baltrušaitienė, kpt. Artūras Radvilas, plk. ltn. Egidijus Vaicvenas, Irena Pečiulienė, Lietuvos krašto apsaugos ministerijos sekretorius Jokūbas Lileika, mjr. Alvydas Danėnas ir mjr. dr. Rimantas Kulikauskas (kariuomenės gydytojas) **Nuotr. V. Pečiulio**

Dėkojame garbės knygnešiams

Kokiame pasaulio krašte begyventų mūsų tautiečiai, jie mena kovo 16-ąją Knygnešio dieną. Lietuva vienintelė valstybė, turinti dieną, kai gerbiami knygnešiai ir knygnešystė. Šis reiškinys atliko svarbų vaidmenį lietuvių kalbai, raštijai, lietuvių kultūrai ir tautiškumui išsaugoti. Carinės Rusijos priespaudos laikais daug Lietuvos žmonių aukojosi šiam kilniam tikslui, nors knygnešystė buvo sunkus ir gyvybei rizikingas užsiėmimas. Daug garbingų žmonių minime šiandien. Viena iškiliausių asmenybių yra vyskupas Motiejus Valančius, laikomas knygnešystės pradininku.

Analizuojant paskutinių kelių dešimtmečių įvykius galima drąsiai teigti, kad kai kuri informacija dar ir šiandien sunkiai pasiekia tikslą, prastai atlieka savo funkciją, o tai reiškia, kad gyvename laikotarpiu, kai knygnešystė tebėra aktuali...

Kaip žinome, 2000 metais Lietuvos sostinėje Vilniuje įvyko istorinis tarptautinis kongresas *Komunizmo nusikaltimų įvertinimas* ir įsteigtas tarptautinis visuomeninis tribunolas, pasvėręs komunizmo nusikaltimus ant Temidės svarstyklių.

Vykusiu kongreso ir tribunolo surinkta medžiaga apibendrinta ir apvainikuota 2002 metais knygos *Antikomunistinis kongresas ir tribunolo procesas* anglų ir lietuvių kalbomis išleidimu. Gausiai iliustruota knyga yra *informacijos šaltinis, paminklas komunizmo aukoms bei tiesos ginklas tylos uždangai pralaužti.*

Knyga lietuvių kalba plačiai pasklido Lietuvoje ir užsienyje, todėl didesnė leidinio tiražo dalis jau išplatinta.

Knyga anglų kalba paruošta ir išleista tam, kad pasaulis geriau susipažintų su vykdytais ir tebevykdomais komunistinių režimų nusikaltimais žmonijai ir žmoniškumui, nes kai kur susidaręs požiūris, kad pasaulyje vyko tik *rudasis* genocidas, o *raudonojo* lyg ir nebūta. Šis veikalas (anglų kalba) 2002 metais buvo rodomas pasaulinėje Frankfurto knygų mugėje.

Kongreso ir tribunolo organizacinis komitetas jau kreipėsi į tautiečius, gyvenančius užsienyje su prašymu būti GARBĖS KNYGNEŠIAIS, užsisakyti šią knygą ir, kur įmanoma, gauti kitų užsakymų. Jūs, mieli tautiečiai, žinote, kam užsienyje nukreipta knyga labiausiai padės tiesai atstatyti ir Lietuvos Respublikos NEPRIKLAUSOMYBEI įtvirtinti. Tik Jums įmanoma šią tiesos ir teisingumo šaukiančią knygą anglų kalba plačiai paskleisti pasaulyje.

Taigi kartu su prašymu aktyviai įsijungti į knygos platinimo vajų, Knygnešio dienos proga sakau nuoširdų AČIŪ GARBĖS KNYGNEŠIAMS, kurie atsiliepė į mūsų kreipimąsi – užsisakė šių knygų arba paaukojo ruošiamam rusų kalba leidiniui.

Pirmiausia dėkoju Lyvijai M. Garsienei <lyvija@ yahoo.com> tel. 386-740-7047, sutikusiai būti įgaliota knygų platinimui ir įsigijusiai knygą anglų kalba (40 USD).

Taip pat dėkoju: Tautos fondo valdybai – 2500 USD (knygų persiuntimui pasaulio bibliotekoms); Kanados lietuvių fondo valdybai – 500 KAD (auka); Ben Norkūnui, Dearborn, MI, JAV – 100 USD (auka); Adelei ir Juliui Balsiams, Los Angeles, CA, JAV – 300 USD (įsigijo 2 anglų k. knygas ir auka); Agatai E. Šidlauskas, CARP, Ont., CAN – 160 USD (1 knyga lietuvių k., auka); Petrui, Aldonai, Algiui Vilučiam, Toronto, ON, CAN – 300 KAD (2 knygos lietuvių k., 1 anglų k., auka); Vyteniui Radzevičiui, GULFPORT, FL, JAV – 30 USD (1 knyga lietuvių k., auka); Dr. Peter Jokubka, Beach, FL, JAV – 25 USD (1 liet. k.); Aldonai Zarembaitei, Toronto, Ont. CAN – 65 USD (1 liet. k., 1 angl. k.); Natalijai Liačienei, Toronto, Ont. CAN – 25 USD (1 liet. k.); Marie Holecek, New Buffalo, MI, JAV – 25 USD (1 liet.k.); Dr. Nijolei Bražėnaitei-Paronetto, Sparkill, NY, JAV – 80 USD (2 ang. k.); Mr. Algirdui Kreivėnui, Durham, NC, JAV – 40 USD (1 angl. k.); Prof. Robertui Conguest, Stanford, CA, JAV – 40 USD (1 angl. k.); Mr. A. Špakauskui, Fort Myers, FL, JAV – 40 USD (1 angl. k.); Mr. P. Levickiui, Daytona Beach, FL, JAV – 40 USD (1 angl. k.); Irenai G. Perlibienei, Port Orange, FL, JAV – 40 USD (1 angl. k.); Taurui Preikštui, Newark, DE, JAV – 40 USD (1 angl. k.); Lietuvių klubo vadovams, Daytona Beach, FL, JAV – 80 USD (2 angl. k.); Deland Stetson universitetui, JAV – 40 USD (1 liet. k.).

Papildomai informuoju, kad knyga *Antikomunistinis kongresas ir tribunolo procesas* su paruošimu ir persiuntimo oro paštu registruotai kainuoja: anglų kalba – 40 USD arba tolygios vertės kita valiuta; lietuvių kalba – 25 USD arba tolygios vertės kita valiuta.

Įstaigų, organizacijų bei asmeninius banko čekius prašome rašyti vardu: Komunizmo nusikaltimų tyrimo paramos fondas, čekio nugarėlėje nurodykite "Tik indėliui" arba "For deposit only".

Laiškus su čekiais ir įskaitomais knygų gavėjų adresais prašome siųsti šiuo adresu: Komunizmo nusikaltimų tyrimo paramos fondas, p/d 17, Gedimino pr. 7, LT-2000 Vilnius.

Išgalintieji skirti auką, kuri padėtų greičiau išplatinti anglų kalba knygą ir paruošti bei išleisti knygą rusų kalba, kas padėtų lietuvių iniciatyvą išplėsti į kitas tautas, prašau naudoti gavėjo sąskaitos numerį – 10002450846, bankas – Lithuanian Savings Bank (Hansa-LTB), Vilnius.

Mūsų adresas: Komunizmo nusikaltimų tyrimo paramos fondas, Gedimino pr. 15, 2000 Vilnius, Lithuania.

Dar kartą nuoširdžiai dėkoju tiems GARBĖS KNYGNEŠIAMS, kurie jau įsijungė ir tiems kurie įsijungs į šią neįkainojamos reikšmės talką, linkiu sėkmės visuose Jūsų darbuose, geros kloties Jūsų artimiesiems.

Vytas Miliauskas, pirmininkas,
kongreso organizacinio
komiteto vardu
Vilnius, 2003.III.25

• **Nepriklausomybė gali būti prarasta... ir vėl atstatyta, bet mirusios tautos jau niekas nebepažadins.** **Dr. J. GIRNIUS**

Vyr. skautei NERIJAI ŽULYTEI-NIELSEN,
netekus mylimo sūnaus
a.a. ERIKO,
nuoširdžią užuojautą reiškia –
Toronto "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai

Mintys apie Nieką baltoje tyloje

Už lango pats žiemos vidurys. Akys tiesiog ieško kerinčio snaigių šokio, ledo gėlių languose, baltos žemės, niekuo nesiskiriančios nuo tokio pat dangaus, kurį vos vos paryškina švelnus melsvumas. Širdis karštu pulsavimu stengiasi atitolinti mintis apie NIEKĄ. Keista, tačiau būtent tas NIEKAS ir sunaikina peizažo iliuziją...

* * *

Skambutis... Mokiniai lėtai pakyla iš medinių suolų. Kai kurie išeina, kai kurie lieka. Lygiai taip kaip ir gyvenime. Keistas, bet negailestingas amžių įstatymas – silpnesnį visi puola, o tuo tarpu stipresniam aklai paklūsta. Ech... Daug tokių netikrų "žvaigždžių" mano kasdienybėje.

Beveik visi išeina... O kur man eiti? Niekas nelaukia, nesupranta, ko man reikia būtent šią akimirką. Myliu tylą, kai lieku viena. Štai ir dabar ramiu, gal kiek monotonišku žvilgsniu perbėgu klasės vaizdus. Kokie jie keistai artimi, kai atsiskleidžia ramybėje. Kada kiekvienas daiktas tampa ne beverčiu įrankiu, bet aplinkos, susiliejančios su manimi, dalele. Kai paprasčiausi langai spindi tarsi pasaulio akys, o juose sustingęs lietaus lašas lyg kalba: "Skubėk, bėk, suspėk..." Norėčiau visada suprasti jų kalbą. Bet tai galiu tik tyloje, tik kartu su pulsuojančiu NIEKU...

* * *

Lietuviška žiema kartais veda mane į nevilties tamsius rūmus. Kai akys ilgisi nekalto baltumo, o sutinka tik purviną ledą, nejučiomis imu galvoti, kad pasauly nėra teisybės. Tada jaučiuos tarsi mažas žvėriukas, iš visų pusių supamas tamsos ir skausmo, ieškojimų ir praradimų. Man reikia baltos nekaltos tylos...

* * *

Pasaulio akyse sustingsta skausmo ašara. Ji bėgo, skubėjo, bet nesuspėjo... Visai kaip ir žmogus tas lietaus lašelis. Prasideda nuo vieno tylaus "kapt...". Tada vis didėjančiu greičiu lekia stiklu tarsi gyvenimo keliu. Sunkus tas skubėjimas, išraižytas vingių, susikirtimų su kitų lašelių keliais. Ir kur jis nuveda? Į NIEKĄ... Pasaulio akių dugne susikaupia galybė mirusių ašarų. Tik nė viena jų nenubėga veidu... Nė viena iš naujo nebesutrikdo. "Kapt..." jau niekad nebepasikartoja. Niekada...

* * *

Tyla... Nė laikrodžio dūžiai jos nesutrukdo, nes jų paprasčiausiai nėra. Tik vėl begalinis smiltelių grupelės lėkimas. Tyla, skaičiuojanti kiekvieną mano gyvenimo sekundę. Galėčiau joje jaustis didinga, tauri, nenugalima. Galiu, jei ne tie žvilgsniai, stebintys mane klasės priekyje. Jie neduoda man ramybės... Tokie protingi, mąslūs, teisiantys ir teisinantys. Jie taip pat buvo pasaulio akyse. Kažkada nežinomi, mažai žinomi, o dabar jau pamirštami. Senos fotografijos kalba tik tylai suprantama kalba. Man ji papasakoja praeities mintis. Portretai... M. Daukša, A. Vienuolis, A. Baranauskas, Maironis, V. Krėvė, V. Kudirka, G. Petkevičaitė-Bitė, Salomėja Nėris, Liūnė Sutema, M. Martinaitis... Jie ir yra dalis tų ašarų pasaulio akyse, iš kurių nė vienas nesugeba išsilaisvinti.

* * *

Mano gyvenimas – tai tik dar viena pasaulio akis. Kol kas esu pačiame viršuje, saugoma ir globojama nuo atviros kaitros, šalčio, dulkių. Tačiau labai neilgai čia bebūsiu. Akis, supama milijardų kitų... O aš bėgu... Nelabai skubu – ten tik NIEKAS. Mano kelyje taip pat pasitaiko ir staigių vingių, posūkių. Jie visi pagreitina lėkimą. Bijau nesuspėti, bet turiu bėgti. Juk ten, apačioje, manęs jau laukia balta nekalta tyla ir amžinybė...

* * *

Skambutis... Vėl grįžta tie, kurie paklūsta. Jaučiu šiokią tokią pašaipą jiems. Gal todėl, kad pati priešinuosi monotonijai, desperatiškam valdymui, besąlygiškam paklusimui. Tyla vis labiau tolsta nuo manęs. Dar girdžiu jos tariamus žodžius: "Bėk, skubėk, suspėk..." Daiktai pamažu grįžta į savo vietas ir vėlei tampa tik įrankiais. Tik... O aš sustoju pasaulio akyse, palieku jose dalį savęs ir išeinu į kitą laiko matmenį, kur viskas telpa į keturiasdešimt penkias minutes. Tik portretai lieka savo vietoje lyg ženklas primenantis, kad privalau sugrįžti.

* * *

Akys vėlei klaidžioja ieškodamos iliuzijų. O gal ne tokių, kokias tikiuosi rasti? Gal dangus turi būti kitoks? Ir žemė kitokia... Gal snaigės ne šoka, bet bando isteriškai atitolinti mirtį? Gal gėlės nežydi languos? Gal... Geriau palauksiu baltos nekaltos tylos... Ji ateis, kai vėl liksiu viena. Su savimi... Su ja... Tik praeičiai ištikima... Ir NIEKUI...

Viktorija Vainauskaitė,
Mažeikių Merkelio Račkausko
gimnazijos IVb klasės mokinė

Čikagoje veikiančios "Saulutės" šalpos organizacijos vadovė Indrė Tijūnėlienė, kuri globojo į Čikagą užsukusius Šiaulių universiteto pareigūnus, atvykusius su "Saulės" grupe; koncerto metu rinko aukas Lietuvos vaikams **Nuotr. Ed. Šulaičio**

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis
Raštinės darbo valandos pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

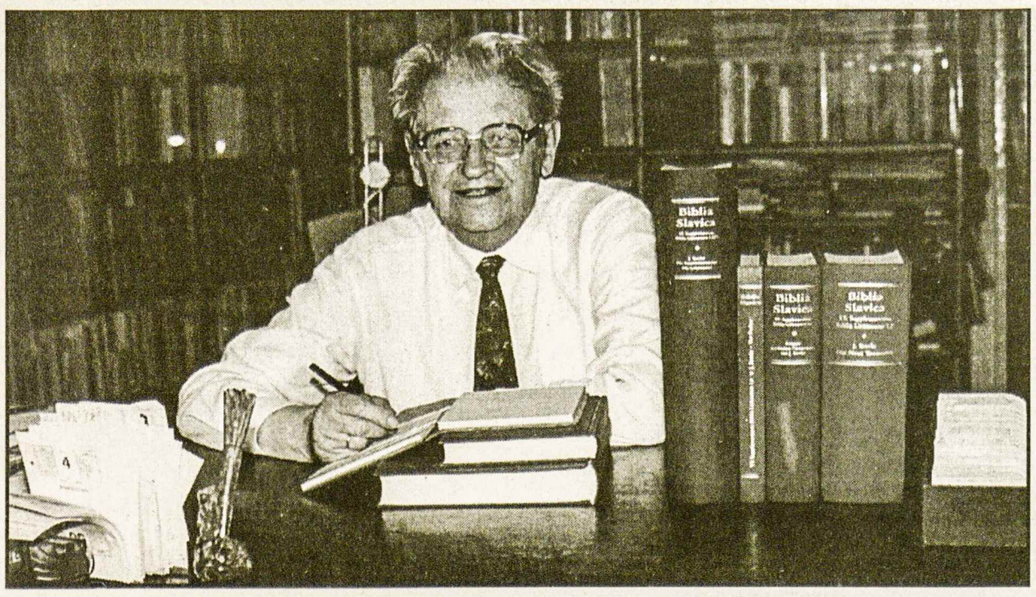

ZIGMAS ZINKEVIČIUS darbo kambaryje prie Bretkūno Biblijos tomų — Nuotr. V. Kaltenio

Istorinės reikšmės raštijos paminklas

Didingas vokiečių mokslininkų Bretkūno Biblijos leidimo projektas

ZIGMAS ZINKEVIČIUS

2002 m. paminėjome lietuviškos Biblijos 400 metų sukaktį. Į lietuvių kalbą Biblija pirmą kartą buvo išversta XVI š. pabaigoje. Tą darbą 1579-1590 m. atliko žymusis lietuvių senosios raštijos autorius Jonas Bretkūnas, miręs 1602 m. rudenį (apie spalio 1 d.). Deja, dėl nepalankiai susiklosčiusių aplinkybių Bretkūno darbas tada nebuvo išspausdintas ir neatliko to vaidmens, kokį galėjo atlikti. Anuomet Biblijos vertimas krašto kultūrai turėjo nepaprastai didelę reikšmę, skatino bendrinės kalbos formavimąsi. Antai vokiečių Biblija, išversta tame pačiame šimtmetyje Martyno Liuterio, padėjo tvirtą pagrindą dabartinei vokiečių bendrinei kalbai. Taigi Bretkūnas atliko milžino darbą.

Bretkūno Biblijos rankraštis buvo saugomas Karaliaučiuje. 1625 m. nedidelę jo dalį – psalmes ("Psalterį") išleido Jonas Rėza, gerokai tekstą paredagavęs bei pakeitęs. Vėliau Bretkūno rankraščiu naudojosi Šventojo Rašto į lietuvių kalbą vertėjai. Tačiau ilgainiui rankraštis neteko praktinės reikšmės. Beliko vien mokslinė jo vertė, kaip paties didžiausio XVI š. lietuvių kalbos ir raštijos paminklo. Jo kalbos duomenimis, ypač nuo XIX š. vidurio, ėmė plačiai naudotis kalbininkai, ne vien lituanistai, bet ir baltistai, net indoeuropeistai.

Tarp Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų Vytauto Didžiojo universitetas Kaune buvo pasidaręs viso Bretkūno rankraščio – 5 didelių ir 3 mažesnių tomų – fotokopiją, kuri dabar yra Vilniaus universiteto bibliotekoje. Tada svajota ją išleisti. Tačiau tam trūko lėšų, ir jėgų. Užsienio lingvistai taip pat tokiam darbui nesiryžo. Kadangi tos kopijos tekstas ilgainiui ėmė blukti, tuoj po karo buvo pradėti jį iššifruoti ir perrašinėti mašinėle. Dirbo Emilijus Kraštinaitis (1903-1983), kilęs iš Rytprūsių, nuo Ragainės.

Po Antrojo pasaulinio karo rankraščio originalas ilgą laiką baltistų (net iki 1978 m.) buvo laikomas dingusiu, nes manyta, kad per Karaliaučiaus bombardavimus ir gaisrus jis pražuvo. Tačiau paaiškėjo, jog buvo išgelbėtas. Karaliaučiaus universiteto bibliotekos direktorius Reinhardas Wittramas jį, kaip didžiausią vertybę, išsivežė į Vakarų Vokietiją savo lagamine. Apie 1950 m. rankraštis perduotas Valstybiniam archyvui Göttingene, iš kur 1979 m. pateko į Berlyno valstybinį slaptąjį Prūsijos paveldo archyvą. Vėliau jį išleisti ketino Lenkijoje atsidūrusi mūsų kalbininkė Tamara Buchienė. Tuo reikalu ji tarėsi su garsiąja "Mouton" leidykla, bet netikėta liga ir mirtis jos pastangas pavertė niekais.

Okupuotoje Lietuvoje apie didelį ir brangiai kainuojantį mokslinį leidimą net ir svajoti nebuvo galima. Kliuvo dar ir ideologiniai dalykai – juk tai Biblija! 1983 m. tepavyko išleisti parinktas vertimo ištraukas kartu su kai kuriais kitų Bretkūno raštų fragmentais (Jonas Bretkūnas, *Rinktiniai raštai*. Parengė J. Palionis ir J. Žukauskaitė. Vilnius, 1983). Ir tai buvo galima padaryti tik tada, kai sužinota, jog Vakarų Vokietijoje rengiamasi išleisti visą Bretkūno Bibliją su reikiamu moksliniu aparatu.

Ten iš tikrųjų nuo 1981 m. buvo rimtai dirbama ir šiandien turime to darbo rezultatus. Tai didžiulė paslauga lituanistikai ir apskritai mokslui, nes ir dabartinėmis sąlygomis patys tokio projekto greitai įvykdyti negalėtume.

Projekto iniciatorius ir pagrindinis vykdytojas – žinomas vokiečių baltistas Friedrichas Scholzas (Šolcas), ilgametis Münsterio universiteto profesorius, žymiojo baltisto, lietuvių kalbos etimologinio žodyno autoriaus Ernsto Fraenkelio (Frenkelio) mokinys. Scholzas baltistikoje reiškiasi jau nebe vieną dešimtmetį. Puikiai kalba lietuviškai. Tiria baltų kalbų literatūros ir tautosakos problemas. Paskelbė nemaža straipsnių įvairiais lituanistikos ir baltistikos klausimais. 1981 m. jis išleido Pil. Ruigio *Lietuvių kalbos tyrimą*, parašė šiam leidiniui išsamų įvadinį straipsnį. Ypač minėtina jo 1990 m. pasirodžiusi stambi monografija vokiečių kalba *Baltijos šalių literatūros: jų kilmė ir raida*. Jo rūpesčiu Münsterio universiteto Slavų ir baltų seminaras tapo svarbiu baltistikos centru. Sukomplektuota turtinga baltistikos biblioteka, bene pati didžiausia Vakarų Europoje. F. Scholzas bendrauja su mūsų kalbininkais. 1998 m. Vilniaus universitetas jam suteikė garbės daktaro vardą.

Svarbiausias F. Scholzo talkininkas – Jochenas Dieteris Range, kuris irgi lietuvių kalbininkams gerai pažįstamas. 1974-1975 m. jis stažavosi Vilniaus universitete, gerai išmoko lietuvių kalbą. Vėliau dirbo Miuncheno universitete. Propagavo lietuvių kultūrą ir kalbą tuometinėje Vakarų Vokietijoje. Daugybę kartų lankėsi Lietuvoje, vienas ir su savo studentais, kuriems Miuncheno universitete dėstė lietuvių kalbą. Dalyvavo baltistų konferencijose Vilniuje, lietuviškai skaitė paskaitas. Paskelbė reikšmingų darbų. Į vokiečių kalbą išvertė lietuvių liaudies pasakų, nemaža mūsų rašytojų kūrybos. Prof. F. Scholzo pakviestas entuziastingai įsitraukė į Bretkūno Biblijos rengimo spaudai darbą. 1987 m. apgynė disertaciją apie tekstologinį Bretkūno *Naujojo Testamento* vertimo tyrimą. Už šį darbą apdovanotas Mažvydo premija (1997), už nuopelnus lituanistikai – Gedimino IV laipsnio ordinu (2002 m.).

Talkino ir kiti vokiečių mokslininkai. Dideli nuopelnai priklauso garsiojo pramoninko Alfredo Kruppo fondui, draugijai *Deutsche Forschungsgemeinschaft,* finansavusiems projektą, taip pat leidyklai *Verlag Ferdinand Schönengh.*

Bretkūno Biblijos leidimo projektas atrodo didingai. Visą leidinį sudarys 3 knygų eilės:

1. Fotografuotinis viso Bretkūno Biblijos rankraščio tekstas. Jį sudarys 7 tomai.
2. Mokslinis visos Bretkūno Biblijos leidimas su atitinkamais paaiškinimais, su išsamiu moksliniu aparatu. Numatomi 8 tomai.
3. Komentarai ir Bretkūno teksto analizė, apimanti ligšiolinį Bretkūno raštų tyrimą.

Pirmosios eilės jau išleisti 5 tomai. 2 iš jų sudaro vieną didelę knygą. Liko išleisti dar 2 tomus, abu iš *Senojo Testamento.* Tomų įvaduose F. Scholzas pateikia svarbių duomenų apie patį rankraštį, kurį galima buvo pamatyti 2002 m. lapkričio mėnesį Vilniuje, Taikomosios dailės muziejuje, atvežtą iš Vokietijos trijų savaičių parodai. Aptariama sudėtinga ir nevienalytė rankraščio paginacija, aiškinama Bretkūno rašyba. Kalbama apie sunkesnių teksto vietų dešifravimą ir jų pateikimą leidinyje. Visa tai yra labai svarbu Bretkūno kalbos tyrėjams. Kad fotografuotiniais tekstais būtų patogiau naudotis, kiekvieno puslapio išoriniame pakraštyje pateikta skirsnelių (versetų) numeracija, kurios Bretkūno rankraštyje nebuvo ir kuri sudaryta pagal Liuterio Biblijos 1546 m. leidimą.

Iš išleistų pirmosios eilės pirmoji knyga pasirodė 1996 m. Tai didelio formato XV+568 puslapių leidinys, kuriame pateikiamas *Senojo Testamento* 1-5 Mozės knygų fotografuotinis tekstas. Spaudai parengė Friedemannas Kluge, Jochenas Dieteris Range ir Friedrichas Scholzas. Leidinys skiriamas Reinhardo Wittramo (1902-1973), II Pasaulinio karo sumaištyje išgelbėjusio Bretkūno Biblijos rankraštį, atminimui. Įžangos žodis – vyskupo (tada dar kunigo) Jono Borutos, SJ, lietuviškai ir vokiškai.

Kitas pirmosios eilės tomas dvigubas, į vieną knygą sudėti 2-asis ir 3-asis tomai. Tai stambus leidinys, turintis net XIII+909 didelio formato puslapius. Jame sudėtos *Senojo Testamento* dalys. Pasirodė 2002 m. F. Scholzas šią didžiulę knygą dedikavo svarbiajam Bretkūno Biblijos projekto rėmėjui Hansui Rothei, beje, kilusiam iš Tolminkiemio.

4-asis ir 5-asis tomai dar neišleisti. 6-asis ir 7-asis išleisti kiek anksčiau, abu 1991 m. Jie ne tokio didelio formato. 6-ajame tome pateikiamas psalmynas ("Psalteris"). Tai protestantų (ir ne tik jų) religinėje praktikoje labai svarbi knyga, nes psalmės buvo ir tebėra dažnai giedamos. Šalia *Naujojo Testamento,* tai reikalingiausia knyga. Dėl to 1625 m. Jonas Rėza šią Bretkūno Biblijos rankraščio dalį išleido atskira knyga. Jis tekstą perredagavo orientuodamasis į Prūsijos vakarų aukštaičių pietinės dalies šnektas. Pašalino, tiksliau pasakius, vengė vartoti ne tik žemaitiškų (suprantama, ir prūsų, kuršių) kalbinių elementų, bet ir kilusių iš vakarų aukštaičių šiaurinės dalies, kurių buvo gausu Bretkūno tekste. Todėl J. Rėzos "Psalteryje" galima įžiūrėti aiškią užuomazgą lietuvių dabartinei bendrinei kalbai artimos rašomosios kalbos, kurią vėliau kodifikavo savo gramatikoje Danielius Kleinas ir kuri ilgainiui įsigalėjo Mažojoje Lietuvoje. F. Scholzas šį tomą dedikavo savo mokytojo Ernsto Fraenkelio (1881-1957) atminimui.

7-asis tomas irgi dvigubas: jame sudėtos Bretkūno rankraščio septintoji ir aštuntoji dalys, apimančios *Naujojo Testamento* tekstą. Tai didelė knyga, turinti net XII+1051 puslapių. F. Scholzas ją dedikavo latvių kalbininkui Karliui Draviniui (Dravinš), kuris 1978 m. Uppsaloje (Švedija) paskatino Scholzą imtis Bretkūno Biblijos rankraščio publikavimo.

Antrosios knygų eilės iki šiol pasirodė tik vienas tomas iš numatytų aštuonių. Tai – šeštasis tomas, skirtas psalmyno, ano meto terminologija "Psalterio", mokslininkams tekstui. Jis išleistas 2002 m. Šis tomas labai svarbus lietuvių kalbos istorikams. Jame įdėtas ne tik perrašytas mokslinis Bretkūno "Psalterio" tekstas, bet ir Jono Rėzos "Psalteris". Abu tekstai pateikiami gretimuose puslapiuose, kruopščiai nurodomi ne tik Bretkūno, bet ir kitų asmenų redagavimai, taisymai, braukymai, o tai labai svarbu lietuvių rašomosios kalbos istorijai. Tomas didelę reikšmę lituanistikai turės dar ir dėl to, kad J. Rėzos "Psalterio" iki mūsų dienų išliko nedaug egzempliorių, ir jie tyrėjams sunkiai prieinami. F. Scholzas šį tomą paskyrė savo motinos ir sesers, jau mirusių, atminimui.

(Bus daugiau)

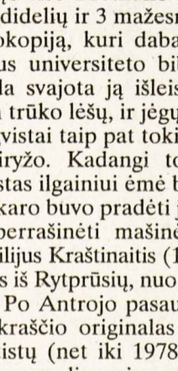

KĘSTAS

Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas Kęstutis Keparutis

Tel. FAX 905 540-1705

238 Emerald Street North, Hamilton, Ontario L8L 5K8

SPAUSTUVĖ PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

Vokietė, Baltiją pamilusi rašytoja

A. TYRUOLIS

Lietuva savo didinga praeitim, savo kultūriniais ir kūrybiniais laimėjimais rado nemažai atgarsio savo artimųjų, ypač pietinių ir vakarinių, kaimynų tarpe. Nekalbant jau apie visą plejadą lenkų rašytojų. Net tokio rango poetai, kaip Goethe ir Šileris, sėmėsi meninių perlų iš lietuvių kūrybinio ir istorinio lobyno. Nemažai mažesnių vokiečių poetų ir rašytojų, ypač romantizmo metu, vis atsigręždavo Lietuvos pusėn, dairydamiesi naujų kūrybinių motyvų. Tatai pasakytina ir apie vėlesniojo meto rašytojus, ypač tuos, kurie buvo kilę iš artimesnių Lietuvai sričių, visų pirma – Rytprūsių. Viena tokių poečių, artimai susijusių su senųjų prūsų ir lietuvių buitimi, buvo Agnes Miegel.

Agnes Miegel gimė 1879 m. kovo 8 d. Karaliaučiuje, kur jos tėvas ir senelis vertėsi prekyba. Jos motina buvo kilusi iš zalcburgiškių Hugenotų dvaro lietuvių, gyvenusių Pakalnėje (vokiškai – *Litauische Niederung*).

Nors jaunystę būsimoji poetė daugiausia praleido Karaliaučiuje, bet jau paaugusią mergaitę tėvas dažnai veždavęsis parodyti Rytprūsių gamtos grožio, ypač Baltijos pajūrio, Pakalnės ir net Klaipėdos. Savo atsiminimuose jis rašo, kad Baltija jai padariusi nepaprastą įspūdį. Dėl to ir savo vėlesniojoje kūryboje Baltiją ji apdainavo su ypatingu nuoširdumu, vienose eilėse Baltijos jūros ūžesį palygindama su paslaptingu bičių ūžimu. Dėl dažno senųjų prūsų gyvenimo pavaizdavimo tiek eilėse, tiek ir prozinėje kūryboje Vydūnas savo knygoje *Septyni šimtai metų* apie Miegel sako, kad jos gyslose turįs tekėti senųjų prūsų kraujas.

Nemažai lietuviškumo Miegel perteikė jos auklė lietuvė Lina. Ant jos kelių, rašo poetė savo atsiminimuose, būdavę taip miela ir jauku sėdėti, tartum miegotum svaiginančiu miegu kopose tarp marių vilnių ir pušų ūžesio. Per savo auklę ji susipažino su lietuvių dainomis ir tautiniais lietuvių audiniais. Lietuvių dainos atgarsių perėjo ir į pačios Miegel kūrybą. Savo eilėraštyje *Senoji tėviškė* Miegel kaip tik ir pavaizdavo prijuosčių spalvų derinius pagal Linos audinius. Be to, į eilėraščio senelę sudėta ir poetės auklės bruožų. Eilėraščiui būdinga senųjų prūsų-lietuvių mitologija (Perkūnas taip aria žagre debesis, jog net jo žiežirbos-žaibai žemėn krinta).

Pagrindinis Miegel kūrybos žanras – baladė. Čia ji laikoma viena žymiausių naujųjų laikų baladžių kūrėjų. Kaip ir mūsų Maironis, ji leidžiasi į tolimesnius, istorinius, ypač senųjų prūsų praeities, laikus. Kai kurios iš tų baladžių artimai susiję su Baltijos jūra, kurią poetė jau nuo mažens buvo labai pamilusi. Viena iš tokių ypač gerai meniškai nusisekusių baladžių yra *Nidos moterys.* Jos siužetas – iš 1709-11 maro metų iš žmonių nusiklausytas pasakojimas. Pavojingąją, viską užnešančią kopą moterys, kurias ji ir palaidoja, vadina motinėle. Kaip ir kitose eilėse, poetė Kranto kopą vadina gerąja senele, primenančia auklę Liną. Baladėje, kurioje daug lietuviškos nuotaikos ir minimi lietuviški vietovardžiai, gali nugirsti ir lietuviškos dainos atgarsių.

Baltijai artimoje baladėje apie paskutinįjį Sembos valdovą ("Samo") Miegel skaudžiai išgyvena senųjų prūsų likimą, sakydama, jog ir ji nutilsianti iš skausmo, kaip nutilo "ta tauta, kuri ją apraudojo". Kaip žinome, Sembo vardu buvo pavadinta žemė apie senąją Tvankstą, kuri vėliau čekų karaliui Otokarui II pagerbti už sembų nugalėjimą ir apkrikštijimą buvo pavadinta Karaliaučiaus vardu. Miegel prisimena Baltiją ir kituose mažesnės apimties eilėraščiuose. Štai eilėraštyje *Pavasario naktys* poetė regi, kaip viršum liepų tviskant žaibams, "pavasario šoka suktinį prūsų senieji dievai". Jie palaimina kaimenę, laukus ir dingsta viršum Baltijos jūros. Ir dar ilgai gali matyti, kaip blyksi jų gintarinės karūnos.

Atsidūrusi tremtyje, kur praleido ištisą 20 metų, Agnes Miegel jau nebeišvydo nei savo gimtojo Karaliaučiaus (kurį bolševikai lyg tyčia Kaliningradu pavadino), nei taip labai pamiltos Baltijos su jos brangiuoju gintaru ir nuostabiais padavimais. Poetė mirė 1964 m. spalio 26 d. Bad Wenndort, Vakarų Vokietijoje. (*Mažosios Lietuvos fondas,* 2003)

Lietuviai mokslininkai

Andrius Kazlauskas – oftalmologijos profesorius Harvardo universitete

McGill universiteto profesoriaus Romo Kazlausko brolis Andrius Kazlauskas yra oftalmologijos profesorius Harvardo medicinos mokykloje. Abu broliai savo pirmus vardus rašo lietuviškai.

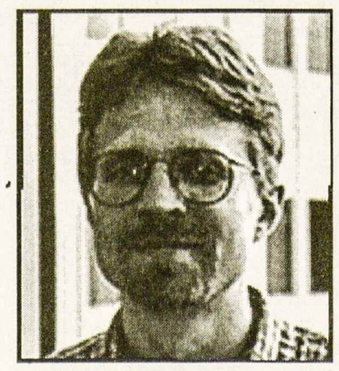

ANDRIUS KAZLAUSKAS

Andrius Kazlauskas turi 5 podaktarinius studentus ir 2 aspirantus. Jis yra susidomėjęs trimis dalykais: signalų perdavimu per "tirosine kinases", genetišku gydymu akių ligų, susekimą retinos patologijos cukraligės ligoniuose. Jis daug kur skaito paskaitas, kaip pvz. garsiame Švedijos medicinos institute ir kitur. Jo straipsniai yra spausdinami garsiausiuose moksliniuose žurnaluose.

Nesvetima yra Andriui Kazlauskui lietuviška veikla. Jis dalyvauja Dainavos ateitininkų sendraugių stovyklose ir ten skaito paskaitas apie tai, kaip suderinti ateitininkų nusiteikimą su kasdienybe.

Saulius Šimoliūnas

Pranciškus Smuglevičius (1745-1807), Granovskienės portretas, Vilniaus paveikslų galerija

Mažytis namelis - "aš"

Kitų tautų papročius perimam, savas muziejuose paliekam

Miškas. Senas, apleistas namas. Vos prisilietus girgžda ąžuolinės durys. Kvepia. Senovės kvapas: linų, senovės dobilų, sauso medžio, praeities pelėsio. Skaudžiai išblukusi skara pakabinta ant vinies. Kirvarpų sugraužta skrynia. Ir aidas, tolimas tolimas... Silpnas prisilietimas. Trupa pelių sugraužta maldaknygė. Ir žodžiai joje: "šitas knygas valditojas..." toliau išblukę. Ir vėl: "metai mėnesiu tur 12, o nedėliu 52..." Akiai ir protui tokie tolimi, o širdžiai – keistai artimi žodžiai. Ir staiga atėjęs suvokimas: per daug pamiršta, per daug ir per anksti palaidota, truputėlis savęs prarasta.

Susimąstęs svarstai: kas "aš"? Nejaugi tik tėvų auklėjimo, visuomenės ir draugų įtakos produktas? Ne. Turi būti daugiau, kažkas giliau, labiau slėpiningo. Ir supranti: kiek ilgai jau teka laiko upė prieš mus, mums esant ir tekės toliau po mūsų. Kiek daug visko jau yra įvykę, kas formavo kartų kartas, jų mąstymą, gyvenimo būdą ir tradicijas ir kas padėjo pamatus tam mažyčiam ir nereikšmingam nameliui "aš"?

Ir kodėl dabar daug kas pamiršta, kodėl tai, kas ypač svarbu, guli bibliotekų saugyklose, o ne, nors po mažą dalelę, mumyse? Tie dainingi, tarmiški žodžiai keičiami verstiniais žodžiais, tokiais šaltais ir svetimais – kito pasaulio paukščiais. O juk yra be galo nuostabių savų, neįprastai skambančių, kartais nė negirdėtų.

Ar tikrai pažanga, kad mes galime valgyti "steikus su fri, Hotdogus su snikeriais ir gerti coca-colą". Gal taip besimaitindami ir kitaip giedoti imsime. Jei patys negerbsime savo kalbos, ar norės ją vėliau kas išgirsti Briuselio rūmuos?

Pamirštame tai, kas buvo iki mūsų ir dėl to nesisielojame. Istorija, praeitis, be kurios nebus rytdienos. Ar ne dėsninga, kad į "Klausimėlio" klausimėlius atsakinėjame taip spalvingai: ir kaunasi rusai su vokiečiais Žalgirio mūšyje, o infliacija tampa Barboros Radvilaitės sesuo. Savo šaknis paliekame su kvailu įsitikinimu, jog žinome jau ir taip daug, o tiesa apverktina. Vis bėgame. Lekiame nežmonišku greičiu. Retai kada atgal atsisukam. Ir nejusdami kitų tautų tradicijas, papročius perimam, savas muziejuose paliekam. Keistai mes skubam. Savęs nepažįstam – kitais būti norim.

Stoviu kryžkelėje. Mokykla. Tenka rinktis kaip pasakose, kur nuorodos šaukia: "eisi kairėn..." Mokytojai, įjunkit šviesoforą!

E-mail:

Iš kalbos mus stebi kūdikis
Klonuotas ėriukas bijo žolės
Kompiuteryje pieštos gėlės nekvepia
Interneto draugas nenusiima kaukės
Vaikai nebemoka žaisti
Mama dirba Ispanijoje
Seneliai lanko telefonu
Savižudybė – jaukinamas drakonas
Surašytos į knygą liaudiškos dainos dūli muziejuje
Upės ima keisti tekėjimo kryptį,
Pamiršusios žiotis.
Tauta nebežino savo istorijos
Pabaiga
Taškas. Sms: SOS

Eglė Brazaitytė, Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos III a klasės mokinė

"Trijų panterų" koncertas

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Š.m. kovo 5 dienos vakare Klyvlando Dievo motinos parapijos salėje įvyko "Trijų panterų" koncertas, kurį suorganizavo LB apylinkė.

Visi žinome, kad pantera yra leopardo kilmės plėšrus žvėris, bet kai scenon įžengė trys elegantiškos moterys, publika jas sutiko su audringais plojimais, kiek nustebinta ir nusivylusi, kad scenon įžengusios moterys nėra net panašios į panteras. Tai buvo Nomeda Vilkanauskaitė, Rasa Jasukonytė ir Raimonda Tallat-Kelpšaitė. Solistės buvo ne tik skirtingai ir elegantiškai apsirengusios, bet ir visos trys turėjo skirtingų spalvų plaukus: blondinė, brunetė ir raudonplaukė. Po vieną įžengusios scenon, jos pradėjo dainuoti, vaikštinėjo po sceną, šokinėjo, vaidino.

Repertuarą sudarė pasaulinių kompozitorių dainos – Puccini, Strausso, Leharo ir kitų, tačiau nebuvo nė vienos lietuvio kompozitoriaus sukurtos dainos. Solistės dainavo pasaulinių klasikų kūrinius, palydint garsiakalbių muzikai, o protarpiais net ir deklamavo.

Vėliau scenon įžengė visai persirengusios, vaidino, šoko. Protarpiais scenoje pasirodydavo pranešėja ir vieneto vadovė Alanta Denisenkienė. Po pertraukos ji padėkojo "Tėvynės garsų" radijo valandėlės redaktorei ir pranešėjai Aldonai Stempužienei už kvietimą, o scenon įžengusios aktorės dainavo ir vaidino Johann Strauss, George Bizet ir kitų kompozitorių kūrinius. Ypatingai stiprų įspūdį ir plojimus sukėlė Habanera iš "Carmen" operos. Visos trys solistės, tarp dainų skoningai persirengusios, dainuodamos vaikščiojo, judėjo, vaidino. Programai baigiantis, jos nulipo nuo scenos ir arti sėdinčius vyrus ištraukė šokti. Po to solistės buvo apdovanotos gėlėmis, o Gražina Kudukienė joms padovanojo maišelius su skanėstais. Publikai audringai plojant į pabaigą solistės sudainavo Strausso valsus.

LB apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas padėkojo atlikėjoms ir gausiai publikai. Tada visi nusileido į parapijos svetainę pasivaišinti puikia užkanda. Tai buvo originalus ir kultūringas vakaras, puikiai nuteikęs dainą ir muziką mylinčią publiką.

Jungtinių Amerikos valstijų lietuviai

Biografinio pobūdžio dvitomis veikalas su 3690 biografijų ir 1740 nuotraukų

KUN. KAZIMIERAS AMBRASAS, SJ

Po penkerių metų kruopštaus darbo ir nemažų pastangų Lietuvoje pasirodė dvitomis biografijų žinynas *Jungtinių Amerikos Valstijų LIETUVIAI* (Vilnius, 1998, I, p. 716; 2002, II, p. 616). Šio rūpestingai parengto leidinio vadovai – Vilija Kneitienė ir Antanas Balašaitis – pabaigos žodyje šitaip rašo: *Vilniuje išleistas žinynas JAV lietuviai yra didžiausias savo apimtimi (jame 3690 biografijų su 1740 portretų). Šio istorijos šaltinio paskirtį turinčio žinyno išsamumas ir vertė yra aprašomųjų asmenų ir rengėjų bendro darbo rezultatas. Turime viltį, kad šis veikalas parodys didelės dalies JAV lietuvių visuomeninę, kultūrinę ir mokslinę veiklą. Kartu jis bus mūsų tautiečių pilietinės ir patriotinės veiklos bet kokiomis sąlygomis liudijimas.*

Iš tikrųjų ne tik Amerikos, bet ir daugelio kitų kraštų ateiviai lietuviai, patyrę sunkią tėvynės netektį, naujose šalyse įsikūrimo vargus, sudėtingas darbo paieškas ir savo bei vaikų išmokslinimo rūpesčius, neretai iškentę panieką, pažeminimus ir kalbų nemokėjimą, išleido ne tik daugybę mokslinių, grožinės ir techninės, mokslo ir kelionių įspūdžių, atsiminimų knygų ir sukūrė daugybę skulptūrų, pastatė šventovių, koplystulpų ir paminklų. Galop jau susiprasta įamžinti savo prakaitu pelnytą indėlį užsienyje, įrašyti į istorijos puslapius savo nesibaigiančią naujakurystę kitose žemėse ir šalyse enciklopedijomis, žinynais, istorinėmis knygomis.

Viena iš jų dalykiškai, protingai ir rūpestingai apgalvota pirmoji iš serijos *Pasaulio lietuviai* – įžymių rašytojų, kunigų, poetų, dailininkų, verslininkų, karininkų, teisininkų, gydytojų, muzikų, mokytojų, žurnalistų, vargonininkų, kompozitorių, visuomenės veikėjų ir įvairių kitų kūrybingų mūsų tautiečių trumpų biografijų knyga. Ji – nemažo kolektyvo pavyzdingai techniškai, redakciniu atžvilgiu kruopščiai parengta, administraciniu požiūriu gerai apgalvota ir organizuota knyga. Apie ją iš pradžių manyta, kad tai bus vienatomė, bet galop su papildymais išleisti net du nemaži per septynis ir virš šešių šimtus puslapių turintys tomai. Lietuviai parodo, kad gali ne tik sąžiningai, daug ir vaisingai dirbti, bet ir susitarti, vieningai imtis istorinio savo darbų ir veiklos apibendrinimo, – parodyti, kas paliko tėvynę, kur jie pasklido, ką jie, svetur atsidūrę, padarė ir nuveikė. Ypatingai šiuo atžvilgiu gerai pasielgė Amerikos lietuviai, išleidę tokią reikšmingą, reikalingą ir turiningą biografinį ir kartu istorinį dvitomį veikalą.

Būtų labai gražu ir nuoseklu, kad ateityje ši plačios apimties numatyta darbų serija apimtų Prancūziją, Vokietiją, Italiją, Angliją, Kanadą ir kitas šalis, kur nuo seno, ypač nuo II Pasaulinio karo įsikūrę nemaža lietuvių pabėgėlių. Jie tebegyvena tenai, išmokę vaikus, patys plačiausiai išsisklaidę po penkis žemynus. Nemažai lietuvių jau iškeliavę Anapus. Jei nebus paskubėta, jų dar daugiau pasitrauks iš gyvųjų tarpo. Todėl čia norėčiau pabrėžti Australiją, kur nemaža kūrybingiausių žmonių jau pasitraukę iš aktyvaus gyvenimo arba jau visiškai nebeliko tarpe gyvųjų.

Todėl pratęsti taip gražiai pradėtą *Pasaulio lietuvių* seriją reikėtų dėl kelių priežasčių. Pirmiausia, kad jau nepaprastai mąžta vyresnės kartos kūrybingų, su Lietuvos kultūra, menu, tradicijomis, papročiais ir istorija susijusių lietuvių, kurie dar gali apie daug ką ne tik apie save prisiminti, užrašyti, bet ir apie kitus papasakoti. Kadangi Australija yra nuošaliau nuo kitų žemynų, ji neretai labiau pamirštama, nors nė kiek ne mažiau savo kūryba, papročiais, lietuviškumu ir veiklumu nė kiek nemažiau nusipelniusi bendram lietuvybės labui. Trečia – Australijos lietuviai, panašiai kaip Čikagoje, turi archyvus, yra sukaupę medžiagos apie savo veiklą, kuri dar palyginti nedaug kieno tepanaudota. Todėl Australijos lietuvių bendruomenėms pirmiausia reikėtų kuo skubiau nutarti, ar tokio biografijų enciklopedinio leidinio jie norėtų, kaip išleistas su daugelio nuotraukomis apie Amerikos lietuvius, ar jie norėtų, kad prie tokio leidinio dar būtų pridurta ir visų Australijoje gyvenusių ir gyvenančių lietuvių su trumpais biografiniais duomenimis sąrašas. Toks leidinys, būtų tarsi neišdildomas rašytinis paminklas lietuvybei ir visai tautos daugialypei išeivijos istorijai, kurios garbingas puslapis būtų įrašytas nauja būsimąja knyga *Australijos (Tasmanijos) lietuviai,* kurios pirmasis žingsnis būtų lietuvių bendruomenių arba jų iniciatyva sudarytų veiklos grupių sudaryti būsimojo leidinio vardiniai (pavardės su vardais, gimimo ir vietos datomis, adresais) sąrašai su trumpais biografiniais, o tada jai būtų galima rengti specialią anketą, pagal kurią būtų renkami kiti reikalingi duomenys.

A.a. Ksavera Potockytė-Vaičekauskienė, sulaukusi 104 metų, mirė Lietuvoje. Motina TŽ bendradarbės Irenos Vaičekauskaitės. Nuotraukoje velionė 80 metų

Mamytei – Saulei

Tai neužmirštuolytės,
Baltoji lelija
Tave, brangioji Mamyte,
Primins man visada.

Taip jautrią Tavo sielą,
Žydrąsias jos gelmes.
Prie lopšio naktį, dieną
Budėjai prie manęs.

Švelniai skaidriom lopšinėm
Mane Tu liūliavai.
Varpelis sidabrinis
Esi man ir buvai.

Poezijos pasaulin
Jis vedė, veda, ves.
Mamyte – mano Saule,
Kas būčiau be Tavęs!?

Irena Vaičekauskaitė
Kaunas, 2003.IV.4

Gimtosios kalbos tarša

Nereguliari informacija apie Lietuvos kalbininkų veiklą sudaro įspūdį, jog jinai neegzistuoja. Taip nėra. Sakysim, elektroninis *7 meno dienų* biuletenis (š.m. kovo 20 d.) praneša, jog Lietuvių kalbos institutas yra parengęs ir išleidęs jau 14-tąjį savo informacijos biuletenio sąsiuvinį. Jis aprėpiąs antrojo 2001 m. pusmečio kalbinius reiškinius.

"Kaip ir ankstesni sąsiuviniai, šis taip pat sudarytas iš dviejų dalių: išplėstinės bibliografijos ir kalbos reiškinių rodyklės. Iš pastarosios matyti, kad rašantiesiems labiausiai rūpi kompiuterijos, ekonomikos, sporto, medicinos kalba. Straipsniuose taisomos netaisyklingos vartojamų žodžių reikšmės, teikiami lietuviški svetimybių pakaitai, nagrinėjami frazeologiniai žodžių junginiai, aptariami tarties bei kirčiavimo dalykai ir pan.

Šio pranešimo redaktorei Janinai Vileikienei atrodo naudinga pacituoti skaitytojui reikšmingesnius naujadarus, galinčius būti pakaitalais anglybėms. Taip *skibabos* ir *bobslejaus* atitikmenimis siūlomas lietuviškas terminas *Šliuožynė.*

Sporto sirgalių žodynas išsigimsta. Į klaikų žargoną ir pranešėja cituoja tokio sąmėžinio pavyzdžius. Keista, sako, bet dažnai painiojami žodžiai *rungtynės, varžybos, mačas* (?!!) Rungtynės ne laimimos ar pralaimimos, bet kažkodėl *išlošiamos* arba *pralošiamos;* kažkokiu būdu sugebam *kontroliuoti kamuolį* arba *gintis aikšte.*

Kalbininkę pykina ir kiti mažaraštiškumo pavyzdžiai. "Norėdami parodyti savo 'šmaikštumą' ir *kabiname makaronus, liekame ant ledo, pataikom į dešimtuką* ir *atiduodame golus".* "Gal jau ir pakaktų prastos kalbos pavyzdžių, betgi ir vėl – taip dažnai neteisingai vartojame žodį *pakankamai,* kad jau darosi liūdna išgirdus mūsų kalbas, jog uždirbame *pakankamai* mažai, gyvenimas yra *pakankamai* sunkus, gal todėl ir *pakankamai* daug žudosi jaunimo.

J. Vileikienė kukliai primena, kad "visi šie pavyzdžiai surinkti ne tik iš kasdienės mūsų kalbos, bet ir iš oficialiosios, taip pat radijo kalbos. Tikrai derėtų susimąstyti ir ne vienam pavartyti žodynus bei kalbos patarimų informacinius biuletenius". Biuletenių, o ir kitų Instituto leidinių galima, pasirodo, įsigyti pačiame Lietuvių kalbos institute, P. Vileišio g. 5, Vilniuje.

V. A. Jonynas

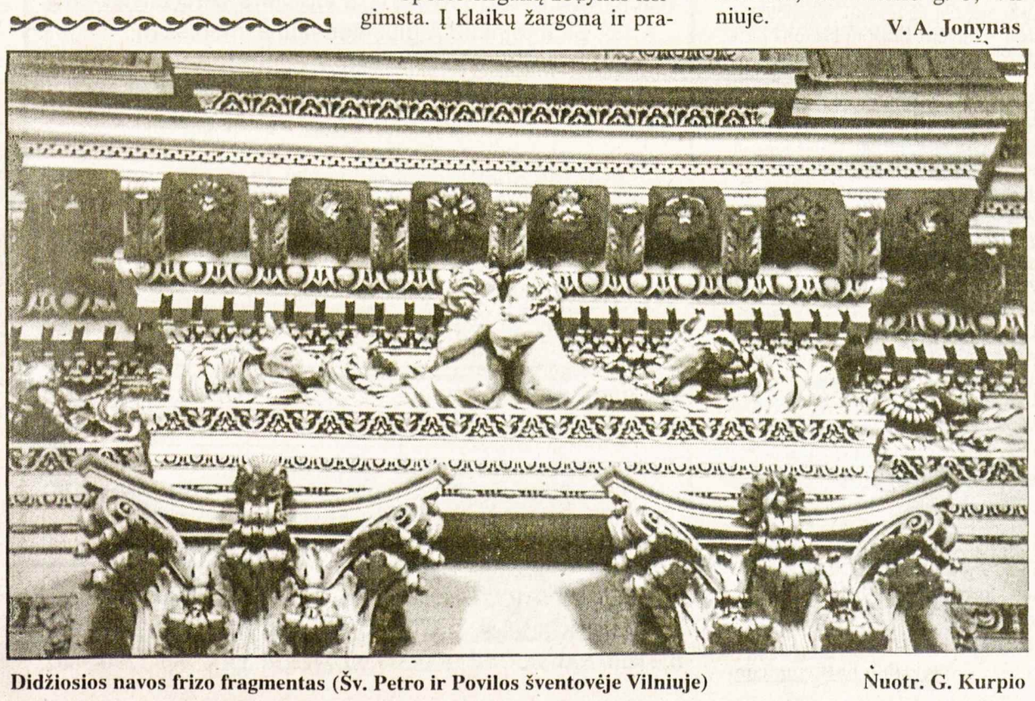

Didžiosios navos frizo fragmentas (Šv. Petro ir Povilos šventovėje Vilniuje) Nuotr. G. Kurpio

Dail. Jadvyga Paukštienė, Lietuvė moteris su savo vaikučiu (pastelė)

"Ledi Makbet iš Akmenės"

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Čikagos *Draugui* paremti kasmet JAV LB Kultūros taryba (pirm. Marija Remienė) paskiria vieną savo renginių. Ir šiais metais tai buvo, Jono Mackonio 4 situacijų komedija *Ledi Makbet iš Akmenės,* suvaidinta Los Angeles Dramos sambūrio Čikagoje, jaunimo centre, kovo 30 d.

Čikagiečiai visada mielai laukia teatralų iš Los Angeles ir jų vaidinimo. Pažiūrėti paprastai prisirenka pilnos salės. Ir šį kartą buvo ne kitaip – prisirinko pilna salė žiūrovų – jaunų ir vyresnių, seniai čia gyvenančių ir neseniai atvykusių iš Lietuvos.

Per lietuvių radiją "Margutį II" prieš vaidinimą kalbėjęs režisierius Algimantas Žemaitaitis sakė, kad komedija pavadinta taip dėl to, kad svarbiausiojo vaidmens atlikėja labai mėgsta Šekspyrą, o ypač Lady Mackbeth monologą.

A. Žemaitaitis yra savo darbui atsidavęs režisierius ir mielai dirba su Los Angeles Dramos sambūryje dabar vyraujančiais naujai atvykusiaisiais iš Lietuvos, kurie irgi mielai jungiasi į sambūrio veiklą. Sakė, kad ši komedija buvo parašyta 1978 m. ir lietė anų laikų biurokratus. Jis priderino komediją šiems laikams; jaunuosius atlikėjus mokęs lėčiau kalbėti, kad vyresnieji juos geriau suprastų.

Pirmoje situacijoje – komedijos veikėja jaunutė Zita (Indraja Šulcaitė) verkia dėl neišlaikytų stojamųjų egzaminų į Meno akademijos Teatro fakultetą. Jos nesėkmių kaltininkai egzaminų komisijos nariai – režisierius Narcizas Burokas (Amandas Ragauskas) ir docentė Petronelė Radžiūtė (Daina Žemaitaitytė). Zita, laikinai rūbininko (Jurgis Kajota) paslėpta rūbinėje, išgirsta režisieriaus ir docentės, atėjusių pasiimti apsiaustų, gyvenimo paslapčių vijas nusprendžia panaudoti jiems atkeršijant.

Los Angeles dramos sambūris sausio 11-12 d.d. vaidino Jono Mackonio komediją "Ledi Makbet iš Akmenės". Nuotraukoje aktoriai: Remigijus Bobina ir Daiva Kamarauskaitė

Antroje situacijoje – į režisieriaus namus atvykusi Zita pradeda vykdyti savo planus. Ji sutrukdo "Romeo ir Džiuljetos" repeticiją, sukomplikuoja Burokų šeimos santykius, prisistatydama, kaip režisieriaus duktė ir priverčia režisierių pripažinti jos kaip aktorės gabumus.

Trečiojoje situacijoje Zita atsiranda pas docentę Petronelę Radžiūtę ir priverda ten košės.

Ketvirtoje situacijoje, lyg atomazgoje, "Protėvių" kavinėje susirenka visi komedijos personažai ir čia atraišiojami visi susidariusios painiavos mazgai.

Zita nėra žiaurioji Šekspyro Lady Mackbeth ir jos kerštas nėra makbetiškai žudantis. Ji keršija sukurdama painias, komiškas situacijas, bet tos situacijos išsisprendžia palankiai, ir ji pati atsiprašo už savo žygdarbius, grįžta į Akmenę iki kito egzamino.

Komedijos veikėja Zita buvo ryškiausia atlikėja. Apie ją viskas sukosi ir ji suko viską. Savo vaidmenį atliko puikiai. Ji ne vaidino, o tiesiog gyveno savo vaidmenį. Kiti atlikėjai irgi gerai pasirodė, susilaukė gausių plojimų ir gėlių.

JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienė dėkojo Los Angeles Dramos sambūriui už puikų vaidinimą. Priminė, kad kitais metais Sambūris švęs 50 metų veiklos sukaktį ir Čikaga jų vėl lauks. Sambūrio pirm. Ema Dovydaitienė dėkojo M. Remienei už pakvietimą ir įteikė dovaną. (Beje, L.A. Dramos sambūrio nariai patys užsimokėjo už kelionę ir nakvynę).

Žiūrovai *Ledi Makbet iš Akmenės* sutiko džiaugsmingai. Jie plojo ir juokėsi, nes buvo tokių puikių atlikėjų sukurtų situacijų, kad tiesiog negalėjai nesijuokti. Ir atsiliepimai, kaip ir paprastai, buvo dvejopi. Vieni (dauguma) entuziastingai nusiteikę džiaugėsi retu teatro vaidinimu, kiti (mažuma), ištarė ir kritikos žodžių, esą jiems nebuvę taip jau juokinga, nevisai galėjo girdėti ir suprasti žodžius.

Ledi Makbet iš Akmenės režisierius – Algimantas Žemaitaitis, dailininkas – Sigitas Šniras, aprangos dailininkė – Aušra Maculevičienė, grimuotoja – Aušra Juškaitė-Rozengard, garsai ir muzika – Paulius Jasiukonis, vaidybos vedėja – Ema Dovydaitienė.

Be jau anksčiau minėtų atlikėjų komedijoje dar vaidmenis atliko Raisa Urbanienė (režisieriaus žmona Filomena), Juozas Pupius (rašytojas Jonas Anužis), Edita Kliučinskaitė (aktorė Elvyra Miliuvienė), Remigijus Bobina (skulptorius Vilius Miliuis), Rolandas Žukauskas (jaunas aktorius Gerardas), Artūras Česna (policininkas Bronius Dičkus) ir Daiva Kamarauskaitė (moderni mergina).

Atsiųsta paminėti

ANTI-COMMUNIST CONGRESS AND PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL PUBLIC TRIBUNAL IN VILNIUS. Evaluation of the Crimes of Communism: "Anti-Communist Congress" compiled by Doc. Dr. Arvydas Anušauskas. Translated by Olimpija Armalytė, Rita Frank, Jonas Varnas. English text edited by Gražvydas Kirvaitis. "Proceedings of the International Public Tribunal in Vilnius" compiled by Vytautas Zabiela, Vytautas Raudeliūnas. Translated and edited by Dalija Tekorienė. Published by "Ramona" (Vytauto g. 32, Marijampolė 4520). Tiražas – 1000 egz. Vilnius, 2002, 1006 p.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Japonijos Saporo mieste vasarį vyko *Lietuvos dienos* minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 85-metį ir Lietuvos-Japonijos oficialių santykių 80-metį. Juos rengė Lietuvos ambasada Japonijoje, Vilniaus miesto savivaldybė ir Japonijos-Lietuvos ryšių draugija. *Lietuvos dienų* renginiais siekiama supažindinti japonus su Lietuvos kultūra, turizmu ir tautine virtuve. Jų metu Japonijoje viešėjo Vilniaus pareigūnų ir verslininkų delegacija, kuri susitiko su Hokaido prefektūros ir Saporo miesto vadovais bei verslo atstovais. Sapore vyko Lietuvos paroda, kurioje lankytojai galėjo susipažinti su restorano "Marceliukės klėtis" lietuviška kulinarija, lietuviškos tautodailės pavyzdžiais, paragauti bendrovių "Švyturys-Utenos alus" ir "Žemaitijos pienas" produktų ir gauti informacijos apie Lietuvą. Japonai ypač domėjosi bulviniais ir miltiniais blynais, didžkukuliais, alumi, "Trejų devynerių" trauktine, lazeriais, gintaru, lininiais audiniais.

Lietuvos dienų renginiai buvo užbaigti koncertu sostinėje Tokijo – koncertavo saksofonininkas Petras Vyšniauskas ir birbynininkas Antanas Smolskus. Iškilmingame priėmime Tokijo Imperatoriškame viešbutyje dalyvavo per 350 garbingų svečių, tarp jų Japonijos vyriausybės, parlamento, Užsienio reikalų ministerijos, kitų institucijų bei diplomatinio korpuso atstovai, universitetų rektoriai, verslovininkai, kultūrininkai; taip pat apie 30 lietuvių, gyvenančių, studijuojančių ar dirbančių Japonijoje. Lietuvos ambasadorius Algirdas Kudzys padėjo lietuvių delegacijai susikalbėti su japonais, kurių dauguma mokėjo tik japoniškai.

Viktor Falkenhahn (1903-1987), profesoriaus, žymaus vokiečių kalbininko, Vydūno talkininko gimimo šimtmetis buvo paminėtas Vilniuje, Taikomosios dailės muziejuje. Minėjimą rengė Vydūno draugija ir Lietuvos dailės muziejus; jame dalyvavo lietuvių mokslininkai, kultūros veikėjai, prof. V. Falkenhahno šeimos nariai. Baigęs Tilžės gimnaziją 1931 m., V. Falkenhahn studijavo teologiją, indų filosofiją, slavistiką Karaliaučiaus universitete. Ten jis dėstė lietuvių kalbą, kurią mokėjo nuo vaikystės. 1939 m. Karaliaučiaus universitete apgynė disertaciją apie Joną Bretkūną, 1941 m. išleisdino knygą vokiečių kalba *Lietuviškos biblijos vertėjas Jonas Bretkūnas ir jo talkininkai.* Nuo 1948 m. dėstė Berlyno Humboldt universitete, rašė straipsnius apie lietuvių literatūrą ir kai kuriuos rašytojus; išvertė į vokiečių kalbą didelį B. Kerbelytės sudarytą lietuviškų pasakų rinkinį, parašė romaną, skirtą J. Bretkūnui. Vadovavo Rytų Vokietijos baltistų draugijai nuo pat jos įsteigimo 1964 m. Artimai bendravo su Vydūnu, 1924 m. padėjo jam išleisti *Vadovo lietuvių kalbai pramokti* antrą laidą, padėjo rašyti veikalą *Vokiečių ir lietuvių santykiai per septynis šimtmečius.*

Sandra Janušaitė sausio pabaigoje Lietuvos valstybiniame operos ir baleto teatre debiutavo Lizos vaidmeniu P. Čaikovskio operoje *Pikų dama.* Kartu su jaunąja soliste *Pikų damoje* dainavo Vytautas Kurnickas, Inesa Linaburgytė, Dainius Stumbras, Laimonas Pautienius. Operos lankytojai jau anksčiau turėjo progų išgirsti S. Janušaitę G. Bizet operoje *Carmen* Mikaelos vaidmenyje bei G. Verdi operoje nedideliame Žynės vaidmenyje. Ji yra baigusi Lietuvos muzikos akademiją, prof. Irenos Milkevičiūtės dainavimo klasę.

Lietuvos mokslo premijų komitetas 2002 metų dvylika mokslo premijų (po 42,500 Lt kiekvieną) už Lietuvos mokslui reikšmingus darbus padalino 38 mokslininkams, atstovaujantiems keturioms mokslo sritims. Humanitarinių ir socialinių mokslų premijos skirtos sociologui Romualdui Grigui (už darbų ciklą *Lietuvių tautos socialinės organizacijos ir jų pokyčių analizė 1991-2001 m.*), istorikei Ingei Lukšaitei (už monografiją *Reformacija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir Mažojoje Lietuvoje XVI a. trečias dešimtmetis – XVII a. pirmas dešimtmetis*) ir autorių grupei, kalbininkams Jonui Paulauskui, Irenai Ermanytei, Gertrūdai Naktinienei, Zitai Šimėnaitei (už *Frazeologijos žodyną*). Fizinių mokslų premijos skirtos trims autorių grupėms: Jūrui Baniui, Sauliui Lapinskui ir Evaldui Tornau; Mindaugui Blozneliui, Vigirdui Mackevičiui ir Eugenijui Manstavičiui; Artūrui Žukauskui, Sauliui A. Juršėnui, Gintautui Tamulaičiui ir Vidmantui Gulbinui.

Biomedicinos mokslų premijos irgi skirtos trims autorių grupėms: Vincui Būdai, Aleksandrui Jurkevičiui, Alinai I. Šveistytei ir Vidmantui Karaliui; Narimantui Čėnui ir Juozui Kuliui; Algiui P. Piskarskui, Ričardui Rotomskiui, Giedrei V. Streckytei, Benediktui Juodkaį, Vidai Kirvelienei, Liudvikai L. Griciūtei, Konstantinui P. Valuckui, Laimai Bloznelytei-Plėšnienei ir Janinai Dodžiapetrienei. Technologijos mokslų premijos paskirtos Vytautui J. Stauskiui ir dviems autorių grupėms: Brunonui Gailiušiui, Jonui Jablonskiui ir Mildai Kovalenkovienei; Jonui Gyliui, Gintautui Miliauskui ir Stasiui Šinkūnui. Premijos laureatams buvo įteiktos kovo pradžioje Mokslų akademijoje.

Gustav Mahler didingoji 8-ji simfonija, dar vadinama "Tūkstančio atlikėjų simfonija", vasario pradžioje buvo po 10 metų pertraukos atliekama Italijos Romoje, "Parco della Musica" koncertų salėje. Tarp trijų simfonijos chorų buvo ir Kauno valstybinis choras, vadovaujamas Petro Bingelio. G. Mahler 8-ji simfonija, sukurta 1906 metais per nepaprastai trumpą laiką, vos aštuonias vasaros savaites, parašyta aštuoniems solistams, 858 choristams ir padidintos apimties simfoniniam orkestrui su 171 muzikantu. **G.K.**

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

Karaliaus Mindaugo minėjime 2003 m. kovo 2 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Iš k.: muz. R. Tautkus, M. Remienė, R. Kuncienė ir akt. E. Stancikas Nuotr. Z. Degučio

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.55%
1 metų term. indėlius	2.00%
2 metų term. indėlius	2.60%
3 metų term. indėlius	3.00%
4 metų term. indėlius	3.25%
5 metų term. indėlius	3.65%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.60%
1 metų GIC-met. palūk.	2.25%
2 metų GIC-met. palūk.	2.85%
3 metų GIC-met. palūk.	3.35%
4 metų GIC-met. palūk.	3.85%
5 metų GIC-met. palūk.	3.95%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.50%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.10%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.60%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.10%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.20%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	0.60%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	6.00%
Sutarties paskolas nuo	6.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	4.35%
2 metų	4.85%
3 metų	5.25%
4 metų	5.45%
5 metų	5.75%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	5.00%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki $100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiami nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLAPĮ: www.rpcul.com

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 16 metų

DUNDAS-WINDERMERE ... PARDUOTA ... ras, 3 miegamų ... pirkimo, ... transportacijos; prašo $299,999.
BLOOR-HIGH PARK 2 miegamųjų "condo"; prašo $259,000.

SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
416-879-4937
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416 231-4937

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042
Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416)233-4601
$3.00* off for 1 parcel $3.00* off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Toronto "Aušros" krepšinio žaidėjos (C/D) su trenerėmis Onute Stanevičiūte ir Aleksa Valadkaite

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.),

posėdis bus iš Otavos perkeltas į Torontą. Tą patį teigė ir Ontaprivaloma ir griežtai kontroliuojama ir t.t. Tuo tarpu Toronte izoliacija buvo savanoriška, oro uoste bei ligoninėse žmonės buvo tik apklausinėjami, ar neturi SARS simptomų. Žodžiu, kaip ir paprastai Kanadoje, viskas vyko švelniau, kukliau, be jokių fanfarų, prievartos ar bereikalingo skeryčiojimosi – visos pastangos, nors ir efektyvios, liko nepastebėtos WHO biurokratų.

SARS krizė, džiugu pasakyti, baigėsi laimingai. Kanadiečių delegacija, vadovaujama Ontario sveikatos ministerio Tony Clement, nuvykusi į WHO būstinę Ženevoje, įtikino jos pareigūnus, kad SARS protrūkis Toronte yra sulaikytas. WHO balandžio 29 nuėmė maždaug savaitę trukusią pavojaus būseną. Priedo, ir Otava (J. Chretien), ir Ontario provincija (E. Eves) pažadėjo Torontui per $130 milijonų turizmo atgaivinimui, izoliuotųjų darbininkų kompensacijai, sveikatos tarnybos su SARS ligoninių uždarymais ir personalo viršvalandžiais susijusioms išlaidoms padengti. Toronto *Blue Jays* pirmi pradėjo Toronto "atgimimą": pasiūlę bilietus į balandžio 29 d. rungtynes po $1, pripildė visą stadioną.

Nugaišusi varna, balandžio pabaigoje rasta Newmarket vietovėje netoli Toronto, sukėlė kitos pavojingos ligos pavojų. Varnos kraujyje buvo rasta Vakarų Nilo (VN) virusų. VN virusus nešioja kelios uodų rūšys – jų įkandimai kenksmingi ne tik varnoms, kėkštams, bet ir arkliams bei žmonėms. Praeitą vasarą Ontario provincijoje susirgo nuo VN virusų 390 žmonių, iš kurių 17 mirė. Šiais metais Ontario provincijos sveikatos ministerija pasiskelbė kovosianti su šia liga sistemingai naikindama uodų narvas bei pačius uodus. VN virusais užkrėstam žmogui trunka nuo 3 iki 15 dienų, kol pasirodo panašūs į gripą ligos pradiniai simptomai – vėliau pasireiškia nuovargis, galvos skausmai, svaigulys. Nugaišusios varnos, kurios yra jautriausios VN virusui, tampa ankstyvo įspėjimo ženklu, kad virusų nešiotojų uodų sezonas prasideda.

Opera Ontario meno vadovas Daniel Lipton paskelbė 2003/04 metų sezono repertuarą. Sezoną pradės su Gioacchino Rossini linksma opera *Il Barbiere di Seviglia* 2003 m. spalio 4, 9 ir 11 d.d. Hamiltone ir spalio 17 d. Kitchenery. Dainuos Aaron St. Clair Nicholson (*Figaro*), Shannon Mercer (*Rosina*), Benjamin Butterfield (*Count Almaviva*). Lapkričio 27, 29 d.d. Hamiltone ir lapkričio 28 d. Kitchenery bus paties Daniel Lipton kadaise sugalvota *Popera*, kur koncerto stiliumi būna atliekamos įvairios operų arijos, dalyvauja Hamiltono filharmonijos orkestras, jau pažįstami solistai ir dažnai būna netikėtas svečias ar viešnia dainininkai. 2004 m. sausio 24 d. Kitchenery ir sausio 31, vasario 5 ir 7 d.d. Hamiltone bus atliekamos dvi vieno veiksmo retai kada matomos prancūzų kompozitorių operos: Francis Poulenc *La Voix Humane* ir Jules Massenet *Le Portrait de Manon.* Svarbiausiuose vaidmenyse Lyne Fortin (*Elle*), Theodore Baerg (*Des Grieux*) ir Laura Whalen (*Aurore*). Sezono pabaigai – Giuseppe Verdi *Otello*, 2004 m. balandžio 24, 29 ir gegužės 1 Hamiltone ir gegužės 7 d. Kitchenery. Dainuos Antonio Barasorda (*Otello*) ir John Fanning (*Iago*). Hamiltono spektakliai vyks Hamilton Place didžiojoje salėje, Kitchenerio spektakliai – *Raffi Armenian* teatre, The Centre In The Square.

StatsCan duomenimis šių metų sausio 1 dieną Kanadoje buvo 31,499,560 gyventojų. Nuo 2002.I.1 per metus gyventojų paaugo 258,713 arba 0.8%. Provincijomis ir teritorijomis gyventojai pasiskirsto taip: daugiausia gyvena Ontario provincijoje – 12,109,514; toliau – Kvebekas su 7,467,626, Britų Kolumbija su 4,155,779, Alberta su 3,134,286, Manitoba su 1,150,564, Saskatchewan su 1,009,225. Kitos provincijos turi mažiau nei milijoną gyventojų: N. Škotijoje gyvena 944,456, N. Brunswicke – 756,368, Newfoundland-Labrador provincijoje – 531,145, Prince Edward Island provincijoje 140,412; teritorijose, kurios visos yra tolimoje šiaurėje, gyventojų dar mažiau: Northwest teritorijoje gyvena 41,841, Yukon – 29,841 ir Nunavut – 28,955 gyventojų.

David Dingwall, 50 m. amžiaus, liberalas, buvęs federacinis parlamentaras nuo 1980 iki 1997 metų, paskirtas Karališkosios Kanados pinigų kalyklos direktoriumi. Paskyrimas yra penkeriems metams su $250,000 metine alga. Kanados pinigų kalykla, pelno siekianti valstybinė bendrovė (*crown corporation*), kurios centras yra Otavoje, o gamybos įrengimai Vinipege (MN), turi 700 tarnautojų ir yra viena didžiausių ir moderniausių kalyklų pasaulyje. Joje gaminamos visos Kanadai reikalingos monetos ir kartais ji gamina monetas kitoms valstybėms pagal užsakymus. G.K.

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių muziejų-archyvą?

POLMOT
AUTOMOBILIŲ APTARNAVIMAS
Visiems darbams pasiruošęs aptarnavimo centras
Marek Januszewicz
KVALIFIKUOTAS TECHNIKAS
tel. (905) 896-8585
3545 Hawkestone Rd. Unit #1
Mississauga, ON L5C 2V1

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

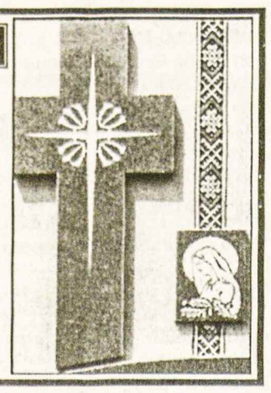

Skambinti tel. **416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Sportas

Stalo teniso nebus

53-jų ŠALFASS-gos žaidynių stalo teniso varžybos, turėjusios įvykti gegužės 10 d. Klyvlande, yra atšauktos dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus. **ŠALFASS Inf.**

Svarbus pasitarimas

ŠALFASS-gos centro valdyba 53-jų Žaidynių proga š.m. gegužės 10, šeštadienį, rengia sporto darbuotojų, spaudos atstovų bei visų sportine veikla besidominčių asmenų susirinkimą aptarti svarbiems klausimams, kaip žaidynės Lietuvoje, karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejaus paminėjimas, varžybinio tvarkaraščio sudarymas š.m. antrai pusei ir kiti reikalai. **Inf.**

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: LKL baigminėse rungtynėse dėl čempiono titulo susitiks Vilniaus "Lietuvos rytas" ir Kauno "Žalgiris". Dėl trečiosios vietos kovos Šiaulių "Šiauliai" ir Alytaus "Alita" krepšininkai. Dešimtą kartą surengtas "A. Sabonio taurės" krepšinio varžybas Kaune laimėjo A. Sabonio krepšinio mokyklos (KM) komanda 93:83, įveikusi Kauno krepšinio mokyklos komandą.

ŠAŠKĖS: Lietuvos šimtalangių šaškių vyrų čempionato nugalėtoju Vilniuje trečią kartą tapo A. Domčevas, sidabro medalį iškovojo A. Lovčikas ir bronzos – E. Bužinskis. Ukrainoje vykusiose pasaulio jaunučių paprastųjų šaškių pirmenybėse šiaulietė Simona Kulakauskaitė laimėjo sidabro medalį.

DVIRAČIAI: D. Žiliūtė laimėjo septintųjų dviračių lenktynių "Trofeo Banca Popolare Alto Adige" pirmąjį tarpsnį – 2.5 km atskiros pradmės lenktynes.

ŠOKIAI: 38-ajame tarptautiniame konkurse "Gintarinė pora" standartinius šokius geriausiai atliko daugiakartiniai mūsų šalies čempionai, pasaulio bei Europos pirmenybių medalininkai "Sūkurio" šokėjai A. Bižokas ir E. Daniūtė.

ĮVAIRŪS: Būrys demonstruotojų Vilniaus S. Daukanto aikštėje, priešais prezidentūrą, protestavo prieš miesto sprendimą Pilaitės mikrorajone įrengti golfo laukus. Vilniaus "žalieji" įteikė pareiškimą prezidentui R. Paksui aiškindami, kad tarp Pilaitės ir Karoliniškių gyvenamųjų rajonų esanti poilsio zona tarnauja poilsiui jaunoms mamoms, vaikams, seneliams ir neįgaliems. **V.P.**

Skautų veikla

• Šv. Jurgio iškilminga sueiga įvyks šeštadienį, gegužės 10 d., 12.30 v.p.p. Maironio mokyklos patalpose. Skautai atvyksta uniformuoti. Dalyvauti kviečiami ir svečiai.

• "Romuvos" stovyklos laikas: nuo sekmadienio, rugpjūčio 3 d. iki sekmadienio rugpjūčio 10 d. Ši stovykla rengiama visiems – nuo liepsnelių ir giliukų iki vyresnių. Jei būtų mamyčių ar tėvelių, norinčių padėti virtuvėje, prašom kreiptis į Tadą Valickį tel. 705 429-4978.

• "Romuvos" stovyklavietės pagrindinio pastato remontai netrukus prasidės. Šis darbas įkainotas maždaug $40,000. Kviečiame visus buvusius skautus/skautes prisidėti aukomis. Visi, kurie yra stovyklavę, prisimena "Romuvos" gamtos grožį ir puikias dienas. Todėl prašome vėl prisidėti prie stovyklavietės išlaikymo, kad ir ateityje jaunimas galėtų čia stovyklauti. Už aukas bus išduodami kvitai pajamų mokesčiams. Prašom siųsti aukas "Romuva Inc." vardu 1573 Bloor St. West, Toronto, Ontario M6P 1A6. "Romuvos" valdyba tikisi visų pagalbos. **M.R.**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@pathcom.com

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d.	term. indėlius
1.25% už 90-179 d.	term. indėlius
1.55% už 180-364 d.	term. indėlius
2.00% už 1 m. term.	indėlius
2.60% už 2 m. term.	indėlius
3.00% už 3 m. term.	indėlius
3.25% už 4 m. term.	indėlius
3.65% už 5 m. term.	indėlius
1.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.25% už 1 m. GIC invest.	pažym.
2.85% už 2 m. GIC invest.	pažym.
3.35% už 3 m. GIC invest.	pažym.
3.85% už 4 m. GIC invest.	pažym.
3.95% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind. (var. rate)	
2.50% už RRSP 1 m. term. ind.	
3.10% už RRSP 2 m. term. ind.	
3.60% už RRSP 3 m. term. ind.	
4.10% už RRSP 4 m. term. ind.	
4.20% už RRSP 5 m. term. ind.	
1.00% už OHOSP (variable rate)	
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
0.80% už JAV dolerių 1 metų GIC	
0.60% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	6.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su	
– nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	4.35%
2 metų	4.85%
3 metų	5.25%
4 metų	5.45%
5 metų	5.75%
– su keičiamu nuošimčiu	5.00%

DUODAME
- *asmenines paskolas*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktadieniais nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Astra Travel & Services Inc.
Pačios žemiausios kainos į Vilnių, pradedant nuo $750, kelionių draudimai, organizuojamos grupės į šiltus kraštus
"Astra Travel" kelionių agentūros savininkė ir vadybininkė
ASTRA Skupaitė-Tatarsky
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS
Naujas adresas: **Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd.,**
(on Royal York, North of Eglinton) **Etobicoke, ON, M9P 3B6.**
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad. nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v.
Tel: 1-800-715-5767 arba 416 249-7710 FAX: 416 249-7749

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Skambinkite Algiui Medeliui asmeniškai!

Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!
Dar rasiu vietų birželio pabaigoje – liepos pradžioje.

ATOSTOGOS ŠILTUOSE KRAŠTUOSE? – **dabar pats laikas!**

MALDININKŲ KELIONĖS: **Roma, Lurdas, Fatima, daugiau!**
Pavasario paskutinioji: gegužės 17 d. – dviem savaitėm!

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS MEDELIS @ Queen Syrena Travel
133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ ***MEDELIS CONSULTING***
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

TŽ BENDRADARBIŲ IR SKELBĖJŲ DĖMESIUI!
Siunčiantys pranešimus ir žinias faksu yra prašomi įsidėmėti, kad NAUJAS *TŽ* FAKSO NUMERIS YRA 905 290-9802.

Skaitytojai pasisako

REIKIA PARAMOS

Vėliučionių specialiuosiuose vaikų auklėjimo ir globos namuose gyvena ir mokosi 60 gyvenimo ir likimo nuskriaustų vaikų (berniukų), kurių amžius nuo 12 iki 18 metų. Mūsų ugdytiniai – fiziškai ir psichiškai sveiki paaugliai (taip parašyta jų dokumentuose). Į Auklėjimo ir globos namus jie siunčiami iš visų Lietuvos regionų, dažniausiai už įvairius teisėtvarkos pažeidimus: sistemingą vagiliavimą, valkatavimą, chuliganišką elgesį, toksinių medžiagų vartojimą, vengimą mokytis ir pan. Auklėjimo ir globos namuose toks socialinės aplinkos pažeistas vaikas apsigyvena pagal miesto (rajono) savivaldybės institucijų ar teismo sprendimą. Dauguma ugdytinių iš asocialinių šeimų, turi tik vieną iš tėvų. Dalis paauglių – apie 30% – visiški našlaičiai. Čia jie gyvena nuo 3 mėn. iki 3 metų.

Auklėjimo ir globos namuose berniukai mokosi pagrindinės mokyklos klasėse pagal bendrojo lavinimo mokyklos programas bei ugdomuosius planus, patvirtintus Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos. Nepamokinės veikos metu daug dėmesio skiriama ugdytinių saviraiškai, savarankiškumui, darbiniams įgūdžiams lavinti: vyresnieji mokosi stalystės amato, jaunesnieji – pastatų remonto, šaltkalvystės, gyvūnų priežiūros pagrindų.

Ugdytiniai išlaikomi valstybės. Valstybė siekia sudaryti jiems kuo palankesnes gyvenimo ir ugdymo(si) sąlygas. Tačiau esama ugdymo namų materialinė techninė bazė nebeatitinka iš esmės pakitusio ugdymo turinio, visuomenės poreikių ir paties vaiko interesų. Materialioji vaiko aplinka dėl lėšų stygiaus sunkiai vaduojasi iš niūraus sovietinio palikimo, "vaikų kalėjimo" įvaizdžio, kurie trukdo paaugliui regėti šviesesnį ir prasmingesnį pasaulį, atsiverti jam, reikšti savo teigiamas, kai kada dar nesužalotas vidinio pasaulio vertybes...

Mūsų ugdytojų, be abejonės, ir globos namų auklėtinių pageidavimas – gyventi kuo jaukiau, susikurti gimtųjų namų aplinką ir tenkinti visas sveiko žmogaus reikmes: pačiam gamintis maistą, skalbtis drabužius, kiekvienam vaikui turėti savo kambarį... Dabar specialiųjų globos namų sienas juosia aukštos sunkios tvoros, pastatai dideli (ilgas koridorius ir daug durų) ir nejaukūs. Norėtųsi vaikams sukurti jaukią šiuolaikišką gražią gyvenamąją aplinką, kad ir išėjęs iš specialiųjų globos namų jie prisimintų ne tik ugdytojų rūpestį, bet ir turėtų pavyzdį, kaip reikėtų kurtis, siektų keisti savo savarankiško gyvenimo kelią (minėjau, iš kokios aplinkos čia atsiųsti vaikai). Nors valstybė ir stengiasi finansuoti mokyklos ir auklėtinių reikmes, tačiau šiai, daug išlaidų kainuojančiai, pertvarkai pinigų dar stinga dėl bendros šalies finansinės padėties.

Todėl kreipiuosi į jus, mieli tautiečiai, su prašymu paremti mūsų ugdymo įstaigą finansiškai. Nuoširdžiai kviečiu Lietuvių bendruomenės atstovus apsilankyti Vėliučionių specialiuosiuose vaikų auklėjimo ir globos namuose, kartu išgerti puodelį arbatos, pabendrauti.

Justinas Šorys, direktorius
Vėliučionys, 4023 Vilniaus raj.
Tel. 670-903, Faks 670-505
Atsiskaitomoji sąskaita
ŽŪB N. Vilnios skyrius 120707,
kodas 26010144 lt.
Lithuania

Laiškas motinai

Motina, mama, mamyte. Tai pirmas žodis, kurį ištaria vaiko lūpos. Nepaprastai brangus ir šventas žodis, nes motina yra jo gimdytoja, jo gyvybės davėja ir jos saugotoja.

Motinos dieną kiekvienas sūnus-duktė, kurie turi gyvas savo motinas, su gėlių puokštėmis ir gražiomis dainomis sveikins savo mielą ir brangią Motiną.

Daug mielų motinų jau yra mirusios. Taip, mielas broli-sesute, Tavo širdis šiandien skausmo suspausta, jei tavo Motina jau amžinai ilsisi kapuose.

Viso pasaulio; poetai, rašytojai, menininkai, muzikai, yra paskyrę Motinos garbei tai, ką jie galėjo sukurti gražiausio.

Pavasaris savo gražumu stengiasi papuošti visą gamtą, kad gegužės mėnesį Tave, Brangi Mamyte, galėtų apdovanoti tais gražiausiais žiedais.

Miela Mamyte, Tavo sūnūs ir dukros lenkia prieš Tave šiandien savo galvas. Jie nori ypatingai padėkoti, kad juos užauginai, kad iš visos savo širdies linkėjai, būti gerais ir garbingais Tėvynės Lietuvos vaikais.

Stasys Jokubaitis

Buriavimas ir jachtos

Tai įdomus, bet brangus sportas, nes jachtoms įsigyti reikia stambių lėšų

B. STUNDŽIA

Buriavimas palyginus yra brangus sportas, nes be jachtos reikia turėti vietą jai laikyti vandenyje ir, kur yra žiemos, vietą ant kranto. Žinoma, išlaikymo išlaidos priklauso nuo jachtos dydžio ir gyvenamos vietos, nes mažose gyvenvietėse yra daug pigiau.

Nedidelėse jachtose yra miegamos vietos dviems suaugusiems ir porai vaikų, maža kriauklė, dujinė ar alkoholio viryklė, vandens tankas ir tupykla. Didžiosios kelioninės jachtos turi atskirus būstus, skalbimo ir džiovinimo įrangas, dušus, virykles su orkaite, vėdinimą, šildymą ir įvairias elektronines įrangas. Tokios jachtos kainuoja, jeigu naujos, iki milijono dolerių. Išlaidos jachtoms, kurios dalyvauja Amerikos taurės varžybose siekia šimtus milijonų.

N. Zelandija paskutinėms lenktynėms išleido apie 68 milijonus, o "Alinghi" sindikatas dukart tiek. Vienas tik stiebas apie 34 m. ilgumo, padarytas iš anglies pluošto, tuščiaviduris, sveriantis apie 800 kg kainavo 1.7 milijono ir jam pagaminti reikia daugiau kaip 3 mėnesių. Dažnai tokios jachtos turi keletą atsarginių stiebų. Jachtos burių ploto užtektų uždengti lauko teniso aikštę. Burės gaminamos iš mylaro ir anglies pluošto, bet nesiuvamos, o pagal atitinkamą formą "išliejamos". Kiekviena burė kainuoja apie 50-80,000 dolerių. Jachtų ilgis būna apie 24 m, platumas 3 m. Švino kylis sveria 20 tonų ir sudaro apie 80% jachtos svorio.

Jachtos "Alinghi" laimėjimui pasitarnavo "nupirkta" buvusi N. Zelandijos įgula su vadu R. Couts – jie savame krašte laikomi savos rūšies "išdavikais". Iš viso jachtos "Alinghi" įgulą sudarė 15 tautų buriuotojai, jų tarpe ir du kanadiečiai.

• Kai nežinai į kokį uostą plauki, joks vėjas nėra tinkamas. (Seneka).

Toronto Maironio mokyklos mokiniai klauso Lietuvos pianisto D. Kirilausko koncerto Ntr. A. Šimonėlienės

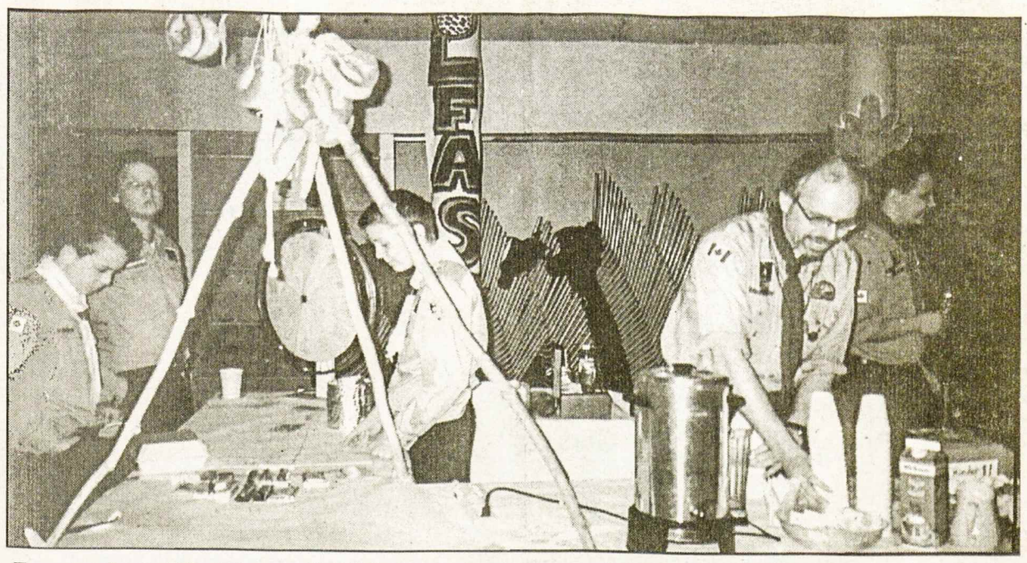

Toronto skautų "Kaziuko mugėje" Mindaugo skautų draugovės stalas baigia viską išparduoti. Priekyje – s. Ričardas Kalendra Nuotr. I. Meiklejohn

Toronto skaučių "Dainos" draugovės stalas Kaziuko mugėje Anapilyje Nuotr. I. Meiklejohn

HUMORESKOS

Kai nesusikalbam...

Kartą mane pakvietė firmos šefas į kabinetą ir sako:

– Broniau, gyveni vienas... Gyvenamo ploto turi pakankamai... Šiandien pas mus atvyksta svečių iš Vokietijos. Gal gali juos porai dienų apgyvendinti kuriame nors savo kambaryje? Juo labiau, kad gyveni nuošalyje, gražioje vietoje – vos ne kaime...

– Tai, kad iš manęs blogas kulinaras, – sakau. – Kuo aš juos maitinsiu?

– O maitinti ir nereikės, – sako šefas. – Jie savo valgys...

"Jei taip, – manau, – papildomi eurai man pravers – juk ne už dyką jie pas mane gyvens". Sutikau...

Vakare į mano butą įvirto trys pečiuiti vokietukai. Pasisveikinome vokiškai. Šiek tiek prisiminęs vokiškus žodžius, išmoktus mokykloje, pasiūliau jiems virtuvę, kad galėtų vakarienę paruošti. Šiaip taip supratau, kad jie jau pavakarieniavę restorane. Nuvedžiau į jiems skirtą kambarį.

Ryte atsikėlęs užeinu į virtuvę, o čia mano vokietukai jau kažką bečirškiną – pusryčius beruošią. Tik staiga girdžiu kaip vienas sako:

– Gib mir das Messer, ich werde das Brot schneiden.

Aiškiai supratau, kad prašo peilį ir žada pjauti. Bet ką?.. Suprantam – mane!.. Juk mano pavardė yra Brutas. Išsigandau ne juokais. Laimė, kad langas buvo atidarytas. Nieko, nelaukęs, šokau pro jį ir pasileidau į kojas. O vokiečiai, girdžiu, pro langą šaukia:

– Warte!.. Warte!..

Galvoju: "Velniams man tie vartai – galiu ir per tvorą iššokti"...

Atėjęs į darbą bendradarbiams pasakoju:

– Laimė, kad vokiškai moku... Būtų mane papjovę...

Bet situacijos bendradarbiams nebespėjau papasakoti – šefas į kabinetą pasikvietė.

– Tai ką tiems vokiečiams iškrėtei? – piktokai klausia šefas, kai jau stovėjau priešais jį. – Jiems tu kažkoks nenormalus pasirodei.

– Kaip tai – nenormalus? – išplėčiau akis.

– Tai ko šokai pro langą? Ko bėgai? – dar pikčiau klausia.

– Būtumėte ir jūs šokęs, – sakau, – jei būtumėte išgirdęs žodžius: "Gib Messer, ich werde das Brut schneiden!"

Po šių žodžių šefas vos nepažaliavo. Tik po kokios pusminutės, susiėmęs už pilvo, kad pradės kvatoti. Paskui sako:

– Kaily!.. Juk duona vokiškai – "Das Brot".

Tik dabar prisiminiau, kad tą žodį mokykloje žinojau.

– Tai, ko jie norėjo uždaryti vartus? Vis šaukė: "Warte!" – niekaip negalėjau išsklaidyti savo nerimo.

– Bet juk "Warte" – tai lietuviškai "palauk".

* * *

Buvo ir kita situacija...

Nors reseiniškis Petras Baužys, lietuvių kalbos mokovas, nuolat mane moko taisyklingos lietuvių kalbos, bet per tą žemaitišką užsispyrimą vos trūkio negavau.

Statyboje su vienu aukštaičiu nešėme rąstą. Abu suprakaitavę – tik puškame, tik stename. Aš ir sakau:

– Vajee, kaap smagee neštė!..

Kad surinks aukštaitis:

– Tai tau, rupūže, smagu nešti? (!) Tai nešk vienas! – ir paleido rąstą.

Tik po trumpo šoko supratau, kad tas mano "smagee" mano tarme reiškia sunkiai, o aukštaičiui – "linksmas".

* * *

Ir trečia situacija...

Aplankė mane ponas Petras Baužys. Tokį garbingą svečią, sakau, reikia pavaišinti. Papjausčiau rūkytos skumbrės, raugintų agurkiukų... Dar puslitrį pastačiau...

– Alkoholio nevartoju, – sako ponas Petras.

Pažiūrėjau, kaip į nenormalų žmogų. Nenorėdamas būti įkyriu, pasiūliau:

– Lūkterėk!.. Mikrobangėje hotdogą paruošiu...

– Šunienos aš nevalgau, – sako mano svečias.

– Kaip tai – šunienos? – nesusigaudžiau. – Čia bus normalios dešrelės...

– Bet, – sako ponas Petras, – "hotdog", iš anglų kalbos išvertus, reiškia "karštas šuo"...

Na, ir situacijos! O jums ar pasitaikė kas nors panašaus?

Steponas Miltenis

Česnakas - sveikata

Humoreska

Kam sveikatos neužteko
Tegu valgo daug česnako.

Po skiltelę nors po vieną
Reikia valgyti kasdieną.

Nes česnakas – tai daržovė,
Kuri ligas greit išrovė.

Kam skaudėjo ranka, koja,
Tuojau skausmai ten sustojo.

Vidurius švariai išvalo,
Dezinfekciją padaro.

Jeigu kartais galvą skauda,
Tuoj rasi česnako naudą.

Jei praradai apetitą,
Nerasi daugiau ko kito,

Kaip česnako tą skiltelę,
Kuri apetitą kelia.

Kas česnaku dažnai minta,
Dantys sveiki ir nekrinta.

Tas česnakas, lyg ta fėja,
Kraują geriau varinėja.

Daug sveikatos jis mums duoda,
Tai tikra kūno paguoda.

Kulinarija, kaip sako,
Neapseina be česnako.

Su česnaku sutaisytas,
Maistas duoda skonį kitą.

Kepant antį ar viščiuką,
Dės česnako trupučiuką.

Ar žuvis, ar tai kotletas,
Be česnako niekam tikęs.

Prie mėsų, ar prie salotų
Nieks česnako neatstotų.

Prie česnako taip pritapo,
Kad nebijo jo nei kvapo.

Kvapas tai labai aštrus
Ir labai nemalonus.

Kad tą kvapą jo numuštų,
Reikia pakramtyt petruškų.

Pranė Norušienė

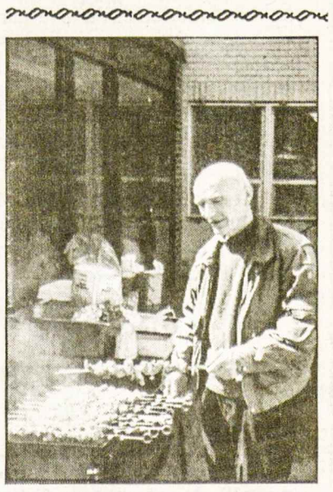

Prekybininkas Antanas Laurinaitis, kuris turi maisto parduotuvę Čikagoje, per "Velykinę mugę" kepė šašlikus prie Jaunimo centro Nuotr. Ed. Šulaičio

Šypsokimės

– Kokio žmogaus yra užtikrinta ateitis?
– Kalinio.

– Prieš kokį daktarą nereikia nusirenginėti?
– Prieš psychiatrą.

– Kas yra viengungis?
– Vyras, kuris gali daryti ką tik nori.

– Kur žmonės daugiausia kalba užpakaly jūsų nugaros?
– Teatre.

– Koks yra paskutinis žodis vedusio vyro?
– Taip, brangioji!

– Kas visiems atidaro burną?
– Duona.

– Kas yra patriotas?
– Tas, kuris yra pasiruošęs duoti jūsų kraują už savo tėvynę.

– Kas yra šykštuolis?
– Tas, kuris bandydamas užmigti, skaičiuoja ne avinus, bet pinigus.

– Kodėl šveicariškas sūris turi skyles?
– Kad per jas išeitų blogas kvapas.

– Kaip galima atpažinti išsiblaškiusį vyrą?
– Tai tas, kuris dovanoja savo žmonai saldainių dėžę užuot ją davęs savo sekretorei.

– Kas savo talentą užkasa į žemę?
– Agronomas.

– Ar tikrai be oro niekas negali gyventi?
– Netiesa. Žuvys miršta nuo oro.

– Kuris kraštas kalba svetima kalba?
– Amerika.

– Kas yra geras draugas?
– Tas, kuris turi tuos pačius priešus.

– Kodėl lenkų vėliava turi tik dvi spalvas?
– Kadangi trys spalvos brangiau kainuoja.

– Koks žmogus neturi draugų?
– Kritikas.

– Koks yra geriausias būdas išvengti melo?
– Tylėjimas.

– Kaip žiūrint į geležies gabalą nustatyti, ar tai moderni skulptūra?
– Moderni skulptūra turi nurodytą kainą.

– Koks yra policininkų muzikos instrumentas?
– Švilpukas.

Parengė – **Stasys Prakapas**

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West į staigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu į staigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų į vertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 (į vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

NAMO VERTĖ
Kiek vertas jūsų namas?

Antanas "Tony" Genys
Paskambinkite ir sužinosite rinkos kainą be jokių įsipareigojimų. Pardavimo ir pirkimo kainos viešai neskelbiamos.
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Gegužės 4, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. Mišių metu giedojo "Gintarėlių" choras, vadovaujamas Deimantės Grigutienės.

– Ateinantį sekmadienį Lietuvos Kankinių šventovėje ir Gerojo Ganytojo šventovėje bus renkama arkivyskupijos įsakyta antroji "Share Life" rinkliava.

– Ateinantį šeštadienį Šv. Kazimiero šventovėje bus renkama vyskupijos įsakyta antroji rinkliava Šv. Petro kunigų seminarijai.

– Sutvirtinimo sakramentui paskutinė pasiruošimo pamoka prieš vasarą bus gegužės 11, sekmadienį, tuoj po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary.

– *Žodis tarp mūsų* gegužės-birželio knygelių laidą platina Albina Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

– Delhi Šv. Kazimiero parapijoje Motinos dienos minėjimas ir vaišės įvyko šeštadienį, gegužės 3.

– Ateinantį sekmadienį, Motinos dienos proga, Lietuvos kankinių šventovės salėje po Mišių bus galima vaišintis ne tik cepelinais ir plokštainiais, bet ir užsigerti vyru bei alučiu, o motinų apdovanojimui iš "Gintaro" ansamblio narių bus galima įsigyti rožių.

– Gerojo Ganytojo misijos patalpose Motinos dienos minėjimas ir vaišės bus gegužės 10, šeštadienį, 4 v.p.p.

– Sąjūdis *Už tradiciją, šeimą ir nuosavybę*, kuris 1991 m. per įvairius pasaulio kraštus surinko daugiau kaip 5 milijonus parašų už Lietuvos nepriklausomybę, dabar yra pasivadinęs *Evangelijos šaukliais* (Heralds of the Gospel) ir 2001 m. pop. Jono-Pauliaus II pripažintas popiežiškuoju vienetu. Jo atstovai gegužės 18, sekmadienį, dalyvaus Lietuvos kankinių šventovėje Mišiose ir po abiejų Mišių parapijos salėje padarys savo trumpą pranešimą, norės susitikti ir su mūsų parapijos jaunimu.

– Mišios gegužės 11, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Joną Puroną (X metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Sofiją Švagždienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gegužės 10, šeštadienį, 3 v.p.p. už Jauneikų šeimos mirusius.

Muziejaus-archyvo žinios

– Muziejaus-archyvo įvairiems klausimams aptarti praėjusią žiemą buvo sudarytas patariamasis komitetas. Pirmam posėdžiui balandžio 27 d. muziejaus vedėja dr. Rasa Mažeikaitė sukvietė jo narius: Anapilio pirm. J. Andrulį, prel. J. Staškevičių, KLB kultūros kom. pirm. Rasą Kurienę, Romą Otto, muziejaus iždininką V. Tasecką, KLF valdybos pirm. A. Nausėdą, J. Kuraitę-Lasienę ir R. Jonaitienę. Vedėjai pasidalinus aktualiaisiais rūpesčiais, nutarta sukviesti savanorių grupę "Muziejaus-archyvo draugų", kurie veiktų kaip ir kitų tokių institucijų ir galerijų rėmėjai daro – prisidėtų prie visuomenės informavimo, lėšų telkimo, parodų rengimo, medžiagos rinkimo ir pan. Norintys prisidėti prašomi skambinti tel. 905 566-8755 ir įrašyti savo pavardę ir telefoną.

– Primenama, kad moksleiviai, kuriems trūksta valandų "Community Service" (savanoriško darbo) užskaitai gimnazijos atestatui įsigyti, gali padirbėti muziejuje. Norintys susitarti dėl valandų prašomi skambinti vedėjai muziejaus telefonu.

A. a. Erikui Nielsen mirus, nuoširdžiai užjausdama tėvelius – Nerytę, Paul, sesutę Daivą, brolį Adomą, močiutę Eleną Žulienę bei artimuosius, Ona Juodikienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $30.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias, giedant parapijos jaunimo chorui ir sol. A. Pakalniškytei-Puodžiūnienei, Pirmą Komuniją priėmė aštuonios mergaitės ir vienuolika berniukų: L. Copnway, A. Dauginytė, A. Grybas, D. Jankaitis, S. Kulnytė-Douglas, J. Melkytė, S. Pabrėžaitė, U. Pakerytė, D. Punkrytė, R. Raščiauskas, L. Repečka, D. Šablinskaitė, L. Samonytė, A. Saplys, L. Sherwood, W. Shore, M. Sriubiškis, J. Styra Moulton ir P. Styra Pagorski.

– Marijos garbei yra skirtas gegužės mėnuo. Marijos litanija giedama sekmadieniais po 10.30 v.r., šiokiadieniais po 7 v.v. Mišių, o šeštadieniais litanija kalbama po 9 v.r. Mišių.

– Sutvirtinimo sakramentą parapijos jaunimui suteiks vysk. Paulius Baltakis, OFM, Sekminių dieną per 10.30 v.r. Mišias.

– Pirmas parapijos tarybos posėdis, kuriame bus pasiskirstyta pareigomis, įvyks gegužės 12 d., 7.30 v.v. parapijos patalpose.

– Trečiojo pranciškonų ordino narių Mišios ir susirinkimas įvyks gegužės 15 d., 10 v.r. "Vilniaus rūmų" patalpose.

– Pakrikštyta Diana Elise, Larisos (Svirplytės) ir Cameron Howe dukrelė.

– Parapijos choro 50-mečio paminėjimo vakarui, kuris vyks gegužės 24 d., bilietai platinami sekmadieniais po Mišių salėje, kitu laiku parapijos raštinėje.

– Gegužės 3 d. palaidota a.a. Marija Andriulevičienė, 96 m. Paliko brolį Antaną Gražulį Niujorke, brolienę T. Gražulienę ir L. Gražulytę Toronte. Lenkijoj mirė a.a. Elena Krakauskienė, Anelės Januškienės mama.

– Toronto arkivyskupijos "ShareLife" vajui antroji rinkliava bus daroma šį sekmadienį.

– "Kretingos" stovyklavietės vasaros stovyklos jaunimui: lietuvių kilmės lietuviškai nekalbantiems liepos 13-26 d.d., lietuviškai kalbantiems liepos 27 – rugpjūčio 9 d.d., šeimų stovykla rugpjūčio 10-16 d.d. Stovykloms registracijos blankus galima gauti parapijos raštinėje. Stovyklavietės paruošimas vyks nuo gegužės 31 iki birželio 28 d. Galinčius padėti prašom skambinti Rūtai Jaglowitz 416 622-9919.

– Mišios sekmadienį, gegužės 11: 8 v.r. už a.a. Mariją Leikūnienę; 9.15 v.r. prašant sveikatos; 10.30 v.r. už gyvas ir mirusias motinas, už a.a. Joną ir Gudelių šeimos mirusius, už a.a. Joną ir Oną Ališauskus, už a.a. Antaną ir Pauliną Šimkus; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Gegužės 4 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 175 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Moterų būrelio pirm. A. Biškevičienė. Svečių knygoje pasirašė – S. Paszucka, M. Paszucka, W. Paszucka iš Lenkijos.

– LN ir Labdaros valdybos posėdis – gegužės 8, ketvirtadienį, 7 v.v. LN seklyčioje.

– Gegužės 11 d. nuo 11 v.r. Lietuvių Namuose vyks tradiciniai Motinos dienos pietūs. LN Vyrų būrelis pasveikins mamytes su gėlyte ir įteiks talonėlį gėrimui. Kviečiame visus atšvęsti Motinos dieną Lietuvių Namuose.

– Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

KLB žinios

– Norintys dalyvauti Baltiečių vakaronėje Otavoje prašomi registruotis KLB raštinėje iki gegužės 21 d. Registracija 50 dol.

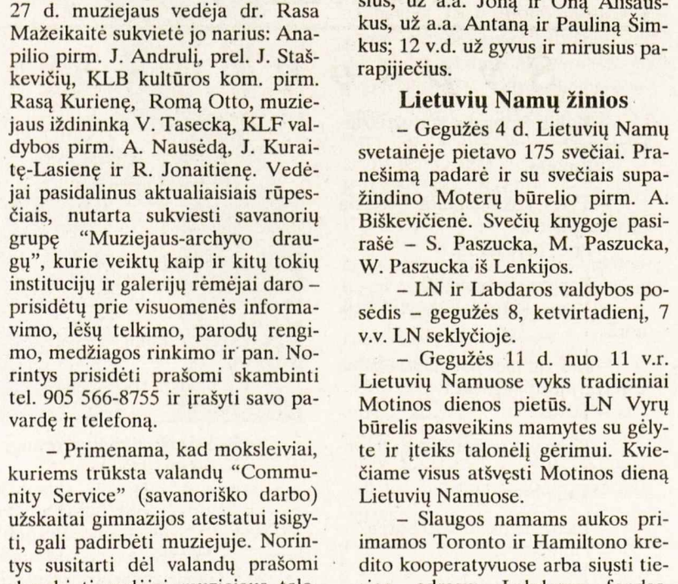

Gavėnios rekolekcijų užbaigimo popietėje Anapilyje iš k.: prel. Pr. Gaida, vysk. Jonas Kauneckas, prel. Jonas Staškevičius, Vytautas Pečiulis, Anelė Pajaujienė, Kazys Pajaujis ir Irena Pečiulienė

Nuotr. V. Pečiulio

Jaunieji Toronto gintariečiai, išsirikiavę scenoje šokiui metiniame koncerte Anapilio salėje

Nuotr. D. Puterienės

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

PRANEŠIMAS

KLB KRAŠTO VALDYBA RAGINA VISUS KANADOJE GYVENANČIUS AR JOJE BESILANKANČIUS LIETUVIUS, TURINČIUS GALIOJANTĮ LIETUVOS PASĄ

BALSUOTI UŽ LIETUVOS ĮSTOJIMĄ Į EUROPOS SĄJUNGĄ

- ❒ TORONTE BALSAVIMAS vyks Lietuvos generalinio konsulo būstinėje **1573 Bloor St. W. – Lietuvių Namuose, gegužės 10 ir 11 d.d. (šeštadienį arba sekmadienį) tarp 12 ir 3 v.p.p.**
- ❒ MONTREALIO, KALGARIO ir VANKŪVERIO apylinkių lietuviai prašomi kreiptis į savo garbės konsulus.
- ❒ Asmenys, kurie jau yra įsiregistravę LR Ambasadoje Otavoje, gaus balsavimo biuletinius ir galės balsuoti paštu.
- ❒ Lietuvos įstojimas į Europos sąjungą padės Lietuvai stabilizuoti ekonominį ir politinį savarankiškumą.

BALSUOKIME PATYS IR RAGINKIME GIMINES, DRAUGUS BEI KAIMYNUS PADĖTI LIETUVAI!

KLB Krašto valdyba

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO CHORO

(vad. Nijolė Benotienė ir Dalia Viskontienė, akomp. J. Govedas)

"Vilties Nemunai" sutiktuvės

š.m. birželio 1, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje

KAVA ✦ PYRAGAIČIAI ✦ LOTERIJA

Bilietai: platinami sekmadieniais Hamiltono Aušros Vartų, Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijose, arba skambinti DALIAI VALAITIENEI 416 236-3678. Įėjimas: $10 asmeniui.

Dalyvaudami paremsite choro išvyką į Dainų šventę Lietuvoje

Maironio mokyklos žinios

– Prisikėlimo kredito kooperatyvas paaukojo mokyklai $4,000 (ne $400 kaip klaidingai buvo paskelbta); Anapilio korporacija $100. Dėkojame.

– Gegužės 10 d. Aukštesniųjų lituanistinių kursų mokiniai susirenka paskutinį kartą.

– Dėmesio, tėveliai! Gegužės 10 d., 10 v.r. prašome atvežti darželių mokinius į "Labdaros" patalpas (prie Prisikėlimo parapijos), kur jie atliks Motinos dienai skirtą programėlę.

– Televizijos laida "Toli Arti" ruošia programą apie Maironio mokyklą šeštadienį, gegužės 10 d. Dalyvaujančių programoje vaikų tėvai turi pasirašyti leidimo blankus.

Živilė

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metiniame koncerte š.m. kovo 30 d. buvo šokama *Šapnagių polka.* Kai kurie koncerto dalyviai domėjosi šiuo negirdėtu šokio pavadinimu. Bostoniškės LE XXIX tome nurodoma, kad Šapnagiai – tai kaimas Šiaulių vls., 6½ km į šiaurės rytus nuo Šiaulių. 1923 m. kaimą sudarė 78 ūkiai, gyveno 441 kaimietis. Vietovė garsi savo senovės kapinynu su labai senomis iškasenomis, kurių dauguma matomi Šiaulių "Aušros" muziejuje. Manoma, kad ir šokis buvo pavadintas to kaimo vardu.

Tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje $250 paaukojo kredito kooperatyvas "Parama".

Šv. Jono lietuvių kapinėms $100 aukojo J. Budnikienė.

IEŠKAU auklės nereguliariam laikui Wilson ir Bathurst rajone. Tel. 416 635-7911.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

XII Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks Pasaulio lietuvių centre Lemonte, IL, š.m. gegužės 21-25 d.d. Programoje numatyti pranešimai ir diskusijos lituanistikos, istorijos, tiksliųjų mokslų, teisės, inžinerijos, architektūros, medicinos, informatikos, vadybos, ekonomikos, sociologijos, politinių mokslų, aplinkosaugos, kompiuterinių ir visuomeninių mokslų srityse. Internete galima rasti simpoziumo darbotvarkę, informaciją dėl nakvynių ir registracijos adresu http://mks.lms.lt/

Dail. Silvija Saplienė gegužės 23 – birželio 1 d.d. dalyvaus "Port Credit Art Walk" parodoje. Ji pakviesta savo darbus rodyti "Frame Magic" parduotuvėje (76 Lakeshore Rd. E.) geg. 23, penktadienį, nuo 6.30 v.v. Parodos vyks 30-tyje įvairių parduotuvių Lakeshore gatvėje tarp Hurontario-Mississauga Rd.

A. a. Juozui Staniui iškeliavus amžinybėn, užjausdami jo žmoną Bronę, dukrą Vidą ir sūnų Edmundą, Irena ir Jim Ross *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

Toronto miesto biblioteka (Toronto Public Library) savo knygynuose telkia ne tik angliškas knygas, bet ir kitų tautų kūrybą. Per praėjusius dvejus metus (2001 ir 2002) Toronto biblioteka įsigijo 245 knygas už $3,833 ir 27 lietuviškos muzikos komp. diskus už $361. Visa ši lietuviška leidyba yra telkiama "Runnymede Library" (2178 Bloor Str.W., tel. 416 393-7697) patalpoje. Čia darbuojasi mūsų tautietė Astrida Narbutas. Visi lankytojai labai mielai aptarnaujami šiame knygyne. Juo labiau mes domėsimės lietuviškais leidiniais ir juos ten skolinsimės, juo daugiau bibliotekos administracija užsakinės lietuviškų leidinių; o tuo labiau padėsime Lietuvos knygų bei muzikos leidybai. V.A.

Lietuviai žydų filme

Toronto žydų filmų festivalyje ("Toronto Jewish Film Festival"), kuris vyksta "Bloor Cinema" salėje (Bloor – Bathurst) ketvirtadienį, gegužės 8 dieną, 7.15 vakare bus rodomas Lietuvoje gimusios Avivos Slesin dokumentinis filmas *Paslaptingi gyvenimai: išslapstyti vaikai ir jų gelbėtojai Antrojo pasaulinio karo metu* (*Secret Lives: Hidden Children and their Rescuers during World War II*).

Filmo režisierė Aviva Slesin, apdovanota keliais "Academy Award" prizais, pati kaip kūdikis buvo išgelbėta lietuvių gelbėtojų, sukūrė šį filmą 2002 metais Amerikoje, (pagal festivalio programos aprašymą) apie "drąsius ir nepakartojamus asmenis iš Prancūzijos, Lietuvos, Lenkijos, Belgijos ir Olandijos – ir jų išgelbėtus vaikus". Režisierė Slešin dalyvaus filmo premjeroje Toronte ir po filmo rodymo kalbės bei atsakinės į žiūrovų klausimus. Filmas 71 min. ilgumo, įgarsintas anglų, prancūzų ir lenkų kalbomis su angliškais parašais. Bilietų kaina – 10 dol. pensininkams, studentams – 6 dol.

Festivalyje bus rodoma per 60 filmų, įskaitant ir "klasikinį" Chaplin'o 1940 m. filmą *The Great Dictator (Didysis diktatorius)* gegužės 9 d., 5 v.p.p. Festivalis vyksta nuo gegužės 3 iki 11. Telefonas 416 324-9121, tinklapis www.tjff.com. Visą festivalio programą galima rasti vietinėje spaudoje, įskaitant "Now" savaitraštį. Yra išleista 34 psl. festivalio knygutė randama miesto bibliotekose, knygynuose ir kt. viešose vietose nemokamai. Tai jau yra 11-tasis Toronto žydų filmų festivalis (filmai iš viso pasaulio – Šiaurės Amerikos, Europos, Izraelio ir Palestinos) šį kartą su lietuviška tematika.

G. Procuta

MONTREAL QUE

Motinos dienos minėjimas vyks Aušros Vartų parapijos salėje šį sekmadienį, gegužės 11, po 11 val. pamaldų. Jis jungiamas su lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimo švente, kurioje pasirodys mokyklos mokiniai, atlikdami meninę minėjimo dalį. Vaišes visiems ruošia KLB Montrealio apylinkė, kviečia dalyvauti ir laisva auka paremti lituanistinę mokyklą.

A. a. Bronius Staškevičius, ilgametis *TŽ* bendradarbis ir Bendruomenės veikėjas, bus prisimintas už jo vėlę užprašytose Mišiose AV parapijos šventovėje šį šeštadienį, gegužės 10, 7.30 val. ryto.

Inf.

Montrealio lietuvių kredito unijos LITAS

METINIS VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyks 2003 m. gegužės 25, sekmadienį

Šv. Kazimiero parapijos salėje,

3426 Parthenais, Montreal, Que.

NARIŲ REGISTRACIJA VYKS

nuo 3 iki 4 val. po pietų

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 *FAX: 766-1349*

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – $45.00,
rėmėjo – $55.00, garbės – $65.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – $35.00
(JAV-se amerikietiškais doleriais)

Vardas, pavardė.....
Adresas.....
.....
.....
Siunčiu prenumeratą.....**dol., auką**.....**dol.**

Laikraščio adresas:
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

Tinklapio adresas: **www.tzib.com**
El. paštas: **tevzib@pathcom.com**

Tel.: **905 275-4672** Faksas: **905 290-9802**

Norintiems susipažinti TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI siunčiami nemokamai šešias savaites

PARDUODU gerai išsilaikiusį automobilį "Ford Windstar" 1995 m. Kilometrų skaičius – 149,000. Kaina $4,900. Tel. 416 232-9546 arba 416 252-6741.

IEŠKOME moters prižiūrėti du vaikus – 7 ir 3 metų 40 val. per savaitę nereguliariomis valandomis. Atlyginimas – $10 valandai. Yra galimybė gyventi kartu. Skambinti 416 866-6102 ir palikti žinutę.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

"BALTIC TREE SERVICE" – Ar jūsų medžiai bei krūmai apleisti ir reikalingi pagalbos? Paskambinkit ir sutvarkysim viską! Turiu 10 metų patirtį ir garantuoju gerą darbą. Danius Lelis 416-753-0790 (pager) arba 905-692-9741.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

KLB Oakvillės apylinkės aukos Kanados lietuvių bendruomenei Vasario 16-tosios proga: $200 – R. Dementavičius, J. Žiūraitis; $100 – A. Kupitis, P. Z. Linkevičius, L. Moorby, prel. J. Staškevičius, Z. Vaičeliūnas, H. Vaičeliūnas; $75 – B. Liškauskas; $50 – V. Grabauskas, M. Jonušaitis, O. Pulkauninkas, L. Radzevičius, E. Sargautis; $25 – McKenna, M. Žemeckas; $20 – E. Ališauskas, K. Juodviršis, P. Vegelis.

Du nauji viešbučiai – Best Western "Naujasis Vilnius" (Vilniuje) bei Best Western "Santakos viešbutis" (Kaune) ir turizmo agentūra "Santaka turas" įsisteigė Lietuvoje. Turizmo vadybininkė Irma Miliauskaitė siūlo informaciją apie šias įstaigas elektroniniu paštu santuras@takas.lt

Dainų ir šokių šventės bilietus galima įsigyti kreipiantis elektroniniu paštu info@lietuvoje.lt/bilietai, telefonu +370 522398893, faksu +370 522398892. Informacija teikiama interneto adresu http://lietuvoje.lt

GĖLIŲ SODINIMAS, priežiūra bei įvairūs kiti darbai gali būti kas savaitę atliekami Mount Pleasant, York, Šv. Jono lietuvių ir kitose Toronto bei apylinkių kapinėse nuo gegužės iki spalio mėn. Daugiau informacijų teikiama paskambinus Külli 647 887-9909.

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tom.senkus@sympatico.ca